

KIURUVEDEN KAUPUNKI

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS

VUODELTA 2015

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	3
PERUSTIETOJA KAUPUNGISTA	4
1. TOIMINTAKERTOMUS	6
1.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset	
1.2 Olennaiset tapahtumat taloudessa ja toiminnassa	6
1.2.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
1.2.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	
1.2.3 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	9
1.2.4 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	10
1.2.5 Kaupungin henkilöstö	11
1.2.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista	12
1.2.7 Ympäristötekijät	16
1.3 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä	18
1.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	19
1.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	19
1.4.2 Toiminnan rahoitus	23
1.5 Rahoitusasema ja sen muutokset	25
1.6 Kokonaistulot ja kokonaismenot	28
1.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous	29
1.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	29
1.7.2 Konsernin toiminnan ohjaus	29
1.7.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	32
1.7.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	32
1.7.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	32
1.7.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	33
1.8 Keskeiset liitetiedot	37
1.9 Tilikauden tuloksen käsittely	37
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	38
2.1 Seuranta koskeva säätely	38
2.2 Tavoitteiden toteutuminen	38
2.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	70
2.3.1 Käyttötalouden toteutuminen	70
2.3.2 Tuloslaskelman toteutuminen	72
2.3.3 Investointiosan toteutuminen	74
2.3.4 Rahoitusosan toteutuminen	79
3. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	80
3.1 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset	80
3.1.1 Vesi- ja viemärilaitos / kirjanpidollinen taseyksikkö	80
4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	85
4.1 Kaupungin tilinpäätöksen liitetiedot	85
4.2 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	98
4.3 Vesi- ja viemärilaitoksen liitetiedot	100

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Kiuruveden kaupungin tilinpäätös 2015 painui lievästi alijäämäiseksi; alijäämä on -203 616 euroa. Silti tulosta on pidettävä hyvänä saavutuksena verrattuna loppuvuoden tilinpäätösennusteisiin. Taseeseen jää edelleen ylijäämää 1,7 milj. euroa puskuriksi tuleville vuosille. Käyttötalouden toteutumassa oli yllätyksiä sekä tulo - että menopuolella. Tulopuolella myönteinen yllätys oli verotulojen kertymä budjetoitua paremmin. Menopuolella sote kuntayhtymän omat menot ylittivät budjetin. Sairaanhoidopiirin maksuosuus sen sijaan allittui. Konsernin, jos huomioidaan vain kaupungin tytäryhtiöt, yhteenlaskettu tulos oli ylijäämäinen ja konsernin kokonaislainamäärä kääntyi laskuun. Kaupunginvaltuuston talousarviovuodelle 2015 asettamat tavoitteet saavutettiin tytäryhtiötasolla.

Kaupungin omat toimintamenot yleispalveluissa, teknisissä ja sivistystoimen palveluissa pienivät suunnitellusti edellisestä vuodesta 2014. Ylä-Savon sote -kuntayhtymän maksuosuus kasvoi 0,7 % vuoteen 2014 verrattuna: sote menot 2015 olivat yhteensä 33,8 miljoonaa euroa (=56 % toimintakuluista). Kaupungin henkilöstökulut pienivät edellisestä vuodesta 2014 reilut 0,5 milj. euroa eli -3,2 %. Kaupungin omat palvelukeskukset pysyivät kiitettävästi tiukassa budjettiraamissa. Sosiaali- ja terveydenhuollon menot ylittivät alkuperäisen budjetin noin 1 miljoonalla eurolla. Taustalla ovat muun muassa perhepalvelujen ja hoitopalvelujen kasvanut palvelujen kysyntä sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu. Sairaanhoidopiirin palvelujen käyttö ja sen mukana kustannukset laskivat tuntuvasti edellisestä vuodesta.

Kaupunki käynnisti kertomusvuoden alusta yhteistyön Kiuruveden urheilijoiden kanssa työllisyyden hoitamisessa. Yhteistyön tulokset ovat osoittautuneet hyviksi. Palkkatuella työllistettiin 34 henkilöä. Kuntouttavan työtoiminnan paikkoja oli runsaasti tarjolla. Yhteistyöllä on saavutettu sekä inhimillisiä että taloudellisia hyötyjä.

Myönteinen yllätys oli, että verotuloja kertyi noin 2,9 % eli yli 0,7 milj. euroa budjetoitua enemmän. Kertymät olivat budjetoitua suuremmat kaikissa veromuodoissa. Kunnallisveron osuus kasvusta oli yli 0,3 milj. euroa ja yhteisveron osuus oli myös yli 0,3 milj. euroa. Valtionosuudet kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 1,1 %, mutta toteutuma jäi alle budjetin. Verotuloja kertyi yhteensä 24,9 milj. euroa ja valtionosuuksia 30,2 miljoonaa euroa. Savon Energiaholding Oy:n maksamat osinkotuotot olivat yli 0,5 milj. euroa.

Kaupunki ei ottanut pitkäaikaista lainaa kertomusvuonna. Kuitenkin lyhytaikaiset lainat kasvoivat maltillisesti 0,3 milj. euroa; kokonaislainamäärä on nyt 29,9 milj. euroa. Korkokulut kuitenkin pienivät edellisestä vuodesta 2014 tuntuvasti yleisen korkotason laskun myötä. Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n osakkeiden arvonalentumisesta jouduttiin tekemään alaskirjaus reilut 0,6 milj. euroa. Ilman alaskirjausta kaupungin tulos olisi ollut noin 0,4 milj. euroa ylijäämäinen. Kaupungin vuosikate parani tuntuvasti vuoden 2014 2,4 milj. eurosta 3,5 milj. euroon.

Konserni, jossa on mukana tytäryhtiöt Koy Kiuruveden Kiurunkulma ja Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy yltivät yhdessä positiiviseen tulokseen ja konsernin tytäryhtiöiden yhteinen pitkäaikaisten lainojen määrä väheni. Yrityskiinteistöt tekivät, toki huomioiden kaupungin avustuksen, yli 0,3 milj. euroa positiivisen tuloksen. Vuokra-asuntojen kysyntä ja käyttöaste on ollut koko vuoden hyvällä tasolla. Kiurunkulma teki Yhtylänluhtiin peruskorjauksen. Yhtiön tulos oli hyvä.

Merkittävin investointi oli jätevedenpuhdistamon peruskorjaus. Investointi onnistui hyvin ja kustannukset jäivät alle budjetoidun. Kokonaismenot puhdistamon peruskorjauksesta olivat noin 1,1 milj. euroa. Tieshankeista Museokadun perusparannus ja kevyen liikenteen väylä ja Harrinpolun päällystystyö toteutuivat suunnitellusti.

Kokonaisuutena kertomusvuosi oli maataloille ja yritystoiminnalle kansantalouden yleisestä tilasta johtuen vaikea. Tilanne heijastui kauppaan ja rakentamiseen. Maatilojen tukien viivästyminen ja byrokraatia nostattivat aiheellisesti tunteita. Valtion aikaansaannokset muun muassa sote uudistuksessa olivat vaatimattomia. Paras -hanke palautui lähtöruutuun ja sen sijaan valmistelu keskittyi maakunnallisen itsehallinnon ylösrakentamiseen. Valtion palveluvelvoitteita siirtyi kunnille muun muassa työllistämässä.

Jarmo Muinieikka
kaupunginjohtaja

PERUSTIETOJA KAUPUNGISTA

Yleistä

Kiuruveden kunta on perustettu vuonna 1873. Kiuruvesi muuttui kaupungiksi vuoden 1993 alussa. Kaupungin kokonaispinta-ala on 1 423 km², josta vesistöjen osuus on 6,7 %. Kaupungin halki kulkee valtatie 27, jota myöten on sekä 4- että 5-tielle matkaa noin 30 km. Kiuruveden halki kulkee Iisalmi-Ylivieska rautatie. Lähin reittiliikennekenttä on Kuopion lentoasema Rissala. Kiuruvesi kuuluu Ylä-Savon seutukuntaan. EU:n ohjelmakaudella vuosina 2014 – 2020 Kiuruvesi kuuluu Kestävää kasvua ja työtä 2014- 2020 Suomen rakennerahasto-ohjelmaan sekä Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaan

Väestörakenne ja väestökehitys sekä muuttoliike

Vuoden 2015 alussa Kiuruvedellä oli asukkaita 8.752 ja vuoden lopussa 8.603, joten väestö väheni kertomusvuonna 149 hengellä. Ennakkotietojen mukaan elävänä syntyneitä oli 81 ja kuolleita 130 eli nettomuutos tältä osin oli -49. Kuntien välinen nettomuutto oli -104 henkilöä. Nettomaahanmuutto lisäsi asukkaita 4 hengellä. Asukkaita oli 6,5 henkilöä/maa-km² ja taajamassa väestöstä asui noin puolet.

Seuraavassa taulukossa on Ylä-Savon kuntien väestömuutosten ennakkotiedot tammi-joulukuussa 2015 (Lähde: Tilastokeskus, Pohjois-Savon liitto):

	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Syntyneiden enemmyys	Kuntien välinen netto- muutto	Netto- maahan- muutto	Kokonais- muutos tammi- jouluk. 2015	Vertailu- tietona tammi- jouluk. 2014	Ennako- väkiluku 31.12.2015
Iisalmi	223	264	-41	-163	40	-164	-56	21 951
Kiuruvesi	81	130	-49	-104	4	-149	-114	8 603
Keitele	14	33	-19	1	0	-18	-29	2 380
Lapinlahti	96	152	-56	-59	5	-110	-83	9 983
Pielavesi	31	86	-55	-2	6	-51	-37	4 736
Sonkajärvi	20	69	-49	-17	1	-65	-118	4 271
Vieremä	27	49	-22	-41	1	-62	-58	3 754

Väestön ikärakenne oli vuoden 2015 lopussa Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan seuraava:

	0-14 v %	15 -64 v %	65 –v %
Kiuruvesi	15,0	58,0	27,0
Ylä-Savo	15,1	59,4	25,5
Pohjois-Savo	15,1	62,2	22,7
Koko maa	16,3	63,2	20,5

Työvoima, työllisyys, työpaikkarakenne ja pendelöinti

Tilastokeskuksen ennakkotilaston mukaan vuoden 2013 lopussa Kiuruveden väestöstä, joka oli 8.752 henkeä, oli työvoimaa 3.635 henkeä (41,5 %) ja työvoiman ulkopuolella siten 5.117 henkeä (58,5 %). Työvoiman suhteellinen osuus koko väestöstä on ollut vuodesta 1990 lähtien keskimäärin 40 %, vaikka työvoiman kokonaismäärä on vähentynyt noin 1.200 hengellä.

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tilastokatsauksen mukaan työvoimaa Kiuruvedellä oli vuoden 2015 lopussa yhteensä 3.625 henkeä. Työttömiä oli 16,6 % työvoimasta eli yhteensä 603 henkeä ja heistä alle 25-vuotiaita 98. Edellisen vuoden lopussa työttömiä oli 16,0 %.

Kaupungin elinkeinorakenne oli 31.12.2013 seuraava: Alkutuotanto 25,9 %, jalostus 9,9 %, palvelut 62,8 % ja toimiala tuntematon 1,3 %. Työpaikkoja oli yhteensä 2.765 kpl. Työpaikkaomavaraisuus oli 90,6 % ja nettopendelöinti -288. Pendelöinnillä (sukkuloinnilla) tarkoitetaan työssäkäyntiä oman asuinalueen ulkopuolella. Nettopendelöinnillä tarkoitetaan alueen ulkopuolella työssäkävien ja alueelle muualta töihin tulevien henkilöiden välistä erotusta. Positiivinen nettopendelöintiluku tarkoittaa, että alueelle tulevien työllisten määrä on suurempi kuin alueelta sen ulkopuolella työssäkävien määrä. Vuoden 2014 tilastot valmistuvat syksyllä 2016.

Viimeisimmät työssäkäyntiliikennettä kuvaavat tiedot ovat käytettävissä vuodelta 2013. Työssäkäyntiliikenne suuntautui pääasiassa lähialueelle Iisalmeen ja Vieremälle. Iisalmissa kävi töissä 343 henkeä ja Iisalimesta Kiuruvedellä 163 henkeä, joten nettopendelöinti oli Iisalmen osalta -180. Vieremällä kävi töissä 133 henkeä ja Vieremältä Kiuruvedellä 34 henkeä, joten nettopendelöinti oli -99.

Nettopendelöinnin kehitys vuosina 2000 – 2013 (Lähde: Pohjois-Savon liitto):

Työssäkäynti	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kiuruvedelle	241	339	374	387	364	389	404	392	399	425
Kiuruvedeltä	502	645	647	692	692	643	673	728	735	713
Nettopendelöinti	-261	-306	-273	-305	-328	-254	-269	-336	-336	-288

Väestöllinen (demografinen) huoltosuhde

Väestöllinen huoltosuhde osoittaa sen, kuinka paljon lapsia ja vanhuksia on 100 työikäistä kohti (alle 15 –vuotiaiden ja 65+ vuotta täyttäneiden määrän suhde 15 -64 –vuotiaiden määrään).

Kaupungin väestöllinen huoltosuhde oli 2000-luvun alussa 64,8. Vuonna 2014 väestöllinen huoltosuhde oli 70,5 ja tulee jatkossa edelleen heikkenemään.

Kaupungin väestöllisen huoltosuhteen kehitys 2000-luvulla:

Vuosi	Ikäryhmä	Ikäryhmä	Ikäryhmä	Asukkaita	Väestöllinen
	0-14 v	15–64 v	65 v -	Yhteensä	huoltosuhde
2001	1 782	6 181	2 224	10 187	64,8
2005	1 670	5 874	2 201	9 745	65,9
2013	1 337	5 235	2 294	8 866	69,4
2014	1 317	5 133	2 302	8 752	70,5

Vuonna 2014 koko maan väestöllinen huoltosuhde oli 57,1, Pohjois-Savon maakunnan 59,1 ja Ylä-Savon seutukunnan 66,5.

Taloudellinen huoltosuhte

Alueen kehitystä ja elinvoimaisuutta kuvaa muun muassa taloudellinen huoltosuhte, joka ilmoittaa kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti. Kiuruvedellä huoltosuhte on korkeampi kuin Ylä-Savossa ja Pohjois-Savossa keskimäärin.

Kaupungin taloudellisen huoltosuhteen kehitys 2000-luvulla:

Tilanne 31.12.	Kiuruvesi	Ylä-Savo	Pohjois-Savo	Koko maa
2000	2,04	1,90	1,66	1,32
2010	1,86	1,66	1,52	1,31
2011	1,83	1,60	1,48	1,29
2012	1,81	1,65	1,49	1,32
2013	1,90	1,71	1,53	1,37
2014 ennakkotieto	1,89	1,73	1,57	1,41

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset

Kuntalain 113 pykälän mukaan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

Kuntalain 115 pykälän mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoitus-laskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

1.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.2.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kiuruveden kaupunginvaltuuston jäsenmäärä on 35 ja kaupunginhallituksen 10. Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen poliittiset voimasuhteet olivat vuoden 2015 lopussa seuraavat:

	Kaupunginvaltuusto	Kaupunginhallitus
KESK	16	5
VAS	7	2
KOK	8	2
KD	1	-
PS	3	1

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat ja jäsenet vuonna 2015:

Puheenjohtaja yrittäjä Janne Peltola, KOK
 I varapuheenjohtaja agrologi Jouko Tenhunen, KESK
 II varapuheenjohtaja puutarhuri Markku Ruotsalainen, VAS
 III varapuheenjohtaja maanviljelijä, yrittäjä Hannu Halonen, KESK

Ahponen Pentti	VAS
Arbelius Tarja	KOK
Halonen Hannu	KESK
Happonen Suvi	KESK
Harmoinen Unto	KESK
Heikinmaa Matti	KESK
Help Anne	KOK
Huttunen Anne	KD
Jauhiainen Maija-Liisa	KESK
Juntunen Risto	KESK
Kempainen Mikko	KESK
Knuutinen Mauri	PS
Koivunurmi Helena	KOK
Kokkonen Mira	KESK
Kärkkäinen Marja-Leena	VAS
Lappalainen Sari	KOK
Lilja Minna	KESK
Lämsä Eero	KESK
Nieminen Juha	KESK
Partanen Raimo	KOK
Pekkala Katariina	KOK
Peltola Janne	KOK
Pesonen Tuomo	VAS
Piippo Sirpa	VAS
Piippo Sami	VAS
Pikkarainen Rauno	VAS
Remes Mikko	KESK
Ruotsalainen Markku	VAS
Ruotsalainen Vilho	PS
Saastamoinen Kari	KESK
Saastamoinen Tapio	PS
Saastamoinen Tuomo	KESK
Tenhunen Jouko	KESK
Tikkanen Sari	KESK
Toivanen Sisko	KESK

Kaupunginvaltuusto myönsi 10.12.2015 eron kokoomuksen valtuutettu Laila Kämäräiselle ja valitsi hänen tilalleen kokoomuksen valtuustoryhmän järjestyksessä ensimmäisen varavaltuutettu Mikko Remeksen (vuonna 2014 Mikko Remes siirtyi Kokoomuksen valtuustoryhmästä Keskustan valtuustoryhmään).

Kaupunginhallituksen puheenjohtajat ja jäsenet vuonna 2015:

Puheenjohtaja FM, lehtori, emäntä Sari Tikkanen, KESK
 I varapuheenjohtaja maanviljelijä, emäntä Katariina Pekkala, KOK
 II varapuheenjohtaja palomies Rauno Pikkarainen, VAS

Harmoinen Unto	KESK
Kokkonen Mira	KESK
Lämsä Eero	KESK
Partanen Raimo	KOK
Pekkala Katariina	KOK

Pikkarainen Rauno	VAS
Ruotsalainen Vilho	PS
Saastamoinen Kari	KESK
Tenhunen Kirsi	VAS
Tikkanen Sari	KESK

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja Jarmo Muiniekkä.

Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston sihteerinä toimi vs. kaupunginsihteeri, kaupunginkamreeri Ella Rautio-Kuosku 1.1 -20.9.2015 ja va. kaupunginsihteeri Tuomo Sallinen 21.9 – 31.12.2015.

Tilivelvolliset

Kuntalain mukaan kaikki kaupungin toimielinten jäsenet ovat tilivelvollisia, kaupunginvaltuutettuja lukuun ottamatta. Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat muun muassa toimielimen esittelijät ja toimielimen tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavat viranhaltijat. Kiuruveden kaupungilla ei ole luetteloa tilivelvollisista.

1.2.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kuntien tilinpäätösarviot 2015

Vuoden 2015 tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos oli 0,27 miljardia ylijäämäinen. Kun tilinpäätöstiedoista oikaistaan kunnallisten liikelaitosten yhtiöittämisistä aiheutuneet vaikutukset, yhteenlaskettu tulos pysyi lähes edellisvuosien tasolla. Kuntien viime vuoden tilinpäätösarvioiden mukaan lainakanta kasvoi yhteensä 0,5 miljardia euroa ja on nyt 17,0 miljardia, kasvua edellisestä vuodesta on kolme prosenttia.

Kuntien talous on kärsinyt hitaasta talous- ja verotulojen kasvusta, työttömyyden noususta ja työttömyysvastuiden kasvusta sekä viime vaalikaudella tehdyistä poikkeuksellisen suurista valtionosuusleikkauksista. Ilman valtionosuusleikkauksia kuntatalous olisi lähivuosinakin tasapainossa. Tilinpäätöstiedot osoittavat, että kuntien ja kuntayhtymien toimintamenot laskivat noin yhdellä prosentilla. Menojen kasvua hidastivat yhtiöittämiset sekä erilaiset kuntien säästötoimet. KT Kuntatyönantajien kyselyn mukaan kunta-alalla leikattiin viime vuonna henkilöstömenoja noin 300 miljoonalla eurolla.

Yhteenlasketut verotulot kasvoivat 2,8 prosenttia. Kunnallisverotulot kasvoivat vain 1,8 prosenttia, vaikka 98 kuntaa nosti tuloveroprosenttiaan vuodelle 2015. Valtionosuusleikkauksista johtuen valtionosuudet pysyivät lähes edellisvuoden tasolla. Investoinnit pienenivät 100 miljoonaa euroa. (Kuntaliitto 10.2.2016)

Kuntatalous 2016

Valtionosuusjärjestelmään sisältyvä valtionosuusprosentti kuvaa valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa. Vuonna 2016 kunnan peruspalvelujen valtionosuuden valtionosuusprosentti on 25,5. Näin ollen kunnan prosentuaalinen rahoitusosuus peruspalveluihin on 74,5. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittaman perusopetuksen jälkeisen koulutuksen valtionosuusprosentti on 41,9. Vuonna 2016 valtio osoittaa kunnille valtionapuja yhteensä 11 mrd. euroa. Valtionavut kasvavat noin 0,4 mrd. euroa vuoteen 2015 verrattuna.

Kuntien verotulojen arvioidaan olevan noin 21,7 mrd. euroa vuonna 2016, mikä on noin 0,5 % edellisvuotta vähemmän. Kuntataloutta vahvistavat asiakasmaksuihin ehdotettavat muutokset. Päivähoitomaksuja sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuja korotetaan 1.8.2016 alkaen ja sosiaali- ja terveyspalvelujen asiakasmaksuja vuoden alusta lukien.

Kuntatalouden investoinnit ovat kasvaneet viime vuosina voimakkaasti, eikä lähivuosina ennakoita suurta muutosta tiedossa olevien investointipaineiden takia. Kuntatalouden lainakanta kasvaa vuonna 2016 lähes 20 mrd. euroon. (Valtiovarainministeriö, Budjettikatsaus 2016, tammikuu)

Seuraavassa taulukossa vertaillaan kuntien ja kuntakonsernien lainakantaa ja kertynyttä yli/alijäämää euroa/asukas vuoden 2014 tilinpäätöksen mukaan:

euroa/asukas	Lainakanta		Kertynyt ylijäämä+ / alijäämä-	
	Kunta	Kuntakonserni	Kunta	Kuntakonserni
Koko maa	2 694	5 768	1 729	1 071
Pohjois-Savo	2 641	6 638	658	-530
Ylä-Savo	2 267	4 843	143	-99
Kiuruvesi	3 379	6 228	221	-224

Lähde: Tilastokeskus, Kuntaliitto

1.2.3 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Kaupunginsihteeri jäi eläkkeelle ja virka täytettiin

Kaupunginvaltuusto valitsi 22.6.2015 kaupunginsihteeriksi Tuomo Sallisen ja varalle Timo Ikosen. Päätöksestä valitettiin Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Kaupunginvaltuusto valitsi 14.9.2015 Tuomo Sallisen avoimen kaupunginsihteerin viran hoitajaksi 21.9.2015 alkaen siihen asti kunnes asia on lainvoimaisella tuomiolla ratkaistu, kuitenkin enintään 31.12.2016 saakka.

Yritysneuvoja valittiin

Kaupunginhallitus valitsi 2.6.2015 yritysneuvojan tehtävään Tuula Parkkonen-Suhosen. Hän aloitti työnsä elokuun alussa.

Seudullista kehittämistoimintaa koskeva yhteistoimintasopimus hyväksyttiin

Ylä-Savon Kehitys Oy:n alasajon johdosta alueen kunnat neuvottelivat uuden mallin aluekehitysrahan hallinnointiin. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 9.3.2015 yhteistoimintasopimuksen, jossa sovittiin muun muassa yhteisen toimielimen perustamisesta Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän alaisuuteen.

Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n osakkeiden arvonlennus

Vuoden 2014 tilinpäätöksen mukaan Yrityskiinteistöt Oy:n osakkeiden arvonlennustarve on noin 2,2 milj. euroa. Kaupunginhallitus päätti 23.2.2015 jaksottaa arvonlennuskirjaukset niin, että osakkeiden arvo kaupungin taseessa on Kirjanpitolain 5 luvun 13 §:n mukainen viimeistään vuoden 2017 tilinpäätöksessä.

Kaupungin ja Kiuruveden Urheilijat ry:n välinen sopimus yhteistyöstä työllisyyden hoitamisessa

Sopimuksen kohteena ovat yli 300 päivää työttömänä olleet, työmarkkinatukeen oikeutetut kiuruvetiset henkilöt. Näille henkilöille järjestetään palkkatukityötä ja kuntouttavaa työtoimintaa. Tarkoituksena on tukea kiuruvetisten työttömien ohjautumista työllistämistä edistäviin palveluihin. Vuonna 2015 kaupunki maksoi Kiuruveden Urheilijat ry:lle tehtävien hoitamisesta 110.000 euroa.

Merkittävimmät poikkeamat tilinpäätösvouden talousarvioon, joita kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt:

Merkittävin poikkeama oli Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän maksuosuudessa, joka ylittyi noin 0,2 milj. euroa muutettuun talousarvioon verrattuna ja noin 1,0 milj. euroa alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän oma toiminta ylittyi noin 1,5 milj. euroa ja Kysin toiminta alittui reilulla 0,4 milj. eurolla.

Muiden valtuustoon nähden sitovien määrärahojen poikkeamat ovat seuraavassa taulukossa:

(euroa)	Tulojen alitukset	Menojen ylitykset
Käyttötalous		
Yleishallinto	3.418	
Ruokahuolto	43.466	
Maataloushallinto	4.062	
Varhaiskasvatus		68.780
Vapaa-aikapalvelut	28.662	
Rakennusvalvonta	14.035	
Kiinteistöt		270.487
Vesi- ja viemärlaitos		28.159
Investoinnit		
Opetuslautakunnan rakennukset		15.631
Sivistyslautakunnan rakennukset		4.929

1.2.4 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Toimintakertomuksessa on esitettävä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta. Kehitysarvion tulee tuoda esiin sellaiset seikat, joiden perusteella arvioidaan tulevaisuudennäkymien poikkeavan aiemmasta kehityssuunnasta.

Soten maksuosuus

		Jos maksuosuus kasvaa 2,1 % /vuodessa	Ero
TP 2015	33.820.002		
TA 2016	32.911.000	34.500.000	1.589.000
TS 2017	33.400.000	35.200.000	1.800.000
TS 2018	33.700.000	35.900.000	2.200.000

Vuosien 2011 -2015 tilinpäätösten mukaan soten maksuosuus on kasvanut vuosittain keskimäärin 3,0 %. Taulukon mukaan soten maksuosuus on reilusti alimitoitettu vuosien 2016 – 2018 taloussuunnitelmassa.

Investointiohjelma

Kaupunkistrategian mukaan kaupungin (myös konsernin) lainamäärä asukasta kohti ei saa ylittää maan keskiarvoa. Vuonna 2014 kaupungin lainamäärä sekä konsernin lainamäärä ylitti selvästi maan keskiarvon:

Kaupungin lainakanta 2014 -2015:

3.379 euroa/asukas (Kiuruvesi), 2.694 euroa/asukas (koko maa). Vuonna 2015 kaupungin lainakanta oli 3.478 euroa/asukas.

Konsernin lainakanta 2014 -2015:

6.227 euroa/asukas (Kiuruvesi), 5.768 euroa/asukas (koko maa). Vuonna 2015 Kiuruveden konsernin lainakanta oli 6.464 euroa/asukas.

Kaupungin lainakanta ei saa siis kasvaa, vaan mieluummin pienentyä. Kuitenkin investointiohjelma vuosille 2016 – 2018 on noin 2,5 milj. euroa suurempi kuin hyväksytyin taloussuunnitelman vuosikatteet yhteensä ko. vuosina. Investointeja ei voida kokonaan kattaa tulo-rahoituksella vaan uutta lainaa on otettava vähintään tuo 2,5 milj. euroa. Lisäksi on otettava huomioon mitä edellä on kirjattu soten maksu-suudesta.

1.2.5 Kaupungin henkilöstö

Henkilöstömäärä 31.12 vuosina 2009 -2015

	Vakinaiset (koko aika)	Vakinaiset (osa-aika)	Sijaiset	Määräaikaiset (ml. oppisop.)	Työllistetyt	YHT.
2015	257	42	20	27	4	350
2014	255	45	23	23	16	362
2013	262	45	22	38	7	374
2012	262	39	30	41	17	389
2011	264	37	34	48	6	389
2010	314	63	29	56	17	479
2009	539	67	81	88	11	786

Henkilöstömäärä palvelukeskuksittain 31.12 vuosina 2009 -2015

	Yleis- palvelu- keskus	Maa- talous- lomittajat	Projektit	Perus- turva palv.kesk.	Opetus- ja siv. palv.kesk.	Tekninen palvelu- keskus	YHT. *
2015	56	-	-	-	238	52	346
2014	58	-	1	-	239	48	346
2013	64	-	1	-	245	57	367
2012	64	-	2	-	247	59	372
2011	63	-	2	-	264	54	383
2010	64	80	1	-	263	54	462
2009	21	103	1	388	192	70	775

* ei sisällä työllistettyjä

1.1.2010 alkaen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut siirtyivät Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän hoidettavaksi. 1.1.2011 alkaen lomituspalvelut siirtyivät Iisalmen kaupungin hoidettavaksi. 1.9.2011 alkaen ict -palvelut siirtyivät Ylä-Savon ICT – palvelut Oy:n hoidettavaksi.

Henkilöstön ikärakenne

Kiuruveden kaupungin henkilöstön keski-ikä oli vuoden 2015 lopussa 47,5 vuotta. Vuonna 2014 Kiuruveden kaupungin henkilöstön keski-ikä oli 47,7 vuotta ja kunta-alalla keskimäärin 45,7 vuotta.

Henkilöstö ikäryhmittäin:

	15 -29 v	30 -39 v	40 -49 v	50 -59 v	60 v-
2015	33	47	86	150	34
2014	30	53	92	148	39
2013	34	59	102	142	37
2012	33	63	120	139	34
2011	34	54	132	143	26

Sairauspoissaolopäivät

Sairauspoissaoloja oli vuoden 2015 aikana 10,3 työpäivää henkilöä kohti (edellisenä vuonna 9,9 työpäivää henkilöä kohti). Vuonna 2014 Kiuruveden kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot olivat 13,1 kalenteripäivää henkilöä kohti ja kunta-alalla keskimäärin 16,9 kalenteripäivää.

Työterveyshuolto

Kaupunki on ostanut henkilöstön työterveyspalvelut Ylä-Savon SOTE kuntayhtymältä. Henkilöstön työterveyshuollon kokonaiskustannukset olivat noin 0,2 milj. euroa, Kela korvaa kustannuksista on noin 40 %.

Henkilöstömenot

Vuoden 2015 henkilöstökulut olivat yhteensä noin 16,1 milj. euroa, josta palkkojen ja palkkioiden osuus oli noin 11,5 milj. euroa ja henkilösivukulujen osuus oli noin 4,6 milj. euroa.

Laajemmin kaupungin henkilöstöasioita esitellään erillisessä henkilöstöraportissa.

1.2.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kiuruveden kaupungin suurimmat riskit liittyvät kiinteistöomaisuuden kunnossapitoon ja paloturvallisuuteen, työturvallisuuteen, omaisuuteen liittyvään ilkvältaan, ulkoistettujen palveluiden riskienhallinnan tai toiminnan varmistamisen tasoon, rauta- ja maantiellä kuljetettaviin kemikaalikuljetuksiin ja puuteollisuuden käsittelyterminaaliin. Lisäksi riskejä sisältyy ainakin tietojärjestelmiin ja rahoitukseen.

Tietojärjestelmien riskit (asiakasvastaava, Ylä-Savon ICT -palvelut Oy)

Kaikki hallinnon ja opetuksen työasemat ovat Kiuruveden kaupungilla Windows7 – koneita. Joten käytössä oleva Windows7 -käyttöjärjestelmä työasemissa on Microsoftin osalta tuettu, tietoturvapäivitykset päivittyvät koneisiin säännöllisesti.

Kaupungin työasemissa ja kannettavissa tulee käyttää ainoastaan kaupungilta hankittuja muistitikkuja (mielellään salasanasuojattuja). Kokoushuoneiden hallintokannettavissa ei saa käyttää ulkopuolisten vierailijoiden muistitikkuja, ainoastaan kaupungin omia. Virustorjunnan ja tietoturvapäivitysten tulee olla koneissa ajan tasalla.

Navisec – tietoturvakoulutuksen Kiuruveden kaupunki on jalkauttanut henkilöstölle. Jokainen työntekijä joutuu suorittamaan vuosittaisen tietoturvakoulutuksen, mikä nostaa käyttäjien tietotaito-tasoa ja osaamista ja parantaa näin merkittävästi tietoturvaa.

Ylä-Savon ICT palvelut Oy:n työstämä tietoturvapoliittikka ja siihen liittyvät ohjeistot on jalkautettu Kiuruveden kaupungilla.

Juniper – etäkäyttö (suojattu yhteys) on Ylä-Savon ICT palvelut Oy:n ylläpitämä etäkäyttö-palvelu hallinnon käyttäjille.

YSEDU on opetuspuolen uusi verkko. Opetustyöasemat on siirretty vuoden 2015 aikana Ylä-Savon ICT palvelut Oy:n ylläpitämään YSEDU -kouluverkkoon. Opetustyöasemat ovat Windows7 – työasemia. Vanha koulupalvelin ei ole enää Microsoftin tuen piirissä, joten palvelimista tuli päästä eroon.

Verkkoyhteydet:

Langattomat verkot on uudistettu lukion ja Nivan koulun osalta vuoden 2015 aikana. Samalla on uusittu verkkokytkimiä, joilla parannetaan lähiverkon käytön luotettavuutta ja tietoturva. Lisäksi suunnitelmat vuoden 2016 osalta on tehty Kuorevirran alueen kuituyhteyksien, verkkokytkimien ja langattoman verkon uudistamisesta. Samalla päästään eroon Virranrannan verkon solmukohtasta (kriittinen piste), jota kautta on kulkenut tietoliikenne jätevedenpuhdistamolle, uimahallille, nuorisotalolle, liikuntahallille ja jäähallille. Tulevassa ratkaisussa kuhunkin kiinteistöön Kuorevirran alueella tulee omat erilliset kuituyhteydet kaupungintalolta. Lisäksi yläkoululle ja Nivan koululle valokuituyhteydet uudistetaan. Näillä uudistuksilla parannetaan lähiverkon/tietoliikenteen toimivuutta, luotettavuutta ja vikasietoisuutta. Kiuruveden kaupunki on varautunut muutoksiin myös talousarviossaan.

Lyhyiden sähkökatkosten osalta kaupungin pääkytkin, lähiverkon kytkimet, palvelimet ja kriittisimmät työasemat on varustettu varavirtalaitteilla (UPS). Lisäksi kaupungintalolla on käytössä aggregaatti, jolla pyritään turvaamaan kriittisimmät tietojärjestelmät ja työasemat pitkien sähkökatkokkien osalta. Kaupungin pääkytkin uusitaan vuoden 2016 alussa.

Tietoturvariskit (yleispalvelukeskuksen johtaja)

Kaupungin kannalta tietotekniikan käyttäjät ovat keskeisessä asemassa arkipäivän tietoturvallisuuden vastuunkantajina. Ohjeistuksella ja henkilökunnan koulutuksella parannetaan tietoturvallisuutta, jonka laiminlyönti voi aiheuttaa merkittävää haittaa kaupungin toiminnoille. Konkreettisenä esimerkkinä voidaan pitää esim. hallitsematonta ulkoisten muistivälineiden (tikut, ulkoiset massamuistit) käyttöä johtaen merkittävään haittaohjelmariskiä sekä verkkoselailun kautta työasemaan asennettuja haittaohjelmia.

Henkilöstön riskit (yleispalvelukeskuksen johtaja)

Henkilöstö on keskeinen voimavara kaupungin palvelutuotannossa, joten riskien tunnistaminen ja niiden ennakoiminen on tärkeä osa kaupungin toimintaa.

Avainhenkilöriski

Avainhenkilöillä tarkoitetaan kaupungin toiminnan kannalta vaikeasti korvattavia henkilöitä, joilla on esimerkiksi runsaasti dokumentoitua ns. hiljaista tietoa omalta toimialaltaan ja joiden poissaolo tuntuu välittömästi muun henkilöstön lisääntyneenä kuormituksena. Avainhenkilöillä on monipuolisten tietojen ja taitojen lisäksi useasti pitkäaikainen työkokemus ja hyviä tunnusmerkkejä voivat olla myös kielitaito, yhteistyötaitot ja yleensä sosiaaliset taidot. Avainhenkilöriskejä voidaan torjua siirtämällä avainhenkilöillä olevaa tietoa ja osaamista toisille henkilöille. Myös asioiden dokumentointi vähentää avainhenkilöiden menetyksestä aiheutuvaa riskiä.

Tietojen vanheneminen on riski

Henkilöstön työsuhteen elinkaari alkaa perehdyttämisestä työpaikan toimintatapoihin ja tehtäväkuvaan. Työuran edetessä pidetään yllä työntekijän ammattitaitoa ja mietitään, mihin suuntaan osaamista on kehitettävä ja haetaan sen mukaiseen koulutukseen. Työsuhteen päätyttyä on huolehdittava varsinkin niin sanotun hiljaisen tiedon jäämisestä taloon.

Yksipuolinen ikäjakauma on riski

Kaupunki työyhteisönä on haavoittuva, jos suuri osa henkilöstöstä on työsuhteensa lopussa tai alussa. Kiinnitetään henkilöstön rekrytoinnissa ottamaan huomioon, että kaupungin palveluksessa on monenikäisiä henkilöitä.

Henkilöstön työturvallisuuteen ja työhyvinvointiin liittyvät riskit

Henkilöstön työturvallisuusriskejä vähennetään työsuojelun toimintaohjelman mukaisilla toimenpiteillä ja muun muassa työturvallisuuskoulutuksella. Työhyvinvointiin liittyviä riskejä vähennetään seuraamalla henkilöstön terveyttä, sairauspoissaoloja ja niiden syitä ja tarvittaessa puuttamalla niihin Varhaisen puuttumisen ohjeen mukaisesti. Myös henkilöstön ylitöiden määrää seurataan.

Yleishallintoon liittyvät riskit (Yleispalvelukeskuksen johtaja)

Lainsäädännön muutokset

Kunta-alan lainsäädäntö on ollut jatkuvan muutoksen alaisena viime vuosina. *Kuntalaki* uudistui laajasti vuonna 2015, mutta uudistuksista astui voimaan yhdeksän lukua 1.1.2015. Loput kuntalain muutokset astuvat voimaan alustavasti 1.6.2017 tai viimeistään seuraavien kuntavaalien jälkeen. Lähtökohtaisesti vuonna 2017 voimaan astuvat muutokset koskevat kunnan luottamushenkilöitä. Kuntalain säännösten soveltamisen tulee olla tarkkana, jotta kaupungin toiminnassa sovelletaan voimassa olevaa lakia.

Toinen merkittävä lainsäädännön muutos on *hankintalain* kokonaisuudistus, joka tapahtuu vuoden 2016 lopussa. Hankintalainsäädännön kokonaisuudistuksen tavoitteena on muun muassa yksinkertaistaa hankintamenettelyjä. Uudistuksessa kehitetään sitä, että esimerkiksi työllisyyteen, terveyteen ja sosiaalisiin näkökohtiin liittyvät tekijät otetaan paremmin hankinnoista huomioon. Hankintamenettelyn muuttuessa, kaupungin tulee reagoida muutoksiin aktiivisesti, vaikka merkittävä osa kilpailutuksista onkin ulkoistettu. Henkilöstön koulutus ja kaupungin hankintaohjeiden päivittäminen ovat keskeisimmät toimenpiteet ennen uudistuksen toteutumista. Hyvällä koulutuksella ja ohjeilla vähennetään valitusriskiä kaupungin julkisista hankinnoista.

Erityistä huomiota kaupungin toiminnassa on kiinnitettävä kriisitilanteita ohjaavaan valmiuslainsäädäntöön. Valmiuslain ja siihen liittyvien velvoitteiden, kuten valmiussuunnitelmien ja kriisiviestintäsuunnitelmien päivitykset on tehtävä säännöllisesti ja suunnitelmien sisältö on valmisteltava huolellisesti. Suomen turvallisuustilanteen ja kansainvälisen tilanteen muuttuminen on aiheuttanut sen, että mahdollisiin kriisitilanteisiin on syytä varautua myös Kiuruvedellä.

Sopimushallinta

Kaupungin käyttämien ostopalveluiden määrä on lisääntynyt huomattavasti. Näin ollen entistä useampi kunnallinen palvelu on ulkoistettu palveluntuottajalle, jonka toimintaa määritellään ensisijaisesti kaupungin ja palveluntuottajan välisessä sopimuksessa. Kiuruveden kaupungin käyttämät sopimusperusteiset palvelut ovat osittain vanhentuneet, joten sopimusasioiden kanssa tekemisessä olevien henkilöiden tulee päivittää käyttämänsä sopimusperusteiset palvelut asianmukaiseksi.

Palvelujen ulkoistamisen osalta on syytä muistaa, että kaupunki on velvollinen huolehtimaan lainsäädännön kuntalaisille takaamista palveluista ja oikeuksista, vaikka palvelun tuottaminen olisikin ulkoistettu yksityiselle tai yhdistykselle. Sopimuksissa tulisikin huomioida entistä laajemmin vastuiden jakautuminen esimerkiksi kriisitilanteissa. Sopimusasioista tullaan järjestämään koulutus kevään 2016 aikana.

Talousriskit (kaupunginkamreeri)

Kaupungin rahoitusriskit voidaan jaotella tulojen ja menojen toteutumiseen, lainanottoon ja sijoitustoimintaan. Muita talouspalvelujen riskejä ovat ainakin pitkäaikaiset sähkökatkokset, kyberriskit ja henkilöriskit.

Verotulojen kasvun ennakoidaan jäävän lähivuosina pieneksi väestön vähenemisen ja yritystoiminnan vähäisyydestä johtuen. Kaupungin työllisyyskehityksellä on ratkaiseva merkitys siihen, miten verotulot kehittyvät.

Valtionosuusleikkaukset ovat riski kaupungin taloudelle, koska valtionosuudet ovat kaupungin suurin tuloerä.

Kaupungin noin 29,9 milj. euron lainakannasta 75 prosenttia on sidottu lyhytaikaisiin ja suhdanneherkkiin euribor – korkoihin, joihin liittyy korkoriski. Lainakannasta lyhytaikaisia lainoja on noin puolet, koska niiden käyttämisestä saadaan merkittävä korkohyöty verrattuna pitkäaikaisiin lainoihin. Kesällä 2011 kaupunki teki korkosuojaussopimuksen 2,0 milj. euron lainalle. Suojaus on ollut kaupungille epäedullinen alhaisen korkotason vuoksi. Vuoden 2015 tämän korkosuojauksen kulut olivat 50.900 euroa.

Kaupungilla on sijoitusvaroja, joiden markkina-arvo oli vuoden lopussa noin 7,1 milj. euroa ja tase-arvo oli noin 6,5 milj. euroa. Varat on sijoitettu kaupunginvaltuuston periaatepäätöksen mukaisesti. Riskeihin on varauduttu hajauttamalla sijoituksia maantieteellisesti, toimialoittain ja arvopaperilajeittain. Sijoitusvaroja hoitaa kaksi ulkopuolista varainhoitajaa.

Tekninen palvelukeskus (tekninen johtaja)

Hallinto (Tekpa)

Palvelukeskuksen merkittävimmät riskit sisältyvät sisäisen valvonnan suunnitelmaan vuosille 2013 – 2016. Vuoden 2015 riskien hallinta on esitetty sisäisen valvonnan raportissa 22.2.2016.

Teknisen palvelukeskuksen merkittävänä riskinä on pidettävä henkilöstön korkeaa keski-ikää, joka ulottuu kaikille tulosalueille. Lähitulevaisuudessa teknisen sektorin kuntalaisille tarjoamat lähipalvelut tulevat romahtamaan äkillisesti, kun merkittävä määrä avaintyöntekijöitä jää eläkkeelle lähes samanaikaisesti. Seuraavien 4 vuoden aikana kokonaisvahvuudesta (45) eläkkeelle siirtyy vähintään 12 työntekijää (noin kolmannes) ja lähimmän 9 vuoden aikana noin 25 työntekijää (yli puolet). Henkilöstömäärän sopeutus palvelutarjontaa ja koko kunnan asukasmäärää vastaavaksi, ja sitä kautta riittävän vuosikatteen varmistaminen, on tärkeää, mutta samalla tulee huolehtia siitä, että myös uusia, nuoria osajia rekrytoidaan ajoissa, sillä ammattilaiseksi kasvaminen vie aikansa. Eläkkeelle siirtyvillä on valtava määrä ammatillisesti ja rahallisesti arvokasta ns. hiljaista tietoa, jota voidaan siirtää nuoremmille parhaiten yhdessä työskennellen.

Kiinteistöt

Kaupungilla ei ole riittäviä taloudellisia resursseja huoltaa, korjata ja ylläpitää vanhenevia kiinteistöjä. Korjausvelka lisääntyy, kun sitä pitäisi pystyä vähentämään. Työpaikkojen sisäilmaongelmat johtuvat suurelta osin riittämättömistä taloudellisista resursseista. Vaarana on, että ennalta arvaamatta joudutaan mittaviin ja kalliisiin tilajärjestelyihin.

Kaupungin kiinteistöihin on kertynyt paljon korjausvelkaa eikä tilanteeseen lähivuosina ole näköpiirissä muutosta. Nykyinen suuruusluokaltaan 2,5 milj. euron vuosikate, jolla tulisi kattaa kaupungin kaikki investoinnit, tulee saada korkeammalle tasolle, sillä rakennusten korjaustarve on lähitulevaisuudessa noin 10 milj. euroa. Ongelmaa lieventää hieman se, että kaupungin strategian mukaisesti tyhjiä kiinteistöistä luovutaan. Kiinteistöjen korjausvelka on merkittävä riski.

Vesihuoltolaitos

Tekninen lautakunta on 3.7.2012 § 45 hyväksynyt Kiuruveden kaupungin vesihuoltolaitoksen riskianalyysin. Talousveden ja jäteveden osuudet on analyysissä käsitelty erikseen ja lisäksi se sisältää liiketaloudellisen osuuden.

Varautumistoimenpiteitä edellyttävillä riskeillä on esitetty todennäköinen seuraus vakavimman mukaan, todennäköisyys, vakavuus sekä varautumistoimenpide, jolla riskiä voidaan ehkäistä tai vähentää. Osalle arvioiduista operatiivisista riskeistä on esitetty varautumistoimenpiteitä ja varaosatarpeita. Laitteiden vaurioitumisesta tai henkilökunnan operointivirheistä johtuvat riskit ovat riskitasoltaan keskimääräisiä tai vähäisiä hyvän varautumistason ansiosta.

Laitteiden vaurioitumisella on työllistävä vaikutus, mutta useimmat laiteviat saadaan nopeasti korjattua ja lähes kaikille laitteille on olemassa varalaite, joten laitteiden korjaaminen ei vaikuta pitkäaikaisesti verkoston toimintaan. Taloudelliset riskit on jaettu asiakkaan, laite-/tavarantoimittajan ja yleisen taloustilanteen muodostamiin riskeihin.

Riskianalyyssissä on käyty läpi ne vesihuoltolaitoksen riskikohteet ja riskitekijät, jotka voivat aiheuttaa vaaraa tai taloudellisia menetyksiä laitokselle, verkostoille, henkilökunnalle ja ympäristölle.

Opetus- ja sivistyspalvelukeskus (sivistysjohtaja)

Opetus- ja sivistyspalvelukeskuksen merkittävimpinä riskeinä ovat työturvallisuuteen, paloturvallisuuteen ja ilkivaltaan liittyvät riskit. Turvallisuus- ja kriisisuunnitelmien ajan tasalla pitämisen sekä vuosittaisten pelastautumisharjoitusten toteuttamisella voidaan valmistautua mahdollisiin riskien toteutumiseen. Valvontakameroilla on ennaltaehkäisevä vaikutus ilkvallan tekemiseen.

Palvelukeskuksessa käydään vuosittain läpi eri toimintayksiköiden riskejä ja epävarmuustekijöitä. Seuraavaksi esitetään niistä luettelo:

- * vaaralliset aineet ja laitteet
- * sähköturvallisuus ja säteilyvaara
- * oppilaiden taholta henkilökuntaan ja toisiin oppilaisiin suuntautuva aggressiivinen käyttäytyminen
- * väkivaltaiset/arvaamattomat asiakkaat
- * paloturvallisuus
- * erilaiset uhkatilanteet
- * tukipalveluiden väheneminen
- * päivähoitolapsien ja koululaisten kanssa liikkuminen toimintayksikön ulkopuolella
- * lapsen katoaminen päivähoidosta
- * vuorohoidon henkilöstön riittävyys
- * sisäilmaongelmat
- * tietoturvariskit
- * puutteet henkilöstön riittävydessä ja kelpoisuudessa
- * yksin työskentely
- * ulkopuoliset käyttäjät kiinteistöissä
- * vapaa-aikapalveluiden kiinteistöissä on paljon ulkopuolisia käyttäjiä, josta aiheutuu riskejä kiinteistölle ja niitä käyttäville asiakkaille
- * sairauskohtaukset uima-altaalla
- * piha-alueiden ja urheilualueiden liikenne

1.2.7 Ympäristötekijät

Jätevesien käsittely

Jätevesipuhdistamon 1. vaiheen saneeraus (lietteenkäsittely) valmistui heinäkuussa 2015. Kustannuksia kertyi yhteensä noin 1.084.000 euroa määrärahan (1,1 milj. euroa) alittuessa niukasti. Saneerauksen toimenpiteillä tehostettiin kemikalointia ja väljennettiin lietteenkäsittelyprosesseja niin paljon, etteivät ne enää kuormita tai rajoita varsinaisen jätevedenpuhdistusprosessin toimintaa. Biologisen prosessin tulokuormitus pysyy aina mitoituskuormitusta pienempänä, jolloin pystytään saavuttamaan lupamääräysten mukaiset puhdistusvaatimukset. Saneerauksen ansiosta sakokaivolietteiden vastaanottovalmius parani merkittävästi, kun vastaanottokapasiteettia saatiin lisää 60 m³.

Saneerauksen toinen vaihe, jätevedenkäsittelyn uudistaminen ja rakennustekniset muutokset, on ympäristöluvan mukaisesti tehtävä ja otettava käyttöön 31.12.2021 mennessä. Toinen vaihe sisältää uuden jälkiselkeytsaltaan, jälkidesinfioinnin ja valmiuden ammoniumtyypen poistoon.

Puhdistamon pääprosessi muuttuu kaksilinjaiseksi, mikä parantaa toimintavarmuutta. Vanha prosessirakennus ja altaat saneerataan perusteellisesti. Nykyisten betonialtaiden päälle rakennetaan uusi lämpöeristetty halli ja varustetaan tehokkaalla LVI-järjestelmällä. Valvomo- ja sosiaalitalat sijoitetaan erilliseen rakennukseen puhdistamon viereen, myös sähkö- ja automaatiojärjestelmä ja koneisto saneerataan. Investointikustannukset ovat yleissuunnitelman mukaan noin 3 milj. euroa.

Viimeistään 31.12.2016 mennessä on pantava vireille ympäristöluvan muuttamista ja vesilain mukaista lupaa koskeva hakemus jätevesien purkupaikan siirtämiseksi sekoittumisolosuhteiltaan nykyistä parempaan paikkaan. Asiaan liittyvän purkupaikkaselvityksen laadinta aloitettiin loppuvuodesta.

Kertomusvuoden aikana päivitettiin jätevesiverkoston vuotovesiselvitys ja suunnitelma vuotovesien vähentämiseksi tehtävistä toimenpiteistä vuoteen 2020 saakka (lupaehto nro 8). Selvitys on toimitettu viranomaisille. Selvityksen mukaan vuotovesien osuus puhdistamolle tulevista viemäriveresistä on noin 40 – 60 %. Selvityksen ja siinä esitettyjen toimenpiteiden tavoitteena on vähentää vuotovesien määrä enintään 30 %:iin puhdistamon tulovirtaamasta vuoden 2020 loppuun mennessä. Tämä parantaa puhdistustulosta ja samalla käyttökustannuksissa saavutetaan 9.000 – 22.000 euron säästö vuosittain. Saneerattavien johtosien investointikustannukset ovat yhteensä noin 1.100.000 euroa, josta kiireellisyysluokan I mukaisten kohteiden osuus on noin 580.000 euroa. Vesihuoltolaitoksen tulee varautua 5 vuoden taloussuunnitelmassa noin 300.000 euroa investointiin vuositain.

Puhdistamon saneerauksen ja vuotovesien vähentämisen johdosta on jätevesimaksutaksaa korotettu kahtena vuotena vuoden 2013 hintatasosta yhteensä 0,40 euroa/m³ (noin 23 %). Uusi käyttömaksu 1.1.2015 alkaen on 2,13 euroa/m³. Käyttömaksua joudutaan korottamaan vielä ennen 2. vaiheen suurta investointia.

Puhdistamon ympäristöluvan edellyttämällä investoinneilla on ollut ja tulee olemaan olennainen vaikutus viemärlaitoksen käyttömaksuun, kaupungin taloudelliseen tulokseen ja toiminnan kehitykseen.

Ympäristönsuojelun tunnuslukuja

Taulukossa on Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristö- ja terveystalouden palveluiden – vastuualueen toimittamat ympäristönsuojelun suoritteet vuodelta 2015. Suluissa vuoden 2014 suoritteet.

	Iisalmi	Kiuruvesi	Sonkajärvi	Vieremä	Yhteensä
Luvat	5 (5)	4 (13)	2 (7)	4 (5)	15 (30)
Ilmoitukset	26 (19)	27 (14)	7 (6)	22 (12)	82 (51)
Tarkastukset	100 (119)	87 (98)	40 (23)	59 (63)	286 (303)
Lausunnot	27 (12)	13 (3)	10 (9)	5 (6)	55 (30)
Yhteensä	158 (155)	131 (128)	59 (45)	90 (86)	438 (414)

1.3 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitettu kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kaupunginjohtaja on suorittanut omalta osaltaan sisäistä valvontaa seuraamalla tiiviisti lautakuntien päätöksiä ja palvelukeskusten toimintaa sekä kuntayhtymien päätöksiä, toimintaa ja taloutta. Myös joka toinen viikko kokoontuvassa kaupungin johtoryhmässä käsiteltävät asiat antavat kaupunginjohtajalle tietoa sisäisestä valvonnasta.

Lautakuntien/palvelukeskusten sisäisen valvonnan suunnitelmat laadittiin valtuustokaudelle 2013 -2016. Sisäinen valvonta ja raportointi toteutettiin suunnitelman pohjalta. Kaupunginjohtajan yhteenvetoraportti vuodelta 2015 annetaan kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Kaupungin talouden kehitystä ja talousarvion toteutumista seurattiin tiiviisti taloushallinnon raporttien avulla. Vuoden aikana laadittiin yksi yksityiskohtaisempi osavuositarkastus kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle. Valtuustoon nähden sitovien määrärahojen ylityksiä tapahtui oman toiminnan osalta melko vähän.

Kaupungin hallintosäännön 32 §:n mukaan kaupungin toiminnot on järjestettävä ja johtamistehtävät hoidettava niin, että organisaation kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta. Johtamansa toiminnan sisäisestä valvonnasta vastaa kukin toimielin ja vastuhenkilö. Kaupunginhallituksen on annettava sisäisen valvonnan järjestämisestä ja toteuttamisesta yleiset ohjeet vastuuhenkilöille. Tilivelvollisten vastuuhenkilöiden on laadittava ja ylläpidettävä johtamansa toiminnan osalta sisäisen valvonnan suunnitelma.

Toimielimet määrittivät alaiensa viranhaltijoiden hankintavaltuuksien ylärajat sekä ostolaskujen ym. kirjanpitositteiden asiatarkastajat ja hyväksyjät vuodelle 2015.

Viranhaltijapäätöksiä on tarkastettu ja todettu, että ne ovat annettujen valtuuksien ja ohjeiden mukaisia.

Kuntalain määräysten lisäksi kaupungin sisäisen valvonnan järjestämistä ja toteuttamista määrittelevät seuraavat ohjeet:

- sisäisen valvonnan yleisohje (kaupunginhallitus 7.6.2010 § 108)
- konserniohje (kaupunginvaltuusto 13.11.2012 § 67)
- talousarvion täytäntöönpano-ohje (kaupunginhallitus 13.1.2015 § 10)

Kuntayhtymät

Kuntayhtymistä erityisen tarkan seurannan alla ovat olleet Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä. Merkittävin poikkeama oli Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän maksuosuudessa, joka ylittyi noin 0,2 milj. euroa muutettuun talousarvioon verrattuna ja noin 1,0 milj. euroa alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän oma toiminta ylittyi noin 1,5 milj. euroa ja Kysin toiminta alittui reilulla 0,5 milj. eurolla. Perustelut ylityksille on saatu. Erityisen tärkeää on se, että koko vuoden analysoidaan menokehitystä ja tehdään tarpeellisia muutoksia niin, ettei kaupungin maksuosuus ylitä.

1.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Toimintatuotot

Toimintatuotot toteutuivat noin 380.000 euroa yli muutetun talousarvion, toteutuminen oli 105,5 %. Toimintatuotot vähenivät noin 50.000 euroa vuoteen 2014 verrattuna eli -0,7 %.

Toimintakulut

Toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion noin 180.000 eurolla. Toteutuminen oli 100,3 %. Toimintakulut pienenevät noin 18.000 euroa vuoteen 2014 verrattuna. Kaupungin oman toiminnan toimintakulut pienenevät -0,9 % ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän maksuosuus kasvoi 0,7 % vuoteen 2014 verrattuna.

Henkilöstökulut ylittivät talousarvion noin 104.000 eurolla. Henkilöstökulut pienenevät noin 531.000 euroa vuoteen 2014 verrattuna eli -3,2 %.

Palvelujen ostot ylittivät muutetun talousarvion noin 84.000 eurolla, SOTE kuntayhtymän maksuosuus ylittyi noin 220.000 eurolla. Palvelujen ostot kasvoivat noin 132.000 euroa vuoteen 2014 verrattuna, eli 0,3 %.

Verotulot

Kaupungin tuloveroprosentti vuonna 2015 oli 20,75 %.

Kunnallisveron (tuloveron) maksuunpanon kehitys vuosina 2010 -2014 milj. euroa:

Verovuosi	Milj. euroa	Kasvu-% Kiuruvesi	Kasvu-% koko maa
2014	21,3	6,5	3,7
2013	20,0	2,4	3,9
2012	19,6	1,3	3,6
2011	19,3	2,5	5,1
2010	18,9	1,4	3,5

Vuoden 2015 tilinpäätöksen mukaan verotuloja kertyi noin 735.000 euroa arvioitua enemmän. Tuloveroa kertyi noin 344.000 euroa arvioitua enemmän, yhteisöveroa kertyi noin 335.000 euroa arvioitua enemmän ja kiinteistövero kertyi noin 56.000 euroa arvioitua enemmän. Verotulot kasvoivat noin 711.000 euroa vuoteen 2014 verrattuna, eli 2,9 %. Seuraavassa taulukossa erittely verotulojen toteutumisesta vuosina 2010 -2015 milj. euroa:

	Tulovero	Kiinteistövero	Yhteisövero	YHTEENSÄ
2015	21,4	1,6	1,9	24,9
2014	21,0	1,6	1,6	24,2
2013	20,2	1,5	1,4	23,1
2012	19,6	1,4	1,4	22,4
2011	19,2	1,4	2,3	22,9
2010	18,4	1,1	1,9	21,4

Valtionosuudet

Valtionosuudet alittivat muutetun talousarvion noin 63.000 eurolla, kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli noin 319.000 euroa eli 1,1 %. Seuraavassa taulukossa on erittely valtionosuuksien toteutumisesta vuosina 2010 -2015 milj. euroa:

	Valtionosuudet	Verotulotasaus	YHTEENSÄ
2015	21,9	8,3	30,2
2014	22,2	7,7	29,9
2013	22,4	7,3	29,7
2012	21,3	7,3	28,6
2011	20,0	8,1	28,1
2010	19,9	7,8	27,7

Rahoitustuotot ja – kulut

Rahoitustuotot sekä rahoituskulut (netto) olivat muutetussa talousarviossa noin +908.000 euroa ja toteutuminen oli noin +964.000 euroa. Savon Energiaholding Oy:n osinkotuotot olivat noin 544.000 euroa. Pitkäaikaista lainaa ei otettu, vaan maksuvalmiutta hoidettiin lyhytaikaisilla lainoilla.

Lyhyt- ja pitkäaikaisten lainojen korkokulujen kehitys 2010 – 2015:

	Korkokulut (euroa)	Lainat (milj. euroa)
2015	245 524	29,9
2014	341 824	29,6
2013	268 334	27,2
2012	330 547	21,3
2011	454 589	20,6
2010	408 804	20,1

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelmanmukaisia poistoja kirjattiin noin 2.957.000 euroa ja lisäpoistoja kirjattiin noin 161.000 euroa (Yhtylän päiväkodin rakennuksen tasearvon poistaminen). Arvonalentumisia kirjattiin noin 685.000 euroa (Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n osakkeiden arvonalentuminen 649.000 ja Ylä-Savon Kehitys Oy:n arvonalentuminen 36.000 euroa).

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

(ulkoiset)

	TP 2015	TP 2014
Toimintatuotot	7 334 169	7 383 834
Valmistus omaan käyttöön	60 578	55 992
Toimintakulut	-59 951 249	-59 969 097
Toimintakate	-52 556 502	-52 529 271
Verotulot	24 934 938	24 223 900
Valtionosuudet	30 237 914	29 918 686
Rahoitustuotot ja -kulut	963 770	805 966
Korkotuotot	23 331	27 986
Muut rahoitustuotot	1 282 599	1 191 189
Korkokulut	-245 524	-341 824
Muut rahoituskulut	-96 636	-71 385
Vuosikate	3 580 120	2 419 281
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 118 058	-2 785 954
Arvonalentumiset	-684 697	-883 890
Satunnaiset tuotot	0	1 231 544
Tilikauden tulos	-222 635	-19 019
Poistoeron muutos	19 019	19 019
Tilikauden yli-/alijäämä	-203 616	0

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	12,2	12,3
Vuosikate / Poistot, %	94	66
Vuosikate, euroa/asukas	416	276
Asukasmäärä	8 603	8 753

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta sekä oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100* Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

1.4.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

(ulkoiset)

	TP 2015	TP 2014
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 580 121	2 419 280
Satunnaiset erät, netto	0	1 231 544
Tulorahoituksen korjauserät	-61 612	-39 344
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 314 525	-5 871 926
Rahoitusosuudet investointeihin	70 000	386 000
Pysyvien vastaavien luovutustulot	14 233	47 451
Toiminnan ja investointien rahavirta	288 217	-1 826 995
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutos	56 301	113 211
Antolainasaamisten lisäykset	-30 000	0
Antolainasaamisten vähennykset	86 301	113 211
Lainakannan muutokset	350 028	2 316 288
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	3 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 953 332	-3 183 332
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 303 360	2 499 620
Muut maksuvalmiuden muutokset	127 294	-163 732
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut.	-3 743	-2
Saamisten muutos	32 915	471 502
Korottomien velkojen muutos	98 122	-635 232
Rahoituksen rahavirta	533 623	2 265 767
Rahavarojen muutos	821 840	438 772
Rahavarat 31.12.	7 505 867	6 684 027
Rahavarat 1.1.	6 684 027	6 245 255

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa	-11 085 644	-12 606 955
Investointien tulorahoitus, %	110,8	44,5
Lainanhoitokate	1,2	0,8
Kassan riittävyys, pv	41,0	35,2
Asukasmäärä	8 603	8 753

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, euroa

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Rahoituksen riittävyys

Keskeisiä muuttujia ovat vuosikate, poistot, investoinnit sekä lainoihin liittyvät tunnusluvut. Kunta-alalla sovellettava kirjanpidon poistokäytäntö on osin peittänyt kuntatalouden tulorahoituksen riittämättömyyden investointien rahoituksessa, mikä on näkynyt muun muassa kuntien nopeana velkaantumisena. Kuntien tilinpäätöksissä käytetyt poistot ovat selvästi investointeja pienemmät, mistä johtuen tilinpäätökset näyttävät ylijäämää, vaikka kunnat velkaantuvat samaan aikaan merkittävästi.

Kaupungin sijoitusvarojen markkina-arvo oli vuoden lopussa noin 7,1 milj. euroa. Sijoituksia ei käytetty (kotiutettu) kertomusvuoden aikana.

1.5 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	TP 2015	TP 2014
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	1 996 224	2 029 882
Aineettomat oikeudet	77 737	70 581
Muut pitkäaikaiset menot	1 918 487	1 959 300
AINEELLISET HYÖDYKKEET	42 788 448	42 635 744
Maa- ja vesialueet	3 600 645	3 603 267
Rakennukset	22 803 503	23 216 356
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 209 176	14 292 675
Koneet ja kalusto	1 175 124	1 243 422
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0	280 024
SIJOITUKSET	12 620 682	13 356 881
Osakkeet ja osuudet	11 336 131	12 016 029
Muut lainasaamiset	1 172 817	1 229 118
Muut saamiset	111 734	111 734
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	57 405 354	58 022 506
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	77 442	88 786
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	48 428	43 499
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	125 870	132 285
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET	1 339 338	1 372 254
PITKÄAIKAISET SAAMISET	11 137	20 000
Myyntisaamiset	1 137	0
Lainasaamiset	10 000	20 000
LYHYTAIKAISET SAAMISET	1 328 201	1 352 254
Myyntisaamiset	611 683	538 929
Lainasaamiset	40 001	40 000
Muut saamiset	308 282	491 788
Siirtosaamiset	368 235	281 537
RAHOITUSARVOPAPERIT	6 524 023	5 896 433
Joukkovelkakirjalainasaamiset	341 623	346 823
Muut arvopaperit	6 182 400	5 549 610
RAHAT JA PANKKISAAMISET	981 844	787 594
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 845 205	8 056 281
VASTAAVAA	66 376 429	66 211 073

VASTATTAVAA	TP 2015	TP 2014
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	29 511 822	29 511 822
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 936 384	1 936 384
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-203 616	0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	31 244 590	31 448 206
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKSET		
Poistoero	106 544	125 562
Vapaaehtoiset varaukset	300 000	300 000
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKSET	406 544	425 562
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	0	50 000
PAKOLLISET VARAUKSET	0	50 000
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	77 442	88 786
Lahjoitusrahastojen pääomat	161 930	160 745
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	239 372	249 531
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	11 173 348	14 126 680
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 873 348	13 676 680
Lainat julkisyhteisöiltä	300 000	450 000
LYHYTAIKAINEN	23 312 575	19 911 094
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	18 603 332	15 299 972
Lainat julkisyhteisöiltä	150 000	150 000
Saadut ennakot	6 960	410
Ostovelat	1 998 733	1 938 085
Muut velat	236 920	242 611
Siirtovelat	2 316 630	2 280 016
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	34 485 923	34 037 774
VASTATTAVAA	66 376 429	66 211 073
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	47,7	48,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	55,2	55,3
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	1 732 768	1 936 384
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	201	221
Lainakanta 31.12, 1000 €	29 926 680	29 576 652
Lainakanta 31.12, €/asukas	3 479	3 379
Lainasaamiset, 1000 €	1 172 817	1 229 118
Asukasmäärä	8 603	8 753

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Lainasaamiset 31.12.

= *Sijoiuksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset*

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.6 Kokonaistulot ja – menot (1000 euroa)

TULOT	TULOT	MENOT	MENOT
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	7 334	Toimintakulut	59 951
Verotulot	24 935	- Valmistus omaan käyttöön	-60
Valtionosuudet	30 238	Korkokulut	245
Korkotuotot	23	Muut rahoituskulut	97
Muut rahoitustuotot	1 283	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
- Pysyvien vast. luovutusvoitot	-12	- Pakollisten varausten lis.(+), väh. (-)	50
Investoinnit		- Pysyvien vast. luovutustappiot	0
Rahoitusosuudet investointeihin	70	Investoinnit	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	14	Investointimenot	3 314
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	86	Antolainasaamisten lisäykset	30
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 953
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	3 303	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	67 274	Kokonaismenot yhteensä	66 580
Täsmäytys:			
Kokonaistulot - Kokonaismenot= 694			
Muut maksuvalmiuden muutokset (127) - Rahavarojen muutos (821)= 694 (itseisarvojen erotus)			

1.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

	Kaupunki omistus %	Konserni omistus %
Tytäryhteisöt		
As Oy Kiuruveden Ruotu	76,85	76,85
Kiinteistö Oy Kiuruveden Kiurunkulma	100,00	100,00
Kiuruveden Yrittäjäyhteisöt Oy	99,80	99,82
Kiurunportti Oy	0,00	52,84
Kuntayhtymät		
Itä-Suomen Päihdehuollon ky	1,08	
P-Savon sairaanhoitopiirin ky	2,5887	
Savon koulutuskuntayhtymä	2,06	
Savonia-ammattikorkeakoulun ky	3,96	
Pohjois-Savon liitto	3,40	
Vaalijalan ky	2,034	
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä	16,09	
Ylä-Savon SOTE-kuntayhtymä	16,81126	
Yhteis- ja omistusyhteisyydet		
Ylä-Savon ICT-palvelut Oy	15,00	
Ylä-Savon Jätehuolto Oy	17,00	
Ylä-Savon Vesi Oy	11,04	
Ylä-Savon Kehitys Oy	10,10	
Ylä-Savon Pääomarahasto Oy	17,83	
Savon Eläinsairaala Oy	30,00	

1.7.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Tytäryhteistöille asetut tavoitteet ja niiden toteutuminen

- **Kiinteistö Oy Kiuruveden Kiurunkulma**

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

- 1. Vuoden 2015 peruskorjauskohteena on Yhtylänluhti**
Syyskuussa valmistui Yhtylänluhdin peruskorjaus, joka maksoi noin 440.000 euroa.
- 2. Vuokrasaatavien määrä pyritään pitämään edellisen vuoden alhaisella tasolla**
Vuokrasaatavien määrä on pysynyt alhaisella tasolla, jopa pienentynyt.
- 3. Kiurunkulman asuntojen käyttöaste pyritään pitämään niin korkealla tasolla kuin se paikalliset olot ja asuntokanta huomioon ottaen on mahdollista**
Käyttöaste on ollut korkea, jopa haja-asutusalueen huoneistot ovat olleet täynnä.

TUNNUSLUVUT	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Vuokratut asm2	35 592	35 592	35 592
Vuokratulot, euroa	3 205 627	3 396 000	3 365 334
Henkilöstömäärä	4+3 osa-aikaista	3+4 osa-aikaista	4+4 osa-aikaista
Henkilöstökustannukset euroa	-293 841	-268 100	-318 599

Kiurunkulman hallitus teki päätöksen, että huonokuntoinen Katajatie 3 puretaan syksyllä 2016.

Vuokratalo Asematie 8 muutettiin As Oy Pakastiaiseksi. Näin ollen Kiurunkulma voi siitä tarvittaessa myös myydä asuinhuoneistoja yksityisille.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

	TA 2015	TP 2015
Liikevaihto	3 396 000	3 365 335
Henkilöstökulut	-288 000	-318 599
Poistot	-598 000	617 254
Kiinteistön hoitokulut	-2 082 616	2 223 117
Liikevoitto	427 384	161 721
Rahoitustuotot ja -kulut	-230 000	-203 379
Asuintalovarauksen muodostaminen	-197 384	-318 055
Asuintalovarauksen purkaminen	0	259 712
Tilikauden voitto/tappio	0	-100 413

Pitkäaikainen vieras pääoma: 12.463.795 euroa (vuonna 2014: 12.833.465 euroa)
Asuintalovaraus yhteensä: 2.046.200 euroa (vuonna 2014: 1.987.857 euroa)

Yhtiö lyhensi lainoja 830.887 euroa ja otti uutta lainaa Yhtylänluhdin peruskorjaukseen 485.000 euroa. Luottotappioita kirjattiin 310 euroa. Kiinteistöveroä yhtiö maksoi 117.087 euroa. Vuokria korotettiin 0,18 euroa/m²/kk.

• Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy

Tavoitteiden toteutuminen:

- Muutos- ja korjaustyöt on kilpailutettu hankintalain mukaisesti vuosille 2014 – 2016. Vuodelle 2015 muutos- ja korjaustöitä varten on varattu noin 300.000 euroa**
Muutos- ja korjaustöitä tehtiin yritysten tarpeiden mukaan. Yhtiön toimintakertomuksen mukaan rakennustoiminnan menot olivat 346.000 euroa.
- Vuokrasaatavien määrä pienenee vuoteen 2014 verrattuna**
Vuokrasaatavien määrä pieneni. Vuokrasaatavat olivat vuonna 2014 noin 327.000 euroa ja vuonna 2015 ne olivat noin 239.000 euroa. Vuoden 2015 luottotappiot olivat noin 178.000 euroa.

TUNNUSLUVUT	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Vuokratut m2	15 381	15 650	15 108
Vuokratulot, euroa	934 459	960 000	917 515
Henkilöstömäärä	0	0	0
Valmistunut/ostetut m2	0	0	0

Talousarvion toteutuminen:

	TA 2015	TP 2015
Liikevaihto	960 000	917 515
Henkilöstökulut	-7 400	-4 906
Poistot	-235 000	-244 233
Kiinteistön hoitokulut	-987 000	-985 141
Luottotappiot ja oikaisuerät	0	-177 783
Liikevoitto	-269 400	-489 050
Rahoitustuotot ja -kulut	-65 540	-43 137
Kaupungin avustus	800 000	880 000
Tilikauden voitto/tappio	465 060	347 813

Pitkäaikainen vieras pääoma: 5.482.443 euroa (vuonna 2014: 5.160.443 euroa)

Kertyneet tappiot 31.12:

-5.171.908 euroa (vuonna 2014: -5.519.721 euroa)

Yhtiö lyhensi lainoja 724.450 euroa ja otti uutta lainaa 345.000 euroa. Kaupunki maksoi yhtiölle avustusta 880.000 euroa (sisältää Metallihallin vuokran 90.000 euroa). Vuokria korotettiin 1.4.2015 alkaen 0,12 € / m² / kk + alv.

Yhtiö maksoi isännöinti- ja kirjanpitoalkkioita Koy Kiuruveden Kiurunkulmalle 52.405 euroa (sis. alv) ja kiinteistöjen hoidosta Kiuruveden Kiinteistöhuolto Oy:lle sekä Masa Roivanen Oy:lle yhteensä 46.160 euroa (sis. alv).

Kiurun Höylä Oy:lle rakennettiin uusi 600 m²: n suuruinen kylmä puuvarasto, jonka kustannukset olivat noin 220.000 euroa.

Miten konserniohjauksen piiriin kuuluvien yhteisöjen toiminnan seuranta ja raportointi on vastuutettu kaupungin toimielimille ja viranhaltijoille:

Kaupunkikonsernin yhteisöiden toimieliimiin valitut luottamushenkilöt raportoivat tarpeen mukaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle yhteisön merkittävimmistä asioista. Kaupunginhallitus ohjeistaa tarvittaessa luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita yhteisöissä/yhteisöjen edustajien kanssa toimimista varten.

Kaupunginjohtaja seuraa yleisesti kaupunkikonsernin yhteisöjen päätöksentekoa ja asioita. Muut johtoryhmän jäsenet seuraavat erityisesti oman toimialansa yhteisöjä. Tarvittaessa yhteisöjen asioista keskustellaan kaupungin johtoryhmässä.

1.7.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy

Kaupunki ei enää tukenut Yrityskiinteistöt Oy:tä pääomasijoituksella, vaan 880.000 euron tuki myönnettiin avustuksena. Yrityskiinteistöt Oy:n tiloissa toimiville yrityksille kaupunki myönsi vuokratukea noin 54.000 euroa. Kaupungin omistaman Leivosen kiinteistön isännöinti siirtyi vuoden 2015 alussa Yrityskiinteistöt Oy:ltä kaupungille, se vähensi Yrityskiinteistöt Oy:n nettomenoja noin 100.000 euroa.

Vuoden 2014 tilinpäätöksen mukaan Yrityskiinteistöt Oy:n osakkeiden arvonalennustarve on noin 2,2 milj. euroa. Kaupunginhallitus päätti 23.2.2015 jaksottaa arvonalennuskirjaukset niin, että osakkeiden arvo kaupungin taseessa on Kirjanpitolain 5 luvun 13 §:n mukainen viimeistään vuoden 2017 tilinpäätöksessä. Vuoden 2015 tilinpäätös sisältää noin 649.000 euron arvonalennuksen.

Lisäksi kaupunginhallitus velvoitti Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:tä tekemään kirjallisen talouden tervehdyttämisohjelman vuosille 2015 -2017. Päätöksen mukaan ohjelma olisi pitänyt esittää kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi 30.4.2015 mennessä. Ohjelma kuitenkin esiteltiin kaupunginhallitukselle vasta 15.6.2015. Kaupunginvaltuusto merkitsi 22.6.2015 Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n laatiman talouden tervehdyttämisohjelman vuosille 2015 -2017 tietoonsa saatetuksi.

Ylä-Savon Kehitys Oy

Ylä-Savon Kehitys Oy:n toiminta päättyi. Aluekehitysrahan hallinnoinnista allekirjoitettiin sopimus Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän kanssa.

1.7.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupunkikonsernin taseeseen uhkaa muodostua alijäämää, koska soten maksuosuus kasvaa vuosittain vähintään 2-3 prosenttia. Vuonna 2015 kaupungin oman toiminnan nettomenot (toimintakate) oli sama kuin vuonna 2011. Vastaavassa ajassa soten maksuosuus kasvoi 3,3 milj. euroa.

Soten (Kysin) maksuosuuden kasvuun vaikuttaa merkittävästi suuret sairaalainvestoinnit. Kysin (Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä) lainakanta vaikuttaa myös kaupungin konsernilainakantaan siten, että Kiuruveden osuus Kysin lainakannasta oli vuonna 2014 noin 5,6 milj. euroa ja vuonna 2015 se oli noin 7,0 milj. euroa.

Lisäksi konsernitaloutta rasittaa Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:lle vuosittain maksettava noin 0,9 milj. euron avustus.

1.7.5 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi konserniohjeen 13.11.2012 ja se tuli voimaan 1.1.2013. Kaupungin konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa sekä yhteydenpidossa kaupunkikonserniin kuulumattomiin yhdistyksiin, säätiöihin tai vastaaviin yhteisöihin.

Konserniohjauksella tarkoitetaan omistajaohjausta ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamista. Omistajaohjaus on ennen muuta kaupungin edustajien päätösvallan käytön ohjaamista yhtiökokouksessa ja hallituksessa (tai vastaavissa toimielimissä) ja siten pääomistajan tahdon esiintuomista.

Ohjeen kohdassa 5 määritellään kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, kaupunginjohtajan ja palvelukeskusten toimivallanjako.

Tytäryhteisöjen toiminnan ja talouden kehitystä on seurattu tilinpäätöstietojen lisäksi osavuositarkastuksen yhteydessä. Erityisesti Kiuruveden Yrityskiinteistöt Oy:n toiminnan tuloksellisuutta ja taloudellisen aseman kehittymistä on seurattu. Aiheesta on käyty keskustelua eri tilanteissa.

1.7.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT			
		TP 2015	TP 2014
	Toimintatuotot	47 487 573	47 117 713
	Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiost	61 180	-23 637
	Toimintakulut	-101 127 728	-102 911 865
	Toimintakate	-53 578 975	-55 817 789
	Verotulot	24 789 936	24 096 034
	Valtionosuudet	34 529 334	36 112 382
	Rahoitustuotot ja -kulut		
	Korkotuotot	31 611	39 254
	Muut rahoitustuotot	1 295 228	1 207 622
	Korkokulut	-537 781	-665 886
	Muut rahoituskulut	-241 355	-213 513
	Vuosikate	6 287 998	4 758 104
	Poistot ja arvonalentumiset		
	Suunnitelman mukaiset poistot	-5 188 361	-4 844 806
	Kertaluonteiset poistot		
	Tilikauden yli- ja alipariarvot		
	Arvonalentumiset	-52 487	-1 001 745
	Satunnaiset erät	1 887	1 101 447
	Tilikauden tulos	1 049 037	13 000
	Tilinpäätössiirot	-564	95 769
	Tilikauden verot	-6 702	
	Laskennalliset verot	-14 198	
	Vähemmistöosuudet	-779	-13 876
	TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 026 795	94 893
KONSERNIN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
	Toimintatuotot / Toimintakulut, %	47,0	45,8
	Vuosikate / Poistot, %	121,2	98,2
	Vuosikate, euroa/asukas	731	544
	Asukasmäärä	8 603	8 753

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
	TP 2015	TP 2014
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 287 998	4 758 104
Satunnaiset erät	1 887	1 101 447
Tilikauden verot	-6 702	
Tulorahoituksen korjauserät	29 636	220 019
	6 312 819	6 079 570
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 619 553	-11 915 643
Rahoitusosuudet investointimenoihin	141 546	723 624
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	85 107	-263 925
	-6 392 900	-11 455 943
Toiminnan ja investointien rahavirta	-80 081	-5 376 373
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-33 707	-2 370
Antolainasaamisten vähennykset	-32 056	8 715
	-65 763	6 345
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 571 752	7 077 543
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 711 798	-4 748 916
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 267 708	2 497 879
	1 127 662	4 826 506
Oman pääoman muutokset	4 166	399 329
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	6 739	3 445
Vaihto-omaisuuden muutos	-31 970	-29 006
Saamisten muutos	329 593	685 864
Korottomien velkojen muutos	-483 947	-662 716
	-179 586	-2 412
Rahavarojen muutos	806 399	-146 606
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	12 204 264	11 397 865
Rahavarat 1.1.	11 397 865	11 544 471
	-806 399	146 606
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, euroa	-18 567 425	-18 131 625
Investointien tulorahoitus, %	97,1	42,5
Lainanhoitokate	1,3	1,0
Kassan riittävyys, pv	54	38

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT		
	TP 2015	TP 2014
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	378 956	413 733
Muut pitkävaikutteiset menot	2 042 222	2 011 492
Ennakkomaksut	5 023	20 777
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	2 426 201	2 446 002
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4 439 815	4 436 065
Rakennukset	56 327 988	51 059 553
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 673 557	14 491 030
Koneet ja kalusto	2 996 300	2 744 713
Muut aineelliset hyödykkeet	43 896	66 772
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	523 683	6 033 214
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	80 005 239	78 831 346
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	1 565 169	1 543 322
Muut osakkeet ja osuudet	2 750 424	2 654 447
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Lainasaamiset valtiolta(pit)		
Lainasaamiset kuntayhtymiltä(pit)		
Lainasaamiset tytäryhteisöiltä(pit)		
Muut lainasaamiset	99 125	89 750
Muut saamiset	519 331	515 624
Sijoitukset yhteensä	4 934 050	4 803 143
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	87 365 489	86 080 491
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	191 267	363 732
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	97 233	77 860
Muut toimeksiantojen varat	49 557	56 271
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	338 057	497 863
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Aineet ja tarvikkeet	167 568	145 656
Keskeneräiset tuotteet	33 789	59 020
Muu vaihto-omaisuus	161 080	125 791
Ennakkomaksut		
Vaihto-omaisuus yhteensä	362 436	330 466
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset(pit)	1 137	
Lainasaamiset(pit)	194 887	208 507
Muut saamiset(pit)	109 811	109 293
Siirtosaamiset (pit)	35	13
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	305 870	317 813
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset (lyh)	1 854 594	1 752 582
Lainasaamiset (lyh)	48 448	19 189
Muut saamiset (lyh)	1 187 995	1 362 623
Siirtosaamiset (lyh)	779 229	1 027 143
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	3 870 267	4 161 536
Saamiset yhteensä	4 176 136	4 479 349
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	341 623	346 823
Muut arvopaperit	6 385 731	5 551 664
Rahoitusarvopaperit yhteensä	6 727 353	5 898 487
Rahat ja pankkisaamiset	5 476 911	5 499 378
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	16 742 837	16 207 681
VASTAAVAA YHTEENSÄ	104 446 383	102 786 035

VASTATTAVAA	TP 2015	TP 2014
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	29 511 822	29 511 822
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	653	653
Arvonkorotusrahasto	441 272	441 272
Muut omat rahastot	4 027 688	3 997 667
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 057 462	-2 051 912
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 026 795	94 893
OMA PÄÄOMAYHTEENSÄ	36 065 691	31 994 394
VÄHEMMISTÖOSUDET	130 425	120 582
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero		862 607
Vapaaehtoiset varaukset		2 564 914
Yhteensä		3 427 521
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	629 405	516 323
Pakolliset varaukset yhteensä	629 405	516 323
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	212 787	383 819
Lahjoitusrahastojen pääomat	228 350	205 231
Muut toimeksiantojen pääomat	60 134	65 288
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	501 270	654 338
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta (pit)	34 718 447	36 277 716
Lainat julkisyhteisöiltä (pit)	811 880	986 568
Lainat muilta luotonantajilta (pit)		
Eläkelainat (pit)		
Velat saman konsernin yrityksiltä (pit)		
Saadut ennakot (pit)	187 506	193 285
Ostovelat (pit)		
Muut velat (pit)		
Siirtovelat		
Pitkäaikainen yhteensä	35 717 833	37 457 569
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat (lyh)		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta (lyh)	19 903 569	17 069 955
Lainat julkisyhteisöiltä (lyh)	173 278	173 278
Lainat muilta luotonantajilta (lyh)		
Velat (lyh) saman konsernin yrityksiltä		
Saadut ennakot (lyh)	181 237	190 935
Ostovelat (lyh)	4 096 644	4 085 372
Muut velat (lyh.aik)	485 168	476 664
Siirtovelat (lyh)	6 130 856	6 619 103
Laskennallinen verovelka	431 006	
Lyhytaikainen yhteensä	31 401 759	28 615 308
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	67 119 592	66 072 877
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	104 446 383	102 786 035
KONSERNIN TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	34,7	34,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	62,7	61,2
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa	2 084 257	-1 957 019
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	242	-224
Konsernin lainamäärä, € / asukas	6 464	6 228
Konsernin lainakanta, euroa	55 607 174	54 507 517
Lainasaamiset 31.12., euroa	342 460	317 446
Asukasmäärä 31.12.	8 603	8 752

1.8 Keskeiset liitetiedot

Kaupungin antamat vastuusitoumukset (liitetieto 45)

Vastuusitoumukset	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Takaukset tytäryhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			23 944 234	23 114 234
Jäljellä oleva pääoma			17 685 810	18 331 750
Takaukset osakkuusyhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	1 929 000	1 623 000	1 929 000	1 623 000
Jäljellä oleva pääoma	1 185 737	990 477	1 185 737	990 477
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 393 436	2 393 436	2 393 436	2 393 436
Jäljellä oleva pääoma	1 191 691	1 322 759	1 191 691	1 322 759

Vuoden 2015 lopussa kaupungin takaukset olivat yhteensä noin 20,1 milj. euroa, joista tytäryhteisöille annettuja takauksia oli noin 17,7 milj. euroa.

Rahoitusarvopaperien jälleenhankintahinta ja aktivoitu hankintameno (liitetieto 27):

Rahoitusarvopaperit	2015	2014
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Jälleenhankintahinta	341 623	346 823
Kirjanpitoarvo (aktivoitu hankintameno)	341 623	346 823
Erotus	0	0
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta	6 768 569	6 428 772
Kirjanpitoarvo (aktivoitu hankintameno)	6 182 400	5 549 610
Erotus	586 169	879 162
<i>Yhteensä rahoitusarvopaperit (kirjanpitoarvo)</i>	<i>6 524 023</i>	<i>5 896 433</i>
<i>Yhteensä rahoitusarvopaperit (jälleenhankintahinta)</i>	<i>7 110 192</i>	<i>6 775 595</i>

Vuoden 2015 lopussa rahoitusarvopapereiden jälleenhankintahinta (markkina-arvo) oli noin 0,6 milj. euroa suurempi kuin kirjanpitoarvo.

1.9 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää tilikauden -222.634,43 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 19.018,56 euroa
2. Tilikauden alijäämä -203.615,87 euroa vähennetään edellisten tilikausien ylijäämästä

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Seurantaa koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110 §). Toteutusvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutusvertailusta on lisäksi käytävä ilmi onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla. Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa (KuntaL 110 §). Toteutusvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutusvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

Toteutusvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan toimintakertomuksen toteutusvertailuosassa (KuntaL 115 §). Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista (KuntaL 121 §). Arvioinnissa keskeinen tietolähde on toimintakertomuksen toteutusvertailu.

2.2 Tavoitteiden toteutuminen

KAUPUNGINHALLITUS / YLEISPALVELUKESKUS

Yleispalvelukeskuksen johtaja: Va. kaupunginsihteri

Tulosalueet: Yleishallinto, ruokahuolto, elinkeinojen kehittäminen, maaseutuhallinto, työllisyyden hoitaminen, sosiaalitoimi ja terveydenhuolto (sisältää maksuosuuden Ylä-Savon SOTE kuntayhtymälle)

YLEISHALLINTO

Vastuhenkilö: Va. kaupunginsihteri

Tulosalueen toimintastrategia

Yleishallinto huolehtii kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä sekä sisäisestä ja ulkoisesta tiedottamisesta. Se avustaa ja tukee kaupunkikonsernin johtoa tavoitteellisessa johtamisessa, toimintojen kehittämisessä, organisoinnissa ja rahoittamisessa. Edelleen se tukee ja luo edellytyksiä muiden palvelukeskusten tulokselliselle toiminnalle sekä antaa tietoon ja osaamiseen perustuvia asiantuntijapalveluja.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Arkiston kuntoon saattamisesta annetaan väliraportti toukokuun loppuun mennessä kaupunginhallitukselle. Raportissa selvitetään, missä vaiheessa arkiston kuntoon saattamisessa ollaan ja mitä tehdään loppuvuoden aikana.

Raportti annettiin kaupunginhallitukselle 25.5.2015. Pykälässä kerrotaan, että seuraava työn edistymisen tarkastus tehdään syksyllä 2015, josta annetaan tilannetiedotus kaupunginhallitukselle. Tämä ei ole toteutunut.

Keskusarkistossa on henkilöaktit järjestetty/arkistoitu, rakennustoimen arkistoa 1970-luvulta järjestetty ja arkistoitu. Sosiaalitoimen arkistoa on järjestetty/arkistoitu ja luetteloidu 2000 luvulta lähtien ja työ jatkuu edelleen. Kaupunkikirjojen, kiinteistöaktien (ostetut/myydyt) arkistointityö on aloitettu.

2. Selvitetään heti vuoden alussa kaupunginsihteerin tehtävien hoitaminen tulevaisuudessa.

Kaupunginsihteerin virka laitettiin julkisen hakuun ja kaupunginvaltuusto valitsi 22.6.2015 kaupunginsihteerin virkaan Tuomo Sallisen. Päätös ei ole vielä saanut lainvoimaa, koska siitä valitettiin. Tuomo Sallinen aloitti va. kaupunginsihteerinä 21.9.2015.

3. Yleispalvelukeskuksen toimistotehtävät luetteloidaan ja sen jälkeen käydään henkilöstön kanssa läpi miten tehtävät jaetaan henkilöstön kesken.

Toimistotehtäviä ei luetteloidu, koska työn vaativuuden arviointi on tarkoitus toteuttaa vuoden 2016 aikana.

4. Siirrytään vaiheittain sähköiseen kokouskäytäntöön

Siirtyminen täysin sähköiseen kokouskäytäntöön toteutetaan vuoden 2017 kunnallisvaalien jälkeen.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Yleishallinto

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
Toimintatulot	49 970	78 844	128 814	125 396	97,3	86 826
Toimintamenot	-2 167 156	4 700	-2 162 456	-2 139 009	98,9	-2 199 752
Toimintakate (netto)	-2 117 186	83 544	-2 033 642	-2 013 614	99	-2 112 926
Poistot ja arvonalentumiset	-81 852	-38 697	-120 549	-120 456	99,9	-641 935
Muut laskennalliset kustannukset	-24 453	0	-24 453	-22 685	92,8	-25 453
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-2 273 461	-33 997	-2 307 458	-2 282 151	98,9	-2 867 139

RUOKAHUOLTO

Vastuhenkilö: Ruokapalvelupäällikkö

Tulosalueen toimintastrategia

Asiakkaille tuotetaan laadukkaat ja ravitsemuksellisesti täysipainoiset, asiakkaiden hyvinvointia tukevat ateriapalvelut kustannustehokkaasti lähi- ja luomuruuan mahdollisuudet hyödyntäen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

- 1. Koulujen alkaessa elokuussa siirrytään tuottamaan kaikki Kiuruveden kaupungin ruokapalvelut terveyskeskuksen keittiössä.**

Koulujen keskuskeittiön tuotanto on siirretty elokuussa uuteen keskuskeittiöön. Myös Luupuveden koulun kouluruuan valmistus on siirretty tilapäisesti lukuvuoden 2015-2016 ajaksi keskuskeittiöön, koska koulun oma keittiö on käyttökielossa. Keskuskeittiön varastotilat ovat pienet tuotantomäärään nähden ja tulevia kuormia on jouduttu hajauttamaan useammalle kuormapäivälle. Kuormia on hajautettu myös suoraan jakelukeittiöille.

Luupuvedeltä vapautunutta keittiöhenkilöstöä on käytetty aamuisin keskuskeittiöllä tasaamassa aamun kiirehuippua sekä lounasaikaan Nivan koululla ja Nuorisotalolla Luupuveden koulun oppilasruokailun aiheuttaman työmäärän tasaamiseen. Nivan koulun remontti ja Luupuveden koulun käyttökielto yhdessä ovat aiheuttaneet huomattavan paljon suunniteltua suurempaa kuormitusta Nuorisotalolle valmistuneeseen jakelukeittiöön, minkä vuoksi sinne on pitänyt osoittaa suunniteltua enemmän työvoimaa.

Keskuskeittiöön on siirtynyt sen suunnittelun jälkeen enemmän tuotantoa ja toimintoja, mihin keittiö on alun perin suunniteltu. Lisäksi keittiön olosuhteet (ahtaus sekä se, että keittiö on pitkä ja kapea) kuormittavat henkilöstöä mm. siten, että tiettyjen työvuorojen aikana työntekijälle tulee askelia huomattava määrä. Näillä perusteilla tuotantoon on lisätty yksi työvuoro per arkipäivä.

2. Pyritään ylläpitämään luomu- ja lähiruuan käyttöaste vakaana toiminnallisten muutosten tuomista haasteista huolimatta. Kehitetään yhteistyössä lähiruoka-toimijoiden kanssa uusia käyttökelpoisia tuotteita, joilla voidaan mahdollistaa lähiruuan käyttö myös tuotannon keskittämisen jälkeen.

Lähi- ja luomuruuan tunnuslukuja ei ole mahdollista enää keskittämisen jälkeen kerätä erikseen koulujen osalta. Kevätlukukausi 2015 on viimeinen, jolloin tunnusluvut ovat erikseen laskettavissa. Tällöin koulujen ruokahuollossa käytetystä elintarvikemäärärahasta on käytetty lähiruokaan 38,8 % ja luomuun 11,6 %. 1-7/2015 koko ruokahuollon lähiruokaprosentti on 22,61. Vuonna 2014 koko kaupungin lähiruokaprosentti on ollut 22,4 % koko elintarvikkeisiin käytetystä määrärahasta. Vuonna 2015 vastaava luku on 22,36 %. Syksyllä emme enää ole saaneet luomukasviksia aikaisemmalta yhteistyökumppaniltamme. Tuotantomäärien kasvaminen on tuonut suuria haasteita mm. järvikalatuotteiden käytölle. Näitä ongelmia pyritään aktiivisesti ratkaisemaan yhteistyössä toimittajien kanssa.

3. Jatketaan seudullista yhteistyötä ja käytetään verkostoitumista ruokapalvelujen kehittämisen tukena.

Kiuruvesi järjesti Ylä-Savon kuntien yhteisen koulutuspäivän elokuussa. Iisalmen, Kiuruveden, Sonkajärven ja Vieremän yhteisen ruokatuotannon ohjausjärjestelmän valmistelua koskevaa yhteistyötä on jatkettu. Hankintayhteistyötä tehdään IS -Hankinta Oy:n osakasorganisaatioiden kanssa kokoontumalla vähintään kaksi kertaa vuodessa käymään läpi olemassa olevia hankintasopimuksia, kuinka ne toimivat ja kuinka niitä voitaisiin hyödyntää tehokkaammin. Tähän yhteistyöhön liittyy alueellisesti lähi- ja luomuruuan käytön lisääminen.

4. Tuetaan työssä jaksamista muutoskoulutuksen ja esimiestyön kautta sekä muita työhyvinvoinnin edistämisen keinoja käyttäen.

Työssä jaksamista on tuettu sekä esimiestyön kautta että muita työhyvinvoinnin edistämisen keinoja käyttäen. Työntekijätasolle ulottuvia käytännön toimia ovat olleet muun muassa yksilöidyt tehtäväkuvat ja työnkierto. Ylä-Savon yhteinen koulutuspäivä sisälsi muun muassa muutoksessa jaksamiseen liittyviä teemoja.

5. Kannustetaan henkilöstöä ammattitaidon ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

Vuonna 2015 kaksi työntekijää on suorittanut suurtalouskokin ammattitutkinnon oppisopimuskoulutuksella.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Ateriasuoritteita:			
-terveyskeskuksen keittiö	256 479	344 630	362 627
-keskuskeittiö (lukio)	229 857	100 260	108 585
Yhteensä	486 336	444 890	471 212

Tuotannon keskittämisen jälkeen on kouluaterioiden suoritekertoimia tarkistettu siten, että siinä huomioidaan suoraan kouluilla tapahtuva ruuanvalmistus. Elokuun 2015 alusta lukien kouluaterioiden osalta on käytetty suoritekerrointa 0,75.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen**Ruokahuolto**

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
Toimintatulot	2 441 531	0	2 441 531	2 398 065	98,2	2 398 634
Toimintamenot	-2 304 399	0	-2 304 399	-2 200 399	95,5	-2 266 471
Toimintakate (netto)	137 132	0	137 132	197 666	144,1	132 164
Poistot ja arvonalentumiset	-100 907	-1 900	-102 807	-102 669	99,9	-105 258
Muut laskennalliset kustannukset	-26 573	0	-26 573	-26 828	101	-26 884
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-2 431 879	-1 900	-2 433 779	-2 329 896	95,7	-2 398 612

ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN**Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja****Tulosalueen toimintastrategia**

Elinkeinojen kehittämisen tehtävät määräytyvät kaupunginvaltuuston 16.6.2014 hyväksymän maaseutu- ja elinkeino-ohjelman mukaisesti. Tavoitteena on vahvistaa elinkeinopohjaa valituilla toimialoilla, kehittää yrittäjyyttä, vahvistaa asemaamme maidon ja lihan tuotannossa sekä jatkojalostuksessa. Erityisenä painopisteenä on lähiruoka. Kiuruvesi tekee seutuyhteistyötä varmistaakseen Ylä-Savon kilpailukyvyyn EU- ja Tekes-rahoituksessa. Seutuyhteistyön yhteistyötahot määritellään ja järjestetään uudelleen vuoden 2015 aikana.

Elinkeinojen kehittämiseen kuuluvat elinkeinopalvelu, maaseudun kehittämisyksikkö, markkinointi ja hanketoiminta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen**1. Perustettavien yritysten määrän kasvu**

Vuonna 2015 perustettiin 16 yritystä. Vuotta aikaisemmin yrityksiä perustettiin 26 kappaletta.

2. Hoito-, hoiva- ja hyvinvointitoimialojen kasvu

Kiuruvedelle perustettiin kaksi alan yritystä. Yhden toimiala on Muu terveystalutus ja toisen toimiala on Muut muualla luokittelemattomat sosiaalihuollon palvelut. Lisäksi vuonna 2015 perustettiin yksi yritys, jonka toimiala on Eläinlääkintäpalvelut.

3. EU- ja Tekes – rahoituksen sekä muun ulkopuolisen rahoituksen tehokas hyödyntäminen seudullisen yhteistyön ja hanketoiminnan avulla

Kaupungilla oli valmistelussa kaksi EU - /maaseutuohjelmasta rahoitettavaa hanketta. Ensin hankehaun käynnistyminen viivästyi muun muassa ELY - keskuksen sähköisen hakujärjestelmän takia. Yksi hanke sai kielteisen rahoituspäätöksen. Toinen hanke on edelleen valmisteilla: hankesuunnitelma on otettu uudelleen työn alle, sillä rahoituksen saaminen vaatii hankkeen laajentamista.

4. Palvelusisältöjen ja kaupallisten sisältöjen kehittäminen valokuituverkossa

Kaupunginvaltuusto linjasi strategiassaan, että kaupungin palveluja kehitetään sähköiseen muotoon ja edistetään sähköisiä ja paperittomia kokouskäytäntöjä. Kaupungilla on tällä hetkellä 13 eri palvelua sähköisessä muodossa. Kehittämisen painopiste on sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen sähköisissä sovellutuksissa. Kaupunginhallituksen kokoukset ovat paperittomia.

Kertomusvuoden aikana valmisteltiin yhteistyössä Pyhänet Oy:n kanssa Koivujärven alueen ja kaupungin keskustan alueiden valokuiduttamista.

5. SPV – kauppoja 10 kappaletta ja uusia navettahankkeita 10 kpl

Sukupolvenvaihdos- eli SPV -tilastoja ei ole saatavilla johtuen Maaseutuviraston (MAVI) tukisovelluksen keskeneräisyydestä. Navettahankkeita vuonna 2015 oli kaksi. Maatalouden kehittymistä kurittivat Venäjän elokuussa 2014 asettamat tuontikiellot sekä maataloustukien maksujen myöhästyminen.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (sitovuustaso on toimintakate)

Elinkeinojen kehittäminen

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
Toimintatulot	58 350	125 100	183 450	269 835	147,1	72 256
Toimintamenot	-851 798	-432 000	-1 283 798	-1 283 740	100	-891 292
Toimintakate (netto)	-793 448	-306 900	-1 100 348	-1 013 905	92,1	-819 036
Poistot ja arvonalentumiset	-144 406	-666 000	-810 406	-814 575	100,5	-460 662
Muut laskennalliset kustannukset	-3 981	0	-3 981	-5 635	141,5	-5 953
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-1 000 185	-1 098 000	-2 098 185	-2 103 951	100,3	-1 357 907

MAASEUTUHALLINTO

Vastuhenkilö: Maataloussihteeri

Tulosalueen toimintastrategia

Maatalouden tukihallintoyksikkö tuottaa ja turvaa toimintaedellytykset maataloustuki-järjestelmän kuntakohtaiseen hoitamiseen, maaseutuväestön tarvitsemiin hallinnon alaan liittyviin palveluihin sekä maaseutuelinkeinoviranomaiselle kuuluviin muihin viranomaistehtäviin lähipalveluina yhteistoiminta-alueen jokaisessa kunnassa. Maaseudun tukihallintoyksikkö huolehtii toimialansa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä tasapuolisesti ja tasa-arvoisesti kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa. Maaseudun tukihallintoyksikön jaettavat kustannukset jaetaan yhteistoiminta-alueen kuntien kesken 1.5.2015 tukea hakeneiden tilojen suhteessa. Tukea hakeneita tiloja oli 1.5.2015 Kiuruvedellä 423, Pielavedellä 196 ja Keiteleellä 73.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Maataloushallinnon työntekijät koulutetaan ja ammattitaitoa ylläpidetään kouluttautumalla uuden ohjelmakauden tukiehtoihin.

Maataloushallinnon työntekijät ovat osallistuneet aktiivisesti uuden ohjelmakauden koulutuksiin, sekä useisiin muihin Pohjois- Savon alueen sidosryhmien tilaisuuksiin. Osaan tilaisuuksista on voinut osallistua vain joku yksittäinen henkilö, vähäisen henkilöstön vuoksi. Uuden ohjelmakauden tukiehdot ovat muuttuneet oleellisesti edellisestä tukikaudesta, joka on aiheuttanut haasteita uudenjärjestelmän ehtojen omaksumiseen ja ohjeiden välittämiseen viljelijöille.

2. Tukihallintoyksikkö on valmis uuden ohjelmakauden tuomiin mahdollisuuksiin.

Tukihallintoyksikkö on tehnyt ”hartiavoimin” poikkeuksellisen paljon töitä tukioikeuksien siirroissa ja niiden säilyttämisessä Kiuruveden viljelijöillä.

3. Maataloushallinnon työntekijöiden jaksamiseen, työhyvinvointiin ja työhön sitoutumiseen kiinnitetään huomiota, muun muassa lisäämällä aktiivista vuorovaikutusta maaseututoimistojen välillä.

Maataloushallinnon työtaakka on ollut alkuvuonna äärimmäisen suuri, uuden ohjelmakauden muutoksien vuoksi. Henkilöstössä on ollut nähtävissä väsymistä, mutta sairauslomilta on vältytty. Suurena apuna työtaakan jakamisessa on ollut yksi työllistetty henkilö, sekä kesäaikainen harjoittelija. Ilman heidän työpanostaan taakkamme olisi ollut kestämaton. Henkilöstön sisäinen hyvä työilmapiiri on auttanut jaksamaan raskaiden vaiheiden yli. Kesälomaa lähes jokainen on voinut pitää 3-4 viikkoa yhtäjaksoisesti, jolloin on päässyt irti työasioista, tämä on ollut osin mahdollista määräaikaisten työsuhteiden avulla. Ylä- Savon-, Sydän- Savon- ja Luoteis- Savon maaseutupalvelujen välillä on järjestetty yhteinen tapaaminen Viljo- messujen yhteydessä.

Maatalouden tukihallintoyksikkö

Tukea hakeneiden tilojen lukumäärä	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Kiuruvesi	434	428	423
Pielavesi	204	195	196
Keitele	80	77	73
YHTEENSÄ	718	700	692

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Maataloushallinto

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
Toimintatulot	310 607	-30 650	279 957	275 895	98,5	371 400
Toimintamenot	-531 323	29 650	-501 673	-495 381	98,7	-588 603
Toimintakate (netto)	-220 716	-1 000	-221 716	-219 486	99	-217 203
Muut laskennalliset kustannukset	-7 952	0	-7 952	-6 961	87,5	-9 081
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-539 275	29 650	-509 625	-502 342	98,6	-597 684

TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN

Vastuuhenkilö: Va kaupunginsihteeri

Tulosalueen toimintastrategia

Kaupungin työllistämistoimien tarkoituksena on alentaa pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyttä, ehkäistä syrjäytymistä sekä parantaa työllistettävien valmiuksia omaehtoiseen koulutuksen hankintaan ja työnsaantiin. Työllistämistoimiin kuuluvat tukityöllistäminen, työllistämiprojektit sekä nuorten kesätyöllistämisen tukeminen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Alennetaan työttömyysastetta työllistämällä palkkatuella pitkäaikais- ja nuorisotyöttömiä. Erityisesti pyritään työllistämään niitä henkilöitä, joiden työmarkkinatuesta kaupunki joutuu maksamaan puolet.

Kaupungin työllistäminen

Tukityöllistämiseen käytettiin noin 125.200 euroa (netto). Vuoden aikana palkkatuella työllistettiin 16 henkilöä, joista 8 henkilön työsopimus oli solmittu jo vuoden 2014 puolella. Uusia työsopimuksia tehtiin 8, joista 7 oli velvoitetyöllistettäviä. Velvoitetyöllistettäville työsopimus tehtiin 2,5 – 6 kuukauden ajaksi riippuen siitä miten heidän työllisyyshehtonsa saatiin purettua.

Kaupungille palkattiin kesätöihin 15 nuorta, jotka ilman kesätyötä olisivat olleet pelkän toimeentulotuen varassa. Näistä nuorista 2 palkattiin 2 viikon ajaksi, 7 palkattiin 1 kk:n ajaksi ja 6 nuorta 1,5-2 kk:n ajaksi toimeentulotukivirkailijoiden suosittelemina. Tänä vuonna annettiin nuorille mahdollisuus pitempiin työsuhteisiin sekä palkattiin enemmän nuoria kuin aiemmin.

Kiuruveden kaupungin ja Kiuruveden Urheilijat ry:n välinen sopimus

Kaupunginhallitus hyväksyi sopimuksen yhteistyöstä työllisyyden hoitamisessa 13.1.2015. Kaupunki maksoi sopimuksen mukaisten tehtävien hoitamisesta Kiuruveden Urheilijat ry:lle 110.000 euroa.

Sopimuksen mukaan vuoden 2015 tavoitteena oli, että Kiuruveden Urheilijat ry työllistää palkkatuella vähintään 30 henkilöä. Palkkatuella työllistettiin vuoden aikana 34 henkilöä.

Lisäksi tavoitteena oli, että kuntouttavan työtoiminnan paikkoja järjestetään vähintään 20 henkilölle. Vuoden aikana paikkoja järjestettiin 88 henkilölle. Kiuruveden Urheilijat ry ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän Kiuruveden sosiaalitoimi ovat asettaneet yhteiseksi tavoitteeksi jopa 60 asiakkaan osallistuminen samanaikaisesti kuntouttavaan työtoimintaan. Tämä tavoite ei toteutunut. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistumisesta tekee päätöksen Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä ja näitä päätöksiä ei ole jostakin syystä tehty. Ohjautumista kuntouttavaan työtoimintaan täytyy tehostaa.

Kelan tilaston (Kelasto) mukaan työmarkkinatuen saajien lukumäärä pieneni 20 henkilöllä tammikuusta 2015 (148 henkilöä) tammikuuhun 2016 (128 henkilöä). Tammikuussa 2015 kaupungin osuus työmarkkinatuen kustannuksista oli 61.190 euroa ja tammikuussa 2016 kaupungin osuus oli 47.917 euroa.

Yhdistysten työllistämisen tukeminen

Yhdistysten työllistämisen tukemiseen käytettiin noin 76.500 euroa. Tukea myönnettiin seuraaville yhteisöille: Päiväkeskus Pysäkki ry (5.017 euroa), Ylä-Savon TOIMI – työvalmennussäätiö (30.000 euroa), Kiuruveden Urheilijat ry, (20.000 euroa, hanke), Kiuruveden Työttömät ry (7.000 euroa vuokratukea), Etappi- hanke (14.500 euroa). Myös yhteisöjen työllistämisen tukemisen painopisteenä oli työssälöehdon täyttäminen.

Nuorten kesätyöllistäminen

Nuorten kesätyöllistämiseen käytettiin noin 17.800 euroa. Yhteensä 40 työnantajaa työllisti 71 kiuruvetistä nuorta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (sitovuustaso on toimintakate)

Työllisyyden hoitaminen

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
Toimintatulot	392 116	-332 000	60 116	61 472	102,3	157 033
Toimintamenot	-754 823	360 000	-394 823	-376 769	95,4	-417 888
Toimintakate (netto)	-362 707	28 000	-334 707	-315 297	94,2	-260 855
Muut laskennalliset kustannukset	-2 431	0	-2 431	-2 286	94,1	-2 805
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-757 254	360 000	-397 254	-379 055	95,4	-420 693

SOSIAALITOIMI JA TERVEYDENHUOLTO

Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja

Tulosalueen toiminnalliset tavoitteet (kaupungin talousarvio)

- 1. Erikoissairaanhoidon menojen hillitseminen perusterveydenhuoltoa vahvistamalla; lääkärin virat täytetään, ajanvarausvastaanoton toimivuutta parannetaan (vastaanotolle tulee päästä 1-2 viikossa)**

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ja Kiuruveden kaupungin välille laaditaan vuosittain palvelusopimus palvelujen tuottamisesta, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyy.

- 2. Sosiaalitoimen ja terveydenhuollon lähipalvelujen turvaaminen**
Lähipalvelut ovat lääkärin vastaanotto toiminnan osalta vähentyneet.

Seuraavana esitetään Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän laatima selvitys talousarvion toteutumisesta (vertailu alkuperäiseen talousarvioon verrattuna):

Aikuispsykososiaaliset palvelut (ylitys 178.842 euroa)

Aikuisten mielenterveys- ja päihdetyön avohoitokäynnit ovat merkittävästi lisääntyneet, ylitys tavoitteeseen nähden on 21 %. Käyntejä on ollut yhteensä 4.980. Osaston hoitopäiviä on ollut peräti 66 % yli tavoitteen eli yhteensä 1 976 hoitopäivää.

Aikuissosiaalityö (ylitys 163.527 euroa)

Toimeentulotukimenojen toteuma oli 94 %, määrärahoista säästyivät yhteensä 33.041 euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuuden toteuma oli 636.723 euroa.

Ostettu erikoissairaanhoido (alitus 436.441 euroa)

Vuoteen 2014 verrattuna hoitajakset ovat vähentyneet (-9,6 % / -108 hoitajaksoa), samoin hoitopäivät (-25,8 %, -1244 hoitopäivää). Poliklinikkakäynnit ovat lisääntyneet hieman (+1,5 %, +103 käyntiä). Leikkausten määrä on vähentynyt oleellisesti (-21,1 %, -102 kpl). Leikkausmäärien vähenemisestä 40 kpl selittyy päivystysleikkausten tarpeen vähenemisellä. Leikkausjonoissa oli 4 potilasta vähemmän, kuin vuotta aikaisemmin eli leikkausten väheneminen ei johdu ainakaan jonojen kasvusta.

Sairaanhoitopiirin palveluyksiköittäin katsottuna palveluiden käyttö, ja siten myös kustannukset ovat laskeneet voimakkaasti erityisesti Lasten ja nuorten klinikan (-870.000 euroa), Sydänkeskuksen (-420.000 euroa), Medisiinisen keskuksen (-380.000 euroa), Kirurgian (-200.000 euroa), Psykiatrian (-120.000 euroa) ja Aistinelinsairauksien (-120.000 euroa) osalta. Oleellista kasvua on ollut vain Neurokeskuksen (+90.000 euroa) ja Syöpätaudit, naistentaudit ja synnytykset yksikön (+80.000 euroa) osalta.

Erittäin kalliin hoidon tasauksen piirissä oli 2015 vain 3 Kiuruvetistä potilasta (tasausraja 80.000 euroa), joiden hoidosta aiheutuneita kustannuksia tasattiin sairaanhoitopiirin jäsenkuntien kesken noin 120.000 euroa. Voidaan todeta, että Kiuruvesi on palannut erikoissairaanhoidon kustannuksissa väestönsä ikärakenne ja sairastuvuus huomioiden ns. normaaliuralle, kahden tilastollisesti poikkeuksellisen vuoden jälkeen. Alitusta talousarvioon

Hoito ja hoiva (ylitys 442.989 euroa)

Omaishoito

Määrärahasidonnaiset palvelusetelikustannukset ylittyivät hieman. Palveluseteli oli lakisääteisten vapaiden järjestämistapa 16 omaishoidettavalla. Asiakkaiden hoidettavuuden lisääntyä omaishoitajat käyttivät aikaisempia vuosia runsaammin vapaa-oikeutta.

Kotihoito

Kotihoidon maksutuotot alittuivat 32.000 euroa, koska tukipalveluiden tarve oli suunniteltua vähäisempää. Henkilöstökulut ylittyivät 21.000 euroa, johtuen sairauspoissaoloista.

Tehostettu palveluasuminen

Toteutuneista hoitopäivistä omaa tuotantoa on 64,9 % ja ostopalvelua 35,1 %. Ostopalvelupaikkoja on käytetty noin 2,5 paikkaa vähemmän määrärahavarausten mukaisesti. Oman tuotannon kustannukset ylittyivät 198.700 euroa pääasiassa henkilöstökuluista johtuen asiakasmaksutuottojen ollessa 51.000 € odotettua suuremmat. Omien yksöiden käyttöaste oli yli 100 %, koska Palvelukeskus Virranrannan yhtä lyhytaikaishoitopaikkaa on käytetty tehostettuun palveluasumiseen.

Pitkäaikaislaitushoito

Sosiaalihuoltolain mukaiset pitkäaikaislaitushoidon ylitykset aiheutuvat henkilöstökuluista (56.400 euroa) ja maksutuottojen alituksesta (25.000 euroa). Ateriapalvelut ylittyivät 20.900 euroa. Kuormitus oli 97,8 %.

Akuutti-, kuntoutus- ja lyhytaikaishoito

Perusterveydenhuollon osastojen hoitopäivät ylittivät 13 %, 1 145 hoitopäivää. Tämä näkyy osastojen Kiuruvedelle kohdistuvissa toimintakuluissa 15 % kasvuna. Vastaavasti kuntoutuksen ja erikoissairaanhoidon hoitopäivät alittavat talousarvion, ja Kiuruveden maksuosuus erikoissairaanhoidossa on pienempi, kuin talousarviossa. Sosiaalihuoltolain mukainen lyhytaikaishoidon hoitopäivät alittuvat tarveperusteisesti 628 hoitopäivää. Lyhytaikaishoidon paikoilla on hoidettu tehostetun palveluasumisen asiakkaita, minkä vuoksi nettoalitus on 52.500 euroa.

Lisääntyneet hoitopäivät johtuvat pitkälti osaston ajoittaisesta ruuhkautuneesta jatkohoitotilanteesta. Osastolla on useita henkilöitä, jotka tarvitsevat enemmän kotihoidon resursseja. Sisätautiosaston käyttö on ollut vähäistä ja kertoo hyvin toimivasta ja monipuolisesta osastosta Kiuruvedellä. Jatkohoittoon siirtyminen erikoissairaanhoidosta on ollut nopeaa.

Kuntoutus (ylitys 14.148 euroa)

Perhepalvelut (ylitys 389.035 euroa)

Perhepalveluiden lastensuojelun laitoshoidon ostopalvelut ylittyivät 16 %. Laitoshuollossa lapsia oli 17 ja perhehoidossa 12 lasta. Lastensuojelun laitoshoidon toteutetaan lasten yksilöllisen tarpeen mukaisesti erityyppisissä lastensuojeluyksiköissä. Perhehoito on ensisijaista. Perheneuvolassa Kiuruveden asiakasmäärä kaksinkertaistui. Rekrytointivaikeuksien vuoksi puuttuvaa psykologia on sijaistanut sosionomi. Säästyneillä palkkakustannuksilla on hankittu psykologipalvelua ostopalveluna. Talousarvio ylittyi noin 7 %. Lastenpsykiatrisen poliklinikan avohoitokäyntejä on ollut 187 (tavoite 450), toteuma 42 % tavoitteesta. Nuorisopsykiatrisen poliklinikan avohoitokäyntejä on toteutunut 998 (tavoite 900). Psykiatrisin perustein perhekotikuntoutukseen varattu määräraha on ylittynyt – toteuma on ollut 118,9 %. Tällä on ostettu avokuntoutusta 147 tuntia ja 802 hoitopäivää. Kuntoutuksessa on ollut viisi nuorta, joista kaksi alle 18-vuotiaita.

Suun terveydenhuolto (alitus 60.452 euroa)

Vammaispalvelut (ylitys 466.376 euroa)

Vammaispalvelulain mukaisissa palveluissa henkilökohtainen avun menojen ylitys oli 195.000 euroa. Vaikeavammaisten kuljetusmenot ylittyivät 16,5 %, ylitys oli 61.000 euroa. Vammaisten asumispalvelujen ostot ylittyivät 13.345 euroa. Kehitysvammaisten asumispalvelujen ostot ylittyivät 125.000 euroa. Kehitysvammaisten laitoshoidon ostojen ylitys oli 79.000 euroa. Asumisen toimintamallin muutoksen seurauksena työntekijöiden iltatyö lisääntyi, mikä vaikutti erilliskorvauskulujen kasvuun, toisaalta vuokramenot vähentyivät.

Vastaanottopalvelut (alitus 59.559 euroa)

Kiuruveden akuuttivastaanotto alkoi 1.2.2015. Kiuruvetisten käyntimäärä vastaanottopalveluissa laski n. 15 % vuodentakaiseen verrattuna ja myös asiakkuuksien määrä pieneni n. 6 %. Varsinkin hoitajakäynnit akuuttivastaanotolla laskivat miltei puolella ja toiminta on tavoitteeseen nähden liian lääkarivetoista. Palveluiden riittävän peittävyden näkökulmasta asiakkuuksien määrää voidaan kuitenkin edelleen pitää korkeahkona, mutta kohdentuminen ei todennäköisesti ole tarkoituksenmukaista ja palvelujen ulkopuolelle jää kuntalaisia, jotka niistä hyötyisivät. Vastaanottopalveluiden piirissä oli vuonna 2015 Kiuruveden kuntalaisista 64 % vähintään kerran.

Kiuruvedellä terveysneuvonnan asiakasmäärä ylittyi 8 % arvioidusta ja kulut noin 2 %. Myös tuotot jäivät alle talousarvion, mutta suurin syy ylityksiin ovat kasvaneet lääkäripalvelun kustannukset.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kiuruveden palvelusopimuksen kokonaissumma vuodelle 2015 oli 32,8 milj. euroa, josta Kysin osuus oli 7,7 milj. euroa. Vuoden 2015 toteutuma oli 33,8 milj. euroa. Ylitys oli siis 1,0 milj. euroa. Soten oma toiminta ylitti talousarvion noin 1,5 milj. eurolla. Ilman työmarkkinatuen kuntaosuuden ylitystä, ylitys oli 1,2 milj. euroa. Ostettu erikoissairaanhoido (Kys) alitti talousarvion reilulla 0,4 milj. eurolla. Suurin kustannusaliitus talousarvioon nähden syntyi Kysin osuudessa. Etenkin hoito- ja hoiva-, perhe- ja vammaispalveluiden kustannukset ylittivät talousarvioon nähden.

Kaupunginvaltuusto myönsi 10.12.2015 Kysin maksuosuuteen 0,8 milj. euron lisämäärärahan. Seuraavassa taulukossa esitetään Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän talousarvion toteutuminen koko kuntayhtymän osalta sekä Kiuruveden kaupungin osalta:

KOKO KUNTAYHTYMÄ (€)	TA 2015 (+muutokset)	TP 2015	ERO (TP-TA)	TP 2014
Soten oma toiminta	106.316.000	106.582.000	-266.000	103.328.000
Kys (ostettu erikoissairaanhoido)	31.512.000	31.951.000	-439.000	32.076.000
KIURUVESI (€)				
Soten oma toiminta	25.900.000	26.554.000	-654.000	25.295.000
Kys (ostettu erikoissairaanhoido)	7.700.000	7.266.000	+434.000	8.305.000

Taloudelliset tavoitteet eivät toteutuneet kaupungin talousarvion mukaisesti. Kiuruveden osuus Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän menoista ylitti kaupungin alkuperäisen talousarvion noin 1,5 milj. eurolla ja muutetun talousarvion noin 1,0 milj. eurolla. Kiuruveden kaupungin vuoden 2015 lopullinen maksuosuus oli noin 33,8 milj. euroa. Eläkeperusteiset eläkevakuutusmaksut ovat noin 1,0 milj. euroa (liittyvät Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän perustamiseen).

Sos.toimi ja terv.huolto

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
Toimintatulot	177 144	0	177 144	180 850	102,1	201 552
Toimintamenot	-34 008 739	-761 600	-34 770 339	-34 969 727	100,6	-34 846 201
Toimintakate (netto)	-33 831 595	-761 600	-34 593 195	-34 788 877	100,6	-34 644 650
Poistot ja arvonalentumiset	-4 300	0	-4 300	-4 300	100	-4 300
Muut laskennalliset kustannukset	0	0	0	-839	*****	-993
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-34 013 039	-761 600	-34 774 639	-34 974 866	100,6	-34 851 495

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän tilinpäätös 2015

KIURUVEDEN MAKSUOSUUDEN TOTEUTUMINEN				
PALVELU	TA 2015	TP 2015	Tot.%	TP 2014
Aikuispsykosos.	1 782 504	1 961 346	110,0	1 822 866
Aikuissosiaalityö	1 084 789	1 248 316	115,1	1 058 090
ESH oma tuoteistettu	2 223 050	2 187 818	98,4	2 092 638
ESH ostettu Kys	7 702 535	7 266 084	94,3	8 305 226
Hoito ja hoiva	10 541 397	10 984 386	104,2	10 547 869
Kuntoutus	317 683	331 831	104,5	311 361
Perhepalvelut	1 742 466	2 131 501	122,3	1 929 110
Suun terveydenhoito	642 635	582 183	90,6	546 057
Työterveyshuolto	0	-8 295		-73 252
Vammaispalvelut	3 166 072	3 632 445	114,7	3 435 504
Vastaanotto	3 135 056	3 075 497	98,1	3 216 723
Ympäristötoimi	385 083	383 771	99,7	369 710
PALVELUT YHT	32 723 269	33 776 884	103,2	33 561 902
Hallinto seudulliset	47 118	43 118	91,5	38 096
Kunnittaiset	29 400	0	0,0	
YHTEENSÄ	32 799 787	33 820 002	103,1	33 599 998
Ennakot		32 800 008		
Erotus		1 019 994		
ESH ostettu Kys	7 702 535	7 266 084	94,3	8 305 226
Oma toiminta	25 097 252	26 553 917	105,8	25 294 772

OPETUSLAUTAKUNTA / OPETUS- JA SIVISTYSPALVELU- KESKUS

Opetus- ja sivistyspalvelukeskuksen johtaja: Sivistysjohtaja

Tulosalueet: Varhaiskasvatus, peruskoulutus, lukiokoulutus

VARHAISKASVATUS

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuksen johtaja

Tulosalueen toimintastrategia

Varhaiskasvatuspalvelut ovat monipuolisia ja laadukkaita palveluja, joissa huomioidaan lapsen ja perheen tarpeet. Kasvatuskumppanuuteen pohjautuvassa yhteistyössä vanhempien kanssa luodaan turvallinen ja myönteinen kasvuympäristö, joka turvaa lapselle mahdollisuuden yksilölliseen kasvuun ja kehitykseen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Puistolan päiväkodin toimitilojen muuttaminen ja toimintojen uudelleen järjestäminen

Puistolan päiväkodin kiinteistön kunto on selvitysten perusteella todettu niin heikoksi, että sen korjauskustannukset olisivat nousseet kohtuuttoman korkeiksi. Päiväkodille on osoitettu toimitilat nuorisotalolta. Toimitilojen muutoksen myötä myös päiväkodin nimi muuttui 1.8.2015 alkaen päiväkotiksi Kimpaksi.

Päiväkotikiimppa pitää sisällään avoimen leikkitoiminnan, varhaiskasvatuksen kerhotoiminnan, esioppilaiden kerhotoiminnan ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan. Esioppilaiden kerhotoimintaa järjestetään esiopetuksen tiloissa jäähallilla. Henkilökunta koostuu Kimpan lastenhoitajasta ja APIP-toiminnan kerho-ohjaajista. Tarvittaessa APIP-toimintaan ja esioppilaiden kerhotoimintaan palkataan koulunkäynninohjaajia ohjaus- ja avustajan tehtäviin. Päiväkodin toiminnasta vastaa päiväkodin johtaja, jonka vastuualueeseen kuuluvat myös kyläkoulujen APIP-toiminta.

2. Päivähoitomaksun muuttaminen tuntiperusteiseksi kokopäivähoidossa

Uuden varhaiskasvatuslain ensimmäinen vaihe tulee voimaan 1.8.2015. Opetushallituksen työryhmä on alkanut valmistelemaan lain toista vaihetta, jossa ajantasaisesti myös asiakasmaksulakia. Näin ollen muutoksia odotetaan tulevan myös päivähoitomaksuihin ja maksunmääräytymisperusteisiin. On katsottu viisaimmaksi jäädä odottamaan lakimuutosta, joten Kiuruvedellä tuntiperusteinen hoitomaksu koskee vain vuorohoidossa olevia lapsia. Opetuslautakunta käsittelee maaliskuussa 2016 muutosta, joka koskee vuoden 2016 syksyä.

3. Päivähoidon kehittäminen

Perhepäivähoidon ohjaaja on mukana Valo-hankkeen Ilo kasvaa liikkuen - projektissa, jonka myötä päivähoitoon on saatu uusia työkaluja liikuntakasvatuksen edistämiseksi.

Ohjaaja on panostanut pienryhmien ohjaamiseen ja mallittanut ohjausmenetelmiä lapsiryhmissä.

4. Aamu- ja iltapäivätoiminnan siirtyminen nuorisotalolle

Lukiolla olevat aamu- ja iltapäivätoiminnan tilat remontoitiin kesän aikana nuorten työpajan käyttöön. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta siirtyi päiväkotikiimppan tiloihin nuorisotalolle 1.8.2015 alkaen.

5. Selvitetään Hovin ryhmäperhepäivähoitopisteen tilojen käyttö

Päivähoitohaun yhteydessä on selvitetty Hovin ryhmäperhepäivähoidon jatkoa. Perhepäivähoidossa on pääsääntöisesti kaikki alle 3-vuotiaat päivähoitolapset. Toistaiseksi pieniä hoitolapsia ei voida sijoittaa olemassa oleviin perhepäivähoitopaikkoihin. Hovin ryhmäperhepäiväkoti tarvitaan taajaman alueen hoidon turvaamiseksi. Kiinteistössä tehtiin kesällä lattiapintojen uusimista ja ilmastoinnin asennus.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

TUNNUSLUVUT		TP 2014	TA 2015	TP 2015
Päiväkotihoito				
	lapsia kokopäivähoidossa	97	100	103
	lapsia osapäivähoidossa	25	35	22
	maksuton esiopetus			13
Ryhmäperhepäivähoito				
	lapsia kokopäivähoidossa	23	20	8
	lapsia osapäivähoidossa	6	10	2
Perhepäivähoito				
	lapsia kokopäivähoidossa	115	120	111
	lapsia osapäivähoidossa	13	15	6
Lasten määrä leikkitoiminnassa		158	170	132
Puuhakerho				12
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta				
	koululaisia toiminnan piirissä	68	60	45
Esiluokkalaisten kerhotoiminta 1.8.2015 alkaen				
	lapsia kerhotoiminnassa			28
Lasten kotihoidon tuki				
	(tuen piiriin kuuluvien lasten määrä)	153	130	142
Yksityisen hoidon tuki ja kuntalisä				
	(tuen piiriin kuuluvien lasten määrä)	28	30	30

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Sijoituksia päivähoidon on tullut 40 lasta enemmän kuin 2014 syksyllä. Haja-alueen päivähoidon varten on jouduttu palkkaamaan neljä tilapäistä hoitajaa. Rytkyn ryhmäperhepäivähoito on muutettu päiväkodiksi, jolloin on palkattu yksi määräaikainen lastentarhanopettaja ja henkilöstö muutettu kelpoisuusehdot täyttäväksi.

Varhaiskasvatus

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
Toimintatulot	321 136	0	321 136	327 619	102	321 882
Toimintamenot	-3 929 268	-49 000	-3 978 268	-4 047 048	101,7	-3 888 025
Toimintakate (netto)	-3 608 132	-49 000	-3 657 132	-3 719 429	101,7	-3 566 142
Poistot ja arvonalentumiset	-148 330	9 100	-139 230	-139 156	99,9	-91 296
Muut laskennalliset kustannukset	-60 134	0	-60 134	-65 939	109,7	-58 793
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-4 137 732	-39 900	-4 177 632	-4 252 143	101,8	-4 038 113

PERUSKOULUTUS**Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja****Tulosalueen toimintastrategia**

Perusopetus järjestää laadukasta ja tuloksellista opetusta yhteistyötä korostavalla tavalla. Opetuksessa painotetaan perustietojen ja – taitojen oppimista, oppilaiden perusturvallisuutta ja itsetunnon myönteistä kehittämistä sekä ryhmässä toimimisen, itsensä ilmaisemisen ja luovuuden valmiuksia.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Lisätään palvelukeskuksen sisäistä yhteistyötä. Tavoitteena on sekä koulujen välisen yhteistyön että palvelukeskuksen sisäisen yhteistyön kehittäminen.

1. Esi- ja osa perusopetusta järjestetään edelleen väistötiloissa jäähallilla ja lukiolla kevätkauden ajan.

Kevätlukukauden ajan Nivan koulun kaksi esiopetus- ja kaksi alkuopetusryhmää oli sijoitettuna jäähallille ja yksi esiopetusryhmä lukiolle. Lukiolle sijoitettu ryhmä joutui siirtymään loppukevääksi Satumetsän päiväkodin tiloihin lukiolla ilmenneiden sisäilmaongelmien vuoksi. Jäähallin väistötilat päätettiin muuttaa esiopetuksen pysyviksi tiloiksi.

Kaupunginhallitus päätti hankkia Luupuveden koululle Teijo-taloilta 450 m²:n koulurakennuksen sekä peruskorjata vanhaa koulurakennusta. Valtuusto päätti teettää kyläkouluista kuntoselvitykset.

2. Sopeutetaan opetuksen järjestäminen pieneviin resursseihin, mm. palvelukeskuksen sisäisillä järjestelyillä.

Syksystä alkaen Nivan koulun viisi luokkaa sijoitettiin jäähallin luokkiin ja kolme luokkaa pysyvästi yläkoulun tiloihin. Luupuveden koulun luokista kaksi sijoitettiin väliaikaisesti Nivalle ja yksi yläkoululle. Ohjaajien yhteiskäyttöä varhaiskasvatuksen kanssa on jatkettu. Satumetsän päiväkodissa aloitti 12 oppilaan esiopetusryhmä.

3. Opetussuunnitelmatyön valmistelua jatketaan yhteistyössä Iisalmen, Sonkajärven ja Vieremän kanssa.

Opetussuunnitelman valmistelua jatkettiin. Asian tiimoilta henkilöstö on osallistunut kuntien yhteisiin koulutustilaisuuksiin ja opetussuunnitelmaa on työstetty aineryhmissä.

Yläkoulussa on aloitettu sähköisen kirjan kautta tapahtuvan opiskelun kokeilubiologian ja maantiedon osalta. Minna Lilja on toiminut kuntien yhteisenä opetussuunnitelma-koordinaattorina. Kesän ajaksi opetussuunnitelmaa työstämään on palkattu Iisalmen opetustoimelle työntekijä. Opetussuunnitelma valmistuu kevään 2016 aikana.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Oppilaita keskimäärin	948	935	917
Opetustuntien lukumäärä	63 446	64 278	59 993

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Peruskoulutus

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT.-%	TP 2014
Toimintatulot	560 404	0	560 404	641 685	114,5	611 640
Toimintamenot	-7 795 603	13 800	-7 781 803	-7 710 826	99,1	-8 057 169
Toimintakate (netto)	-7 235 199	13 800	-7 221 399	-7 069 140	97,9	-7 445 530
Poistot ja arvonalentumiset	-250 288	-33 700	-283 988	-287 421	101,2	-298 731
Muut laskennalliset kustannukset	-147 978	0	-147 978	-140 291	94,8	-140 417
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-8 193 869	-19 900	-8 213 769	-8 138 538	99,1	-8 496 317

LUKIOKOULUTUS

Vastuhenkilö: Rehtori

Tulosalueen toimintastrategia

Kiuruveden lukion perustehtävänä on antaa hyvä yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus sekä mahdollisuus yksilölliseen ja sosiaaliseen kasvuun. Lukiokoulutus antaa valmiudet jatko-opintoihin yliopistossa, ammattikorkeakoulussa ja lukion oppimäärään perustuvassa ammatillisessa koulutuksessa.

Kiuruveden lukiossa järjestetään sekä nuorille tarkoitetun opetussuunnitelman, että aikuisille tarkoitetun opetussuunnitelman mukaista koulutusta.

Tavoitteena on, että lukiosta valmistuu aktiivisia, oman kulttuuriperintönsä tuntevia ja oman paikkansa globaalistuvassa maailmassa löytäviä aikuisia.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Lisätään ja monipuolistetaan alueen toisen asteen oppilaitosten välistä yhteistyötä

30.5.2015 lukion kirjoissa oli 146 opiskelijaa. Näistä 14 suoritti lukion ohella ammatilliseen perustutkintoon tähtääviä opintoja. Lisäksi 24 ammatillisen oppilaitoksen opiskelijaa opiskeli lukiossa suorittaakseen ylioppilastutkinnon ja osa heistä myös lukion oppimäärän. Opiskelijamäärä 20.9.2015 oli 143. Lukiolähtöisiä MAHIS -opiskelijoita oli 11 ja ammatillisia 24.

Lukiassa opiskeltiin englannin ja ruotsin lisäksi saksaa, venäjää, inarinsaamea ja espanjaa. Lukiokursseja lukuvuonna 2014–2015 toteutettiin 217,16. Lukuvuonna 2015–2016 toteutettavien kurssien määrä on 213. Ylioppilastutkinnon suoritti vuoden 2015 aikana 51 opiskelijaa.

2. Toteutetaan nuorisotakuuta toisen asteen koulutuksessa syrjäytymisen ehkäisemiseksi

Keskeyttäjät ohjattiin ammatillisiin opintoihin tai lukio-opintoihin toisella paikkakunnalla. Negatiivisia keskeyttäjiä oli kaksi. Yhteistyö nuorten työpajan kanssa vakiintui. Opinto-ohjaaja oli mukana nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa.

3. Jatketaan kaluston uusimista

Fysiikan luokkaan hankittiin uudet työtuolit opiskelijoille ja opettajalle sekä sähköpöydät fysiikan ja kemian luokkiin. Kiurusalia hyödynnettiin runsaasti opinto-ohjauksessa sekä infotilaisuuksien järjestämisessä.

Opetushallitukselta saadun hankerahan turvin (10 000 euroa) aloitettiin tenttiakvaarion suunnittelu.

4. Rakennetaan ja uusitaan langaton verkko kapasiteetiltaan riittäväksi

Lukiolle rakennettiin toimiva langaton verkko.

5. Jatketaan sähköisessä ylioppilastutkinnossa vaadittavan koetilan suunnittelua ja varustamista

Sähköisessä ylioppilastutkinnossa tarvittavan koetilan suunnittelua jatkettiin rakentamalla remontin yhteydessä juhlasaliin tarvittava sähköverkko. Kolmannen ja neljännen jakson koeviikoilla järjestettiin sähköisiä kokeita luokissa. 2.10.2015 osallistuttiin valtakunnalliseen sähköisen ylioppilastutkinnon harjoituskokeeseen äidinkielessä.

6. Aktivoidaan henkilöstöä osallistumaan täydennyskoulutuksiin sekä työhyvinvointitoimintaan

Henkilöstö on osallistunut kiitettävästi täydennyskoulutuksiin ja jonkin verran työhyvinvointitoimintaan.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Oppilaita keskimäärin	155	144	145
Opetustuntien lukumäärä	8 810	9 589	8 414

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Lukiokoulutus

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
Toimintatulot	47 300	0	47 300	59 261	125,3	42 463
Toimintamenot	-1 212 345	0	-1 212 345	-1 156 132	95,4	-1 164 312
Toimintakate (netto)	-1 165 045	0	-1 165 045	-1 096 871	94,1	-1 121 849
Poistot ja arvonalentumiset	-61 326	-5 700	-67 026	-66 230	98,8	-59 135
Muut laskennalliset kustannukset	-33 349	0	-33 349	-29 452	88,3	-31 323
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-1 307 020	-5 700	-1 312 720	-1 251 814	95,4	-1 254 770

SIVISTYSLAUTAKUNTA / OPETUS- JA SIVISTYSPALVELU- KESKUS

Sivistyspalvelukeskuksen johtaja: Sivistysjohtaja

Tulosalueet: Sivistyspalvelut ja vapaa-aikapalvelut

SIVISTYSPALVELUT

Vastuhenkilö: Kulttuurisihteeri

Tulosalueen toimintastrategia

Sivistyspalvelujen tulosalue tarjoaa kaupungin asukkaille mahdollisuuden elämänlaajuiseen oppimiseen, itsensä monipuoliseen kehittämiseen ja virkistytymiseen sekä kulttuurin tuottamiseen sekä kulttuuriperinteen vaalimiseen. Sivistyspalvelut vastaavat osaltaan Kiuruveden vetovoimaisuudesta asuinpaikkana sekä matkailukohteena.

Kansalaisopiston toimintaa sopeutetaan olemassa oleviin henkilöstö-, talous- ym. resursseihin sekä edistetään vapaan sivistystyölain ja kehittämisohjelman suuntaisesti kansalaisten tietoyhteiskuntavalmiuksia, kaikinpuolista hyvinvointia ja terveyttä sekä kestäväää kehitystä.

Kirjasto-kulttuuritaloa kehitetään siten, että se on kaikille avoin tiedon, elinikäisen oppimisen ja elämysten keskus. Monipuolisella yhteistyöllä mahdollistetaan toiminnan laatu. Kirjasto tarjoaa perinteistä ja digitaalista aineistoa. Kirjastopalveluissa painotetaan muun muassa tasa-arvoa, luotettavuutta ja ennakkoluulottomuutta.

Kulttuuritoiminnassa kaupungin asukkaille tarjotaan kulttuuritapahtumia sekä aktivoidaan kaupunkilaisia tuottamaan ja käyttämään kulttuuripalveluja. Lisäksi huolehditaan paikallisen perinteen säilyttämisestä ja esilletuonnista.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Kansalaisopiston tavoitteena on opetustoiminnan toteuttaminen asiakaslähtöisesti.

Tietoyhteiskuntavalmiuksia ja sosiaalisen median käyttöä edistäviä kursseja järjestettiin kevätkaudella kaksi. Kursseille osallistui 14 opiskelijaa kokonaistuntimäärän ollessa yhteensä 51 tuntia. Syyskaudella tietotekniikan kursseille osallistui 28 opiskelijaa. Hyvinvointia ja terveyttä ylläpitäviä ja edistäviä kursseja (sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala) järjestettiin lukuvuoden aikana kaikkiaan 50. Tunteja oli yhteensä 588. Musiikin yksilöopetus oli suosittua. Musiikin eri ryhmissä ja yksilöopetuksessa oli 284 opiskelijaa. Kieliä opiskeli 83.

Kuntalaisten toiveita kurssien sisältöjen ja tilojen osalta on kuunneltu ja toiveet on pyritty toteuttamaan. Earth Hour -tapahtuman järjestämiseen ei osallistuttu, ei myöskään kansainvälisen naistenpäivän luennon järjestämiseen tai toteuttamiseen. Kansalaisopiston kevätmatina järjestettiin Kiurusalissa 20.4.2015 ja kevätnäyttely kulttuuritalon näyttelytiloissa 30.4.2015. Joulun alla 9.12. laulettiin Kiurusalissa yhdessä joululauluja.

Perusopetuksen, lukion ja kansalaisopiston yhteinen musiikin opettaja aloitti tässä yhdistelmävirassa 1.8.2015. Kansalaisopiston musiikin opetuksen suunnitteluun käytettävä aika on kolme vuosiviikkotuntia. Hyvölänniemen leirikeskuksessa yhteistyössä seurakunnan kanssa elokuun alussa järjestetty ensimmäinen musiikkileiri, johon osallistui 18 lasta ja nuorta, rohkaisee jatkamaan.

Kansalaisopiston toimintaa siirrettiin Väreän tiloista lukiolle. Kiuruveden ja Vieremän kansalaisopistojen ja lukion yhteinen liikkuvuushanke ”Kipinät” sai rahoituksen.

2. Kulttuuritoimessa tavoitteena on museon ja kulttuuritalon kävijämäärien pitäminen ennallaan

Kulttuuritalolla oli teatteriesityksiä, konsertteja, juhlia, kokouksia, koulutuksia, luentoja ja elokuvia. Näyttelytiloissa oli 11 erilaista näyttelyä. Konsertteja oli 33 ja erilaisia teatteriesityksiä 16. Kiurusalissa oli vuonna 2015 toimintaa, harjoitukset mukaan luettuna, 315 päivänä. Uutena tapahtumana järjestettiin Kevätuuli – hyvinvointipäivä kiuruvetisten yrittäjien kanssa. Tapahtuma keräsi yli 30 näytteilleasettajaa ja noin 500 kävijää. Yhteistyötä tapahtumajärjestelyissä tehtiin myös liikuntatoimen, kirjaston ja varhaiskasvatuksen kanssa. Kesällä järjestettiin ohjelmalliset iltatorit yhdistysten kanssa sekä oltiin mukana Iskelmäviikon lastentapahtumassa ja Heinähuvi-päivän järjestelyissä. Ylä-Savon yhteisistä hankkeista jatkui Tehhään yhdessä 2-hanke sekä paikallismuseoiden kehittämishanke. Helmikuussa aloitti aluetaiteilija Elinvoimaa ja hyvinvointia ikäihmisille – hankkeessa ja loppuvuodesta aloitettiin Yhteistyötä teatterista – hanke.

Museolla järjestettiin avajaiset, lasten päivä, kotiseutujuhlat sekä kansanmusiikki konsertti. Uutena kokeiltiin satutunteja, jotka olivat suosittuja. Museon yläkertaan koottiin uusi näyttely kodin tekstiileistä. Museo oli auki tänä kesänä kaksi kuukautta. Satutuntien ansiosta kävijämäärä kasvoi edellisvuoteen verrattuna.

Kansalaisopistossa ja kulttuuritoimessa jouduttiin siirtymään opetus- ja kulttuuripalveluiden ostoista näiden palvelujen tarjoajien palkkaamiseen verotuksellisista syistä. Tämä näkyy talousarviossa eri tilikohdissa kuin on budjetoitu. Kulttuuritalon äänentoiston osalta on muutosten jälkeen ollut toistuvasti ongelmia. Koska kulttuuritaloa käyttävät päivisin kaupungin eri hallintokunnat (eniten opetustoimi) ja iltaisin sekä viikonloppuisin ulkopuoliset esiintyjät ja teatteriryhmät, ostopalvelu ei ole toimiva vaihtoehto. Kiurusalin tekniikka vaatii asiantuntevaa huoltoa. Ostospalvelu ei ole myöskään taloudellisesti kannattava vaihtoehto, esim. kahden tunnin kokouksesta saatava vuokra ei kata ostopalvelun kustannuksia. Toimintavarmuuden parantamiseksi tulee selvittää oman henkilön palkkaaminen.

3. Kirjastossa tavoitteena on toiminnan terävöittäminen ja elävöittäminen.

Kirjastopalveluja ikäihmisille – hanke jatkui vuoden 2015 keväällä. Siinä kartoitettiin kyselyn avulla kirjaston ikäihmisten palvelujen nykytilanne, jonka pohjalta laadittiin palvelusuunnitelma siitä, miten kirjasto jatkossa palvelee ikäihmisiä yhteistyökumppaneidensa kanssa.

Kirjastojärjestelmä päivitettiin. Käytössä on nyt Axiell Aurora sekä verkkokirjasto Arena. Kiuruveden kirjasto julkaisi yhdessä Rutakko -kirjastojen kanssa uuden e-kirjakokoelmansa. E-kirjat täydentävät kirjaston fyysisiä kokoelmia. Verkkokirjasto Arenan toimivuudesta tehtiin kysely ja verkkokirjastoon parannuksia.

Kirjastossa oli paljon tapahtumia vuoden aikana ja kävijöitä niissä oli yhteensä 1170. Heinäkuussa oli kirjallisuustapahtuma Kiurusalissa ja elokuussa jo perinteeksi tullut Taiteiden ilta. Lisäksi oli kirjailijavierailuita, lukupiirejä sekä sanataide- ja kädentaitotyöpajoja lapsille. Lukupiireissä oli kävijöitä yhteensä 115 ja satutuokioissa 644.

Syksyllä aloitettiin projekti Etsi, lue ja esitä – tehoa kirjaston ja koulun väliseen yhteistyöhön, jonka tavoitteena on muun muassa tehostaa kirjaston tiedonhaun opetusta ja lukemisharrastuksen edistämistä peruskoulun alakoululaisille. Projekti Kirjailijavierailu lukuintoa nostamassa toteutui syksyn aikana, samoin projekti Tabletit käteen ja tiedonhankintaan. Hankittiin 12 kpl tabletteja tiedonhankinnanopetusta helpottamaan.

Kirjaston kotipalveluasiakkaiden luona käytiin 83 kertaa. Kuukaudessa oli keskimäärin 8 käyntiä. Vaihluvien näyttelyiden tilassa oli vuoden aikana 9 näyttelyä.

4. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut pyritään saamaan mukaan perusopetuksen uuteen opetussuunnitelmaan.

Kuntakohtaista opetussuunnitelmaa valmistellaan vielä. Koulun, kirjaston ja kulttuurin yhteispalaveri asiasta on 10.2.2016.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TP 2014	TA 2015	TP 2015
<i>Kansalaisopisto</i>			
Kansalaisopiston opiskelijoita	1 368	1 500	1 239
Opetustuntien lukumäärä	7 394	6 500	6 709
Taiteen perusopetuksen opiskelijoita	11	30	11
Opetustuntien lukumäärä	18	150	18
Musiikkiopetuksen oppilasmaat	30	31	29
<i>Kulttuuri</i>			
Museokäynnit	719	700	832
Kulttuuritalo/käynnit	22 739	25 000	20 167
<i>Kirjasto</i>			
Lainausten määrä	175 525	173 000	172 011
Käyntikerrat	127 781	120 000	101 199
Verkkokäynnit (laskentatapa muuttunut)	245 598	200 000	169 109

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Sivistyspalvelut

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
Toimintatulot	132 250	0	132 250	162 423	122,8	147 633
Toimintameno	-1 504 685	-3 400	-1 508 085	-1 507 994	100	-1 563 906
Toimintakate (netto)	-1 372 435	-3 400	-1 375 835	-1 345 572	97,8	-1 416 273
Poistot ja arvonalentumiset	-111 723	0	-111 723	-111 826	100,1	-118 073
Muut laskennalliset kustannukset	-52 180	0	-52 180	-42 708	81,8	-45 588
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-1 668 588	-3 400	-1 671 988	-1 662 528	99,4	-1 727 568

VAPAA-AIKAPALVELUT

Vastuhenkilö: Liikuntasihteeri

Tulosalueen toimintastrategia

Liikunta- ja nuorisopalvelujen päätehtävänä on luoda edellytyksiä vapaa-ajan viettämiselle turvallisessa ja miellyttävässä ympäristössä sekä ohjata ja aktivoida kaikenikäisiä kaupunkilaisia vastuullisiksi ja itsenäisiksi toimijoiksi oman hyvinvointinsa suhteen. Tuetaan nuoria (17 – 25 v.) kokonaisvaltaisesti työ- ja yksilövalmennuksen sekä etsivän nuorisotyön keinoin.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Etsivän nuorisotyön avulla pyritään tukemaan nuorta selviytymään arjen asioissa. Etsimään harjoittelupaikkaa, selvittää erilaisia opiskeluvaihtoehtoja, auttaa keskeytymisvaarassa olevia opintoja, tukea etuus, asunto ja raha-asoiden hoitamisessa tai muutoin tukea kiinnittymään alueen olemassa oleviin palveluihin. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle varhaista tukea, jos nuori sitä itse haluaa. Prosessissa edetään pienin askelin ja pienin tavoittein. Selvitetään mahdollisuutta vakinaistaa etsivän nuorisotyön toimintaa.

Etsivä nuorisotyö sai uudet toimitilat nuorisotalon entisen puutyöpajan tiloista. Tiloissa toimivat myös nuorisopalvelujen toimistot. Etsivän nuorisotyön henkilöstö on ollut päivystämässä iltaisin ja viikonloppuisin kaupungilla ja ollut mukana nuorisopalveluiden järjestämissä tapahtumissa päivystystehtävissä.

2. Selvitetään mahdollisuutta keskittää liikunta- ja nuorisopalvelut samalle alueelle ja yhteisiin tiloihin

Liikuntapalvelujen hallinto jää kaupungintalolle. Nuorisotalolla aloitettiin remontti tammikuussa. Entisen puutyöpajan tiloihin rakennettiin kolme uutta toimistoa (nuorisosihteeri, etsivän nuorisotyö ja nuorisonohjaaja). Nuorisotalon entisen auto- ja metallipajan tilaan tehty keittiö, jossa käy päivittäin syömässä jäähallilla olevat perusopetuksen luokat. Nuorisotalon avoimien ovien tilat aukaistiin lokakuussa. Nuorisotalolla pidettiin perjantaisi teema- iltoja ja ne olivat suosittuja. Nuorisotalon kävijämäärät nousivat vuoden 2015 aikana huomattavasti.

3. Turvataan nuorten työpajan auto- ja metallipajan ja puutyöpajan toiminnan jatkuminen uusituissa tiloissa

Auto- ja metallipaja ja puutyöpaja toimivat uusissa tiloissa. Asiakkaat ovat löytäneet hyvin tilat ja tiloilla on ollut hyvin tilaustöitä. Isommat ja toimivat tilat on antanut mahdollisuuden lisätä nuorten määriä toiminnassa.

Syksyllä 2015 siirtyi lukion A-siipeen keittiö- ja tekstiilipaja sekä yksilövalmennuksen tilat. Isommat ja toimivat tilat on antanut mahdollisuuden lisätä nuorten määriä toiminnassa.

4. Tehdään suunnitelma urheiluseurojen ja teknisen palvelukeskuksen kanssa liikuntatilojen taloudellisen käytön tehostamisesta

Taloudellisen käytön tehostamista on toteutettu käytännössä. Jäähallin jäänajoja on vähennetty jään laadusta juurikaan tinkimättä. Urheiluseurojen kanssa on sovittu ovien sulkemisista ja valojen sammuttelusta, jolloin kiinteistöjenhoitajien iltatyöaika on saatu vähennettyä. Jäähallin henkilökunta on myös huolehtinut viikonloppuisin kaikkien Kuorevirran kiinteistöjen ovien hiekoituksesta ja lumien puhdistamisesta.

Talousarvion toteutumisessa uimahallin kustannuspaikalla kohta muut palvelut ylittyi arvioidusta noin 12 000 eurolla. Ylitys johtui uudesta uimahallin kahvionhoito- ja lipunmyynnin sopimuksesta. Talousarviota valmisteltaessa ei ollut vielä tiedossa tarjoushintoja. Ylitys katettiin nostamalla uimahallin tuloarviota vastaavasti 12 000 euroa.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

TUNNUSLUVUT		TP 2014	TA 2015	TP 2015
<i>Uimahalli/Kuntosali</i>				
Käyntejä		53 300	48 000	50 177
<i>Nuorisotalo</i>				
Käyntejä		26 050	26 000	26 360
<i>Jäähalli</i>				
Käyttötunnit		1699	1 500	1 793

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Vapaa-aikapalvelut

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
Toimintatulot	450 127	12 000	462 127	433 465	93,8	431 150
Toimintamenot	-1 401 432	-6 200	-1 407 632	-1 363 204	96,8	-1 399 008
Toimintakate (netto)	-951 305	5 800	-945 505	-929 739	98,3	-967 858
Poistot ja arvonalentumiset	-218 417	-12 600	-231 017	-224 984	97,4	-222 126
Muut laskennalliset kustannukset	-30 825	0	-30 825	-26 380	85,6	-29 124
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-1 650 674	-18 800	-1 669 474	-1 614 568	96,7	-1 650 258

TEKNINEN LAUTAKUNTA / TEKNINEN PALVELUKESKUS

Teknisen palvelukeskuksen johtaja: Tekninen johtaja

Tulosalueet: Hallinto, rakennusvalvonta, tiet ja alueet, kiinteistöt, vesi- ja viemärilaitos

Toimielimen toimintastrategia

Tekninen lautakunta turvaa kaupunkilaisten kuntatekniset palvelut lakien ja asetusten mukaisesti. Viihtyvyyttä edistetään sopusuhtaisen ja turvallisen kaupunkirakenteen suunnittelulla ja rakentamisella. Kaavoituksella ja ympäristön yleisilmeen kehittämällä tavoitellaan viihtyisää ja luonnonläheistä asumista. Kuntalaisten vesihuolto- ja liikennepalvelut sekä kaupungin kiinteistöomaisuus turvataan rakennus- ja peruskorjaustoiminnoin.

Pelastustoimen palveluiden tuottamisesta vastaa Pohjois-Savon aluepelastuslaitos ja ympäristönsuojelun palveluista Ylä-Savon SOTE – kuntayhtymä.

Pelastustoimi

Pelastustoimesta on 1.1.2004 alkaen vastannut Pohjois-Savon alueellinen pelastuslaitos. Kiuruveden osuus pelastustoimen kustannuksista vuonna 2015 oli noin 665.000 euroa.

HALLINTO (Tekpa)

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Tulosalueen toimintastrategia

Teknisen palvelukeskuksen hallinto huolehtii teknisen lautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä, keskitetysti palvelukeskuksen tulosalueiden toimisto- ja tukipalveluista sekä monipuolisesta ja sujuvasta asiakaspalvelusta. Hallinto mahdollistaa teknisen lautakunnan, sen jaostojen, toimintayksiköiden, viranhaltijoiden ja työntekijöiden sujuvan ja tehokkaan työskentelyn. Hallinto luo osaltaan edellytykset kaupungin yleispalvelukeskuksen ja muun organisaation tulokselliselle toiminnalle ja tukee niitä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

- Niistä muiden palvelukeskusten hankkeista, joissa tekninen palvelukeskus on osallinen, laaditaan vuoden alussa toteuttamisaikataulu ja todetaan vastuhenkilöt.**
Tekninen lautakunta hyväksyi vuoden 2015 talousarvion käyttö- ja hankesuunnitelman vastuhenkilöineen 29.1.2015. Tulosalueiden työohjelmat laadittiin vuoden alussa.
- Vesi- ja yleislaskutuksessa minimoidaan maksutappiot.**
Maksuvelvollisuuden laiminlyönnit ovat yleistyneet, niitä on lukuisia ja perintätoimet vaativat paljon työaikaa. Veden toimituksen keskeytysuhka on tehokkain perintätoimi.
- Tuetaan henkilöstöresursseja käyttämällä sesonkiluonteisesti tilapäisiä opiskelijoita tai työharjoittelijoita.**
Tilapalvelujen hallinnollisiin töihin ja kiinteistöpäällikön vuosiloman ajaksi palkattiin henkilö, joka toimi muun muassa rakennustöiden valvojana. Työsuhde kesti runsaat 2 kk.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Hallinto Tekpa

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
Toimintatulot	1 350	0	1 350	1 074	79,5	1 256
Toimintamenot	-799 552	0	-799 552	-772 365	96,6	-940 485
Toimintakate (netto)	-798 202	0	-798 202	-771 292	96,6	-939 229
Muut laskennalliset kustannukset	-3 477	0	-3 477	-3 828	110,1	-3 899
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-803 029	0	-803 029	-776 193	96,7	-944 384

RAKENNUSVALVONTA

Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja

Tulosalueen toimintastrategia

Teknisen lautakunnan rakennusvalvontajaosto toimii kunnassa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena rakennusvalvontaviranomaisena. Jaoston tavoitteena on luoda terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö edistämällä hyvää rakennustapaa sekä valvomalla rakennustoimintaa ja rakennettua ympäristöä kaupungissa. Jaoston alainen rakennusvalvonta huolehtii maankäyttö- ja rakennuslain ja maa-aineslain mukaisista luvista ja tarkastuksista sekä valvonnasta ja neuvonnasta kestäväen kehityksen mukaisesti.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Lupien käsittelyaika pidetään kohtuullisena.

Lupahakemukset on käsitelty mahdollisimman nopeasti. Keskimääräinen käsittelyaika on ollut vain yhdestä kahteen viikkoa. Viime vuoden kokonaislupamäärä pysyi edellisvuoden tasolla toimenpidelupia lukuun ottamatta. Lupamäärät ovat kuitenkin olleet selvässä laskussa viime vuosina. Rakennuslupia myönnettiin viime vuonna yhteensä 74 kpl (72 kpl v. 2014), toimenpidelupia yhteensä 18 kpl (42 kpl) ja toimenpideilmoituksia käsiteltiin yhteensä 31 kpl (37 kpl). Purkamislupia myönnettiin 3 kpl (2 kpl) ja purkamisilmoituksia käsiteltiin 1 kpl (0 kpl).

2. Rakennetun ympäristön katselmuksia tehdään muun katselmustoiminnan ohessa erityisesti keskusta-alueella viihtyvyyden ja maisemakuvan parantamiseksi.

Rakennusten ja ympäristön kunnossapitoa, siisteyttä ja kaavanmukaisuutta on valvottu muun katselmustoiminnan yhteydessä sekä yhteydenottojen perusteella varsinkin keskusta-alueella. Vuoden aikana on annettu muutamia suullisia siistimiskehotuksia sekä yksi kirjallinen siistimiskehotus. Suurinta osaa kehotuksista on noudatettu annettuun määräaikaan mennessä.

3. Rakennusvalvontojen yhteistyötä pyritään lisäämään ja siinä yhteydessä muun muassa rakennusvalvonnan hakemus- ja muut lomakkeet sekä tarkastus- ja muut asiakirjat yhtenäistetään Ylä-Savon alueella.

Rakennusvalvonnan yhteispalavereita pidettiin neljä kertaa vuonna 2015. Palavereissa on keskusteltu ja sovittu mm. yhteisistä tulkinnoista ja käytännöistä lupa-asioissa sekä koulutettu kaikkia yhteisesti ajankohtaisista rakentamismääräysten muutoksista. Yhteiseen käyttöön työstetyt ja hyväksytyt asiakirjat ovat olleet Ylä-Savon viiden kunnan käytössä pääosin jo parin vuoden ajan.

Yhteisiä asiakirjoja käytetään kuntakohtaisten rinnalla. Lisäksi asiakirjoja myös kehitetään jatkuvasti ja tehdään uusia sekä poistetaan vanhoja käytöstä aina tarpeen mukaan.

Rakennusvalvontajaosto kokoontui viime vuonna neljä kertaa ja käsitteli kokouksissa yhteensä kaksitoista pykälää.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TP 2014	TA 2015	TP 2015
rakennusluvut	72	90	74
toimenpideluvut	42	22	18
ilmoitukset	37	40	31

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Rakennusvalvonta

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
Toimintatulot	67 800	0	67 800	53 765	79,3	48 096
Toimintamenot	-152 883	0	-152 883	-141 577	92,6	-122 066
Toimintakate (netto)	-85 083	0	-85 083	-87 812	103,2	-73 970
Muut laskennalliset kustannukset	-4 320	0	-4 320	-4 750	110	-4 617
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-157 203	0	-157 203	-146 327	93,1	-126 683

TIET JA ALUEET

Vastuuhenkilö: Ympäristöinsinööri

Tulosalueen toimintastrategia

Tulosalueen tehtävänä on huolehtia kaupungin rakennetun ja luonnonympäristön kehittämisestä ja kunnossapidosta siten, että se tarjoaa toimivan, turvallisen ja viihtyisän elin- ja asuinympäristön sekä tasapuoliset liikkumisolosuhteet koko kunnan alueella.

Yhdyskuntasuunnittelun vastuualue huolehtii maankäytön suunnittelusta, paikkatieto-järjestelmästä ja mittaustoimesta.

Liikenneväylät ja alueet - vastuualue huolehtii katuverkon ja muiden liikenneväylien sekä yleisten alueiden rakentamisesta ja ylläpidosta. Vastuualueen tehtäviin kuuluvat myös yksityistiehallinto ja kaupungin maa- ja metsätilojen hoito sekä erilliset vesi- ja ympäristöhankkeet.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Sulkavanjärven rantaosayleiskaava saa lainvoiman. Rytlyn rantaosayleiskaava etenee hyväksymisvaiheeseen. Kalliojärven-Hautajärven perusselvitykset päivitetään ja kaavoitustyö käynnistetään. Korkeakankaan asemakaavan muutos valmistuu ja kallion alueen asemakaavan muutos käynnistetään. Muita asemakaavan saneeraus-kohteita käynnistetään tarpeen mukaan.

Sulkavanjärven alueen rantaosayleiskaavan hyväksymispäätöksen kumouduttua Korkeimmassa hallinto-oikeudessa v. 2014 käynnistettiin kaavan uudelleen valmistelu uudella mitoitusmallilla, mitä jatkettiin v. 2015 kaavoituksen seurantarivissä ja viranomaisneuvotteluissa. Kesäkuussa saatiin Pohjois-Savon ELY -keskukselta myönteinen kanta uuteen mitoitusmalliin, jota käsiteltiin kaupunginhallituksen ja –valtuuston suunnittelukokouksessa. Valmisteltiin kaavaluonnos, joka pidettiin nähtävänä ja palautteen pohjalta kaavaehdotus, joka pidettiin myös nähtävänä. Kaavaa viimeisteltiin hyväksymiskäsittelyä varten.

Rytkyn seudun rantaosayleiskaavan mitoitusperusteet hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa vuonna 2011, mutta kaavan eteneminen pysähtyi Sulkavanjärven kaavavalitusten vuoksi. Kun Sulkavanjärven uusi mitoitusmalli sai hyväksynnän, käynnistettiin Rytkyn rantaosayleiskaavan uuden mitoituksen ja kaavaluonnoksen valmistelu.

Kalliojärven-Hautajärven alueen rantaosayleiskaavaa ei käynnistetty johtuen vireillä olevien rantaosayleiskaavojen keskeneräisyydestä.

Korkeakankaan asemakaavan muutosluonnos ja –ehdotus pidettiin nähtävänä, kaavamuutos hyväksyttiin ja se sai lainvoiman. Linja-autoaseman alueen, Kallion alueen ja Vanhan meijerin asemakaavan muutokset tulivat vireille.

2. Paikkatiedon alustaohjelmisto päivitetään ja siirrytään yhtenäiseen, keskitetyksi päivitettävään ja kehitettävään Ylä-Savon seudulliseen palveluun

Paikkatiedossa siirryttiin seudulliseen Ylä-Savon paikkatietopalveluun. Uusi toimintakokonaisuus otettiin työkäyttöön kesäkuun loppupuolella ja se kulkee jatkossa nimellä ”Paikkanen”. Ohjelmiston pohja-aineistossa ja käytettävyydessä on vielä puutteita. Ongelmista on raportoitu palvelun toimittajalle ja toimintaa on hitaasti, mutta palanen kerrallaan, saatu parannettua. Toisaalta kaupungin oman aineiston työstämisestä on hidastanut muun muassa osa-aikaisuuksista johtuva henkilöstövaje.

3. Liikenneväylien talvikunnossapidon tehostettua työ- ja kustannuseurantaa jatketaan. Taajaman osa-alueiden kunnossapitotasolle ja toiminta-ajoille haetaan hyväksyttävää optimiratkaisua. Sekä omaa että urakoitsijoiden konekalustoa kehitetään nykyistä monikäyttöisemmäksi ja samalla kalustoyksiköiden kokonaismäärää pyritään vielä vähentämään.

Talvikaudella 2014 -2015 korostui edellisen talven vähälumisuus. Työmäärissä palattiin talvikauden 2012 -2013 tasolle ja lisäkustannukset edelliseen vuoteen verrattuna tulivat pääosin lumenajosta. Syksy oli sateinen ja vähäluminen, mutta liukkaudentorjuntaa jouduttiin satsaamaan. Kustannuksia lisäsi lumisateiden ajoittuminen viikkoloppuihin ja juhlapyhien aikaan. Liukkaudentorjuntakulut ovat olleet koko ajan kasvamaan päin ja tämä johtuu toisaalta laatuvaatimuksista ja toisaalta suolahiekkaa puolta kalliimman, mutta vastaavasti tehokkaamman, sepelin käyttöön siirtymisestä. Kevyen liikenteen reittien kunnossapitotason yhtenäistämistä on vielä tekemistä, samoin näkemäalueissa. Näissä molemmissa pääongelmat ovat valtion ylläpitämien reittien ja kaupungin reittien rajapinnoissa sekä vastaavasti yksityisten kiinteistöjen ylläpitovastuuseen kuuluvien kiinteistöjen liittymissä.

Kaupungin oman kaluston käytössä näkyi henkilöstön vähyys ja nykyisellään varallaolojärjestelmä on haavoittuva.

4. Jatketaan katuvalaisimien uusimista vähemmän energiaa kuluttaviin malleihin asuntokaduilla ja kevyen liikenteen väylillä. Ylivanhaa valaistusta uusitaan yhdessä sähkön jakeluverkon maakaapeloinnin kanssa Museokadulla ja Yhtylän alueella. Selvitetään valaistuksen ajoittaista vähentämistä ja muita energiaa säästäviä sääntömahdollisuuksia

Tonttikatujen ja kuntopolkujen valaistuksen uusimisesta on laadittu uusi LED-valaisinratkaisuun pohjautuva suunnitelma ja tarjouspyyntöasiakirjat. Valaisinten laatu- ja tuotevaatimuksissa on mukana valotehon säätömahdollisuus. Sähkön jakeluverkon kaapelointityöt venyivät myöhään syksyyn ja muutosalueilla joudutaan tekemään ennakoitua laajempia valaistuksen muutostöitä. Tämän vuoksi päädyttiin vielä siirtämään tonttikatujen valaisinten uusimisen aloittamista ja hankinnan kilpailuttamista vuodelle 2016. Torille ja Nivan alueelle asennettiin käytännön kokemusten saamiseksi elohopeahöyrylampun tilalle suoraan vaihdettavia LED - lampuja.

Savon Voiman teki taajaman sähköverkon maakaapelointia toukokuusta alkaen muun muassa Yhtylän, Kukkomäen, Ahonpään ja Meijerin alueilla. Urakka valmistui sähkötöiden osalta vuoden lopussa. Jäljellä on vielä avolinjojen ja vanhojen keskusten poistoa sekä kaupungin katuvalaistuksen käyttöön jäävien pylväiden muutostöitä. Kaupungin edustaja on ollut mukana maastokatselmuksissa ja tiiviimpää yhteistyötä on tehty mm. perusparannettavalla Museokadun katuosuudella. Avolinjojen purku määrää myös katuvalolinjojen uusimisen laajuuden ja aikataulun.

5. Käydään läpi kaikki taajaman leikkikentät ja laaditaan suunnitelma niiden kehittämiseksi sekä vähällä käytöllä olevien huonokuntoisten kenttien palauttamisesta puistoalueeksi

Kankaanpuiston leikkikenttäkalusteet on poistettu ja alue on nykyisellään hoidettavaa nurmi- ja istutusalueita. Vanhan museon leikkikentän loppumaisemointi jäi työaikataulujen vuoksi kesälle 2016. Puistopuolen resursseja on osaltaan sitonut alkuperäisen työohjelman ulkopuolelta tullut ja kesätapahtumien aikatauluun sidottu Yläkoulun Parkour-kentän rakentaminen. Loppuvuodesta hankittiin vielä peruskunnostusvuorossa olevien Suolakorven ja Salmisenpuiston leikkikenttien välineitä sekä uusia levähdyspenkkejä torille.

MUUTA HUOMIOITAVAA:

- **Kadunrakennus:** Museokadun perusparannus ja Harrinpolun päällystystyö toteutuivat suunnitellusti. Kirkkokadulla rakennettiin Lystimetsän risteykseen uusi alueen peruskuivatusta palveleva sadevesiviemärinti. Varsinainen perusparannus aloitettiin syksyllä vanhojen puiden suojauksella ja erillisen kevyen liikenteen väylän rakentamisella. Työtä jatketaan toukokuussa 2016. Asematien kestopäällystys uusittiin Kalliontien ja Tulotien väliseltä osuudelta. Sahan teollisuusalueella rakennettiin Timontie loppuun ja päällystettiin Sahatie.
- **Metsätilat:** Syksyllä 2013 Metsäliiton kanssa tehdyn puukaupan loppuhakkuut saatiin päätökseen helmikuussa. Kaupan puukertymä oli ennakoitua suurempi. Kantorahatuloa kertyi myös vielä elokuun 2014 ”Helena” –myrskyn ja toukokuun ”Lyyli” –myrskyn jäljiltä. Menetetty puumäärä oli yhteensä n. 1600 kiinto-m³ ja odotusarvo huomioituna niistä saatiin metsävahinkovakuutuksen kautta korvausta 51.959 euroa. Myös suora kantorahatulo ylitti budjetoidun noin 60.000 eurolla, mutta vastaavasti ylimääräisestä korjauspalvelusta johtuen toimintamenot ylittyivät noin 16.000 eurolla. Lokakuun alussa kaupunginkin metsiä kuritti vielä ”Valio” –myrsky, jossa vahinkoarvion mukaan kaatui puuta reilu 1700 kiinto-m³. Tämän myrskyn jälkien korjuu siirtyi keliolosuhteiden vuoksi pääosin 2016 puolelle, samoin vahingonkorvauksen maksu.
- **Yksityistiet:** Vakituksen asutuksen piirissä oleville yksityisteille jaettiin kunnossapitoavustusta 130.000. Läpiajoteille avustus oli 53 % hyväksytyistä kustannuksista, muille teille vastaavasti 46 % ja keskimäärin 48,3 %. Perusparannuskohteina olivat Pitkälähdon yksityistien silta ja Putouksen yksityistien parantaminen. Niitä avustettiin yhteensä 29.553 eurolla. Lisäksi syksyllä teetettiin kaupungin toimeksiantona 17 yksityistiesillan yleistarkastus ja kuntoarvio. Hankkeen kustannukset 9.350 euroa maksettiin yksityisteiden perusparannuskohteisiin varatusta määrärahasta.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Tiet ja alueet			
Asemakaavat, ha	584	584	584
Liikenneväylät			
kunnossapidettävät kadut, tiet, väylät, km	57	55	57
avustettavat yksityistiet	378	372	377
Puistot ja yleiset alueet			
pinta-ala ha	89	89	89
Maa- ja metsätilat			
peltopinta-ala	89	89	89
metsäpinta-ala	826	826	826
vuokralle annettujen alueiden pinta-ala, ha	114	114	114
Konekeskuksen käyttö			
käyttötuntien lkm	2 663	3 300	3 120

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Tiet ja alueet

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
Toimintatulot	317 675	29 000	346 675	421 242	121,5	351 006
Valmistus omaan käyttöön	27 500	0	27 500	27 386	99,6	28 958
Toimintamenot	-1 125 904	0	-1 125 904	-1 112 034	98,8	-1 096 815
Toimintakate (netto)	-780 729	29 000	-751 729	-663 406	88,3	-716 851
Poistot ja arvonalentumiset	-713 742	7 700	-706 042	-704 536	99,8	-712 840
Muut laskennalliset kustannukset	-54 642	0	-54 642	-42 746	78,2	-48 801
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-1 894 288	7 700	-1 886 588	-1 859 316	98,6	-1 858 456

KIINTEISTÖT

Vastuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö

Tulosalueen toimintastrategia

Kiinteistöt pidetään kunnossa ja ennakoidaan eri rakennusten käyttäjien tarpeet käyttöasteen mukaisiksi.

Pienet ja kiireelliset kunnostus- ja korjaustyöt tehdään omana työnä tai ostetaan urakoitsijalta laskutustyönä. Isommat rakennusinvestointikohteet kilpailutetaan ja rakentamisen suorittaa urakoitsija. Rakennusinvestointien suunnittelu ostetaan ulkopuoliselta konsultilta. Konsulttien valinta tapahtuu kilpailutuksen avulla. Rakennuttaminen ja työn valvonta hoidetaan pääosin omana työnä.

Toiminnalliset tavoitteiden toteutuminen

1. Kiinteistöjen ylläpitokulut ja – tuotot pidetään tasapainossa

Toimintatuotot toteutuivat 104,5 %, toimintakulut toteutuivat 109,5 %. Määrärahojen ylityksistä ja alituksista on tarkempi selvitys seuraavalla sivulla.

Kiinteistöjen vaatimat ylläpito-, huolto- ja kunnostustoimenpiteistä voitiin toteuttaa vain kaikkein kiireisimmät ja välttämättömimmät, talousarvionmäärärahojen puitteissa. Osa esim. ilmastointien puhdistuksista jouduttiin siirtämään seuraaville vuosille.

2. Kaupungin omistuksessa olevat rakennukset pidetään tehokkaassa käytössä. Tyhjiä ja tarpeettomia kiinteistöistä luovutaan. Tyhjät kiinteistöt myydään julkisella tarjouskilpailulla. Huonokuntoiset rakennukset puretaan. Hyvänä käyttöasteena pidetään 90 – 100 %

Entinen Yhtylän päiväkotipiirettiin marraskuussa 2015. Tyhjiä ja käyttämättömiä tiloja on Lassi-Pekassa, Bössilässä, Puistolan päiväkodissa, Väressä, Vanhassa säästöpankkirakennuksessa, Rautatieaseman makasiinissa ja Luupuveden toisessa koulurakennuksessa. Ylä-Savon Sote luopui Pihlajakodin käytöstä rakennuksessa sattuneen viemäriverisivuodon korjauksen aikana, ilmoittamalla että eivät tule enää palamaan korjauksen jälkeen kiinteistöön. Vesivuotokorjaus tehtiin 1.7- 15.12.2015 välisenä aikana. Kaupungin kiinteistövuokutus korvasi vahingon.

Rakennusten käyttöaste oli 96 %.

3. Kiinteistöjen energian kulutusta vähennetään energiasäästöohjelman avulla. Säästötavoitteeksi vuoden 2008 – 2012 keskiarvosta mitattuna asetetaan 9 prosenttia.

Energiasäästöhanke A-vaihe (Esco-hanke) valmistui 30.12.2014. Energian kulutus seuranta alkoi 1.4.2015. Ensimmäisen 9 kk lämmitysenergian säästö oli 7 %. Koko vuoden seurannasta puuttuu tammi, helmi ja maaliskuun tiedot.

Terveyskeskuksen vanhan osan peruskorjaus- ja muutostyöt aloitettiin vanhimman osan katon uusimisella ja ilmastointikonehuoneen rakentamisella.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Kiinteistöjä kpl	39	39	37
Rakennuksia	68	68	64
Huoneistoala m ²	58 418	58 418	56 211

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Toimintatuotot ylittyivät 157.423 euroa ja toimintamenot ylittyivät 270.487 euroa. Toimintamenojen ylitykset aiheutuivat seuraavista asioista:

- **Palvelujen ostot, ylitys 64.602 euroa:**
asiantuntijapalveluja jouduttiin sisäilmaongelmien vuoksi ostamaan enemmän, jätehuolto oli arvioitua kalliimpaa, rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalveluja jouduttiin ostamaan noin 51.000 euroa arvioitua enemmän (vanhentunut rakennustekniikka, Pihlajakodin vesivahinko). Kaupungilla on kiinteistöhoitajien lisäksi vain yksi kirvesmies, jolla on riittävä ammatti-taito korjausten suorittamiseen.
- **Aineet ja tarvikkeet, ylitys 132.928 euroa:**
rakennusten lämmityskulut ovat ylittäneet arvion noin 41.000 eurolla (säästöä on kuitenkin syntynyt noin 28.000 euroa edelliseen vuoteen verrattuna), sähköenergia on maksanut noin 85.000 euroa arvioitua enemmän (kasvua 26.000 euroa edelliseen vuoteen verrattuna)
- **Muut toimintamenot, ylitys 75.749 euroa:**
Sisäiset vuokrat ylittyivät noin 127.000 euroa. Esco – hankkeen leasingvuokrat alittuivat noin 53.000 euroa, koska osa hankkeen leasingvuokrasta kohdentuu loppuvuoden puolelle.

Kiinteistöt

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
Toimintatulot	3 549 935	-11 000	3 538 935	3 696 358	104,4	3 791 131
Valmistus omaan käyttöön	16 600	0	16 600	20 468	123,3	17 594
Toimintamenot	-2 851 678	-10 000	-2 861 678	-3 132 165	109,5	-2 935 273
Toimintakate (netto)	714 857	-21 000	693 857	584 662	84,3	873 453
Poistot ja arvonalentumiset	-490 213	-244 400	-734 613	-757 821	103,2	-501 972
Muut laskennalliset kustannukset	-76 212	0	-76 212	-72 506	95,1	-73 644
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-3 418 103	-254 400	-3 672 503	-3 962 492	107,9	-3 510 888

VESI- JA VIEMÄRILAITOS

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Tulosalueen toimintastrategia

Vesihuoltolaitos jakaa puhdasta talousvettä asiakkailleen sekä vastaanottaa ja käsittelee asiakkaidensa jätevedet ylläpitämällä, saneeraamalla ja rakentamalla verkostojaan sekä niihin liittyviä kunnallisteknisiä laitteita ja rakennelmia.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1. Jätevesipuhdistamon 1. vaiheen saneeraus (lietteenkäsittely) valmistuu 31.7.2015.

Kaupunginvaltuusto valitsi 16.6.2014 urakoitsijaksi T & A Mämmelä Oy:n. Saneerausurakka alkoi 1.9.2014 ja se valmistui heinäkuussa 2015. Työ vastaanotettiin 28.8.2015. Kustannuksia kertyi yhteensä 1.083.875 euroa, joten urakkaan varattu määräraha 1.100.000 euroa alittui 16.125 euroa. Lisä- ja muutostöiden osuus oli 3.120 euroa (0,3 % urakkasummasta).

2. Päivitetään viemäriverkoston vuotovesisuunnitelma ja siihen perustuva vuoteen 2020 ulottuva saneerausohjelma ympäristöluvan 20.8.2014 mukaisesti. Jätevesiviemäreitä saneerataan noudattaen pääsääntöisesti vuotovesiselvityksen saneeraus- / toimenpideohjelmaa. Saneeraustoimia suoritetaan katujen peruseräparannushankkeisiin sovittaen käytettävissä olevan määrärahan puitteissa, mutta kuitenkin niin, että vuotovesien määrä on keskimäärin enintään 30 prosenttia puhdistamon tulovirtaamasta vuoteen 2020 mennessä.

Kuivan ajan mittaukset tehtiin kesällä ja märän ajan mittaukset syksyllä. Vuototutkimusraportti, päivitetty vuotovesisuunnitelma ja vuotovesien vähentämishjelma vuosille 2016 - 2020 valmistui vuoden lopussa (päivätty 25.1.2016). Saneerattavat johto-osat on luokiteltu kolmeen kiireellisyysluokkaan. Selvityksen mukaan vuotovesien arvioidaan vähenevän noin 30 – 40 % toimenpideohjelman mukaisilla toimenpiteillä, jolloin käyttökustannuksissa saavutetaan 9.000 – 22.000 euron säästö vuosittain. Ohjelman mukaan johto-osien investointikustannukset ovat yhteensä 1.098.785 euroa, josta kiireellisyysluokan I mukaisten kohteiden osuus on 578.575 euroa. Selvityksen johdosta laitoksen tulee varautua 5 vuoden taloussuunnitelmassa noin 300.000 euroa investointiin vuosittain.

Toimintaa kuvaavat mittarit ja tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Vesilaitos			
myyty vesimäärä, m ³	715 733	706 000	683 504
vesijohtoa m	445 034	442 500	447 022
kulutuspaikkoja, lkm	2 889	2 885	2 831
Viemärlaitos			
laskutettu jätevesimäärä m ³	259 268	260 000	244 585
jätevesiviemäriä, m	38 530	38 100	39 309
sadevesiviemäriä, m	19 582	19 700	19 942
sekaviemäriä, m	13 057	13 400	12 415
kulutuspaikkoja, lkm	1 186	1 192	1 108

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

- Arvioidut liittymismaksutulot (noin 15.500 euroa) toteutuivat noin 50 prosenttisesti. Uudisrakentaminen on hiljaista, jolloin uusien toimitettavien liittymien lukumäärä pienenee.
- Myydystä vesimäärästä jäi toteutumatta 22.900 m³. Syynä on pidettävä sateista kesää, jolloin karjan käyttämä vesimäärä jää keskiarvovuotta pienemmäksi.
- Laskutetusta jätevedestä jäi toteutumatta 15.400 m³. Syynä on pidettävä kuluttajien ikärakennetta. Kun perhekuntien nuorten lukumäärä pienenee, laskutetun jäteveden määrä pienenee.
- Verkostojen kunnossapitokulut olivat hieman arvioitua suuremmat.
- Kokonaisuutena käyttötalouden menot ja tulot toteutuivat hyvin ja vuosikate pieneni hieman.

Vesi- ja viemärlaitos

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
Toimintatulot	1 886 127	-75 000	1 811 127	1 842 808	101,7	1 830 309
Valmistus omaan käyttöön	12 700	0	12 700	12 723	100,2	9 440
Toimintamenot	-1 064 530	-67 232	-1 131 762	-1 159 921	102,5	-1 072 266
Toimintakate (netto)	834 297	-142 232	692 065	695 611	100,5	767 483
Poistot ja arvonalentumiset	-436 600	-18 400	-455 000	-449 762	98,8	-434 497
Muut laskennalliset kustannukset	-67 232	67 232	0	0	0	-73 309
Tulosalueen kokonaiskustannukset	-1 568 362	-18 400	-1 586 762	-1 609 683	101,4	-1 580 072

2.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.3.1 Käyttötalouden toteutuminen

KÄYTTÖTALOUS 2015 / TULOSALUEET (valtuustoon nähden sitova taso)

(ulkoiset ja sisäiset)	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
Yleishallinto						
Tuotot	49 970	78 844	128 814	125 396	97,3	86 826
Kulut	-2 167 156	4 700	-2 162 456	-2 139 009	98,9	-2 199 752
Netto	-2 117 186	83 544	-2 033 642	-2 013 614	99	-2 112 926
Ruokahuolto						
Tuotot	2 441 531	0	2 441 531	2 398 065	98,2	2 398 634
Kulut	-2 304 399	0	-2 304 399	-2 200 399	95,5	-2 266 471
Netto	137 132	0	137 132	197 666	144,1	132 164
Elinkeinojen kehittäminen						
Tuotot	58 350	125 100	183 450	269 835	147,1	72 256
Kulut	-851 798	-432 000	-1 283 798	-1 283 740	100	-891 292
Netto	-793 448	-306 900	-1 100 348	-1 013 905	92,1	-819 036
Maataloushallinto						
Tuotot	310 607	-30 650	279 957	275 895	98,5	371 400
Kulut	-531 323	29 650	-501 673	-495 381	98,7	-588 603
Netto	-220 716	-1 000	-221 716	-219 486	99	-217 203
Työllisyyden hoitaminen						
Tuotot	392 116	-332 000	60 116	61 472	102,3	157 033
Kulut	-754 823	360 000	-394 823	-376 769	95,4	-417 888
Netto	-362 707	28 000	-334 707	-315 297	94,2	-260 855
Sos.toimi ja terv.huolto						
Tuotot	177 144	0	177 144	180 850	102,1	201 552
Kulut	-34 008 739	-761 600	-34 770 339	-34 969 727	100,6	-34 846 201
Netto	-33 831 595	-761 600	-34 593 195	-34 788 877	100,6	-34 644 650
Varhaiskasvatus						
Tuotot	321 136	0	321 136	327 619	102	321 882
Kulut	-3 929 268	-49 000	-3 978 268	-4 047 048	101,7	-3 888 025
Netto	-3 608 132	-49 000	-3 657 132	-3 719 429	101,7	-3 566 142
Peruskoulutus						
Tuotot	560 404	0	560 404	641 685	114,5	611 640
Kulut	-7 795 603	13 800	-7 781 803	-7 710 826	99,1	-8 057 169
Netto	-7 235 199	13 800	-7 221 399	-7 069 140	97,9	-7 445 530

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
Lukiokoulutus						
Tuotot	47 300	0	47 300	59 261	125,3	42 463
Kulut	-1 212 345	0	-1 212 345	-1 156 132	95,4	-1 164 312
Netto	-1 165 045	0	-1 165 045	-1 096 871	94,1	-1 121 849
Sivistyspalvelut						
Tuotot	132 250	0	132 250	162 423	122,8	147 633
Kulut	-1 504 685	-3 400	-1 508 085	-1 507 994	100	-1 563 906
Netto	-1 372 435	-3 400	-1 375 835	-1 345 572	97,8	-1 416 273
Vapaa-aikapalvelut						
Tuotot	450 127	12 000	462 127	433 465	93,8	431 150
Kulut	-1 401 432	-6 200	-1 407 632	-1 363 204	96,8	-1 399 008
Netto	-951 305	5 800	-945 505	-929 739	98,3	-967 858
Hallinto Tekpa						
Tuotot	1 350	0	1 350	1 074	79,5	1 256
Kulut	-799 552	0	-799 552	-772 365	96,6	-940 485
Netto	-798 202	0	-798 202	-771 292	96,6	-939 229
Rakennusvalvonta						
Tuotot	67 800	0	67 800	53 765	79,3	48 096
Kulut	-152 883	0	-152 883	-141 577	92,6	-122 066
Netto	-85 083	0	-85 083	-87 812	103,2	-73 970
Tiet ja alueet						
Tuotot	345 175	29 000	374 175	448 629	119,9	379 963
Kulut	-1 125 904	0	-1 125 904	-1 112 034	98,8	-1 096 815
Netto	-780 729	29 000	-751 729	-663 406	88,3	-716 851
Kiinteistöt						
Tuotot	3 566 535	-11 000	3 555 535	3 716 826	104,5	3 808 726
Kulut	-2 851 678	-10 000	-2 861 678	-3 132 165	109,5	-2 935 273
Netto	714 857	-21 000	693 857	584 662	84,3	873 453
Vesi- ja viemärlaitos						
Tuotot	1 898 827	-75 000	1 823 827	1 855 531	101,7	1 839 749
Kulut	-1 064 530	-67 232	-1 131 762	-1 159 921	102,5	-1 072 266
Netto	834 297	-142 232	692 065	695 611	100,5	767 483
RAPORTTI YHTEENSÄ						
Tuotot	10 820 622	-203 706	10 616 916	11 011 792	103,7	10 920 259
Kulut	-62 456 118	-921 282	-63 377 400	-63 568 293	100,3	-63 449 530
Netto	-51 635 496	-1 124 988	-52 760 484	-52 556 500	99,6	-52 529 271

2.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TUOSLASKELMA 2015 (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
Toimintatuotot	10 763 822	-203 706	10 560 116	10 951 214	103,7	10 864 267
Myyntituotot	5 446 235	-38 418	5 407 817	5 471 067	101,2	5 362 328
Maksutuotot	710 231	12 000	722 231	693 581	96	673 776
Tuet ja avustukset	752 410	-307 800	444 610	583 307	131,2	858 831
Muut toimintatuotot	3 854 946	130 512	3 985 458	4 203 259	105,5	3 969 331
Vuokrat	3 827 946	-11 000	3 816 946	3 966 052	103,9	3 835 710
Muut	27 000	141 512	168 512	237 207	140,8	133 621
Valmistus omaan käyttöön	56 800	0	56 800	60 578	106,7	55 992
Toimintakulut	-62 456 118	-921 282	-63 377 400	-63 568 293	100,3	-63 449 530
Henkilöstökulut	-16 537 593	501 730	-16 035 863	-16 139 722	100,6	-16 671 062
Palkat ja palkkiot	-11 755 758	329 298	-11 426 460	-11 495 070	100,6	-11 737 531
Henkilösivukulut	-4 781 835	172 432	-4 609 403	-4 644 652	100,8	-4 933 532
Eläkekulut	-4 118 099	153 587	-3 964 512	-3 953 950	99,7	-4 267 867
Muut henkilösivukulut	-663 736	18 845	-644 891	-690 703	107,1	-665 665
Palvelujen ostot	-38 449 629	-932 322	-39 381 951	-39 387 759	100	-39 240 216
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 155 528	-60	-3 155 588	-3 129 178	99,2	-3 217 866
Avustukset	-1 577 500	-490 000	-2 067 500	-2 055 877	99,4	-1 577 890
Muut toimintakulut	-2 735 868	-630	-2 736 498	-2 855 756	104,4	-2 742 496
Vuokrat	-2 719 498	-630	-2 720 128	-2 803 565	103,1	-2 696 612
Muut	-16 370	0	-16 370	-52 191	318,8	-45 884
Toimintakate	-51 635 496	-1 124 988	-52 760 484	-52 556 500	99,6	-52 529 271
Verotulot	24 200 000	0	24 200 000	24 934 938	103	24 223 900
Valtionosuudet	29 800 000	500 000	30 300 000	30 237 914	99,8	29 918 686
Rahoitustuotot ja -kulut	397 600	510 800	908 400	963 770	106,1	805 966
Korkotuotot	23 800	0	23 800	23 331	98	27 986
Muut rahoitustuotot	961 800	495 565	1 457 365	1 472 865	101,1	1 371 710
Korkokulut	-340 000	87 000	-253 000	-245 524	97	-341 824
Muut rahoituskulut	-248 000	-71 765	-319 765	-286 902	89,7	-251 906
Vuosikate	2 762 104	-114 188	2 647 916	3 580 121	135,2	2 419 280
Poistot ja arvonalentumiset	-2 781 122	-1 004 597	-3 785 719	-3 802 755	100,5	-3 669 843
Suunnitelman muk. poistot	-2 781 122	-319 900	-3 101 022	-3 118 058	100,5	-2 785 954
Arvonalentumiset	0	-684 697	-684 697	-684 697	100	-883 890
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	1 231 544
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	1 231 544
Tilikauden tulos	-19 018	-1 118 785	-1 137 803	-222 634	19,6	-19 019
Poistoeron muutos	19 018	0	19 018	19 019	100	19 019
Tilikauden yli-/aljäämä	0	-1 118 785	-1 118 785	-203 616	18,2	0

TULOSLASKELMA 2015 (ulkoiset)

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
Toimintatuotot	7 225 665	-270 938	6 954 727	7 334 169	105,5	7 383 834
Myyntituotot	4 213 331	-105 650	4 107 681	4 262 227	103,8	4 167 384
Maksutuotot	647 050	12 000	659 050	632 482	96	610 374
Tuet ja avustukset	748 410	-307 800	440 610	581 407	132	858 831
Muut toimintatuotot	1 616 874	130 512	1 747 386	1 858 053	106,3	1 747 245
Vuokrat	1 589 874	-11 000	1 578 874	1 620 846	102,7	1 614 194
Muut	27 000	141 512	168 512	237 207	140,8	133 051
Valmistus omaan käyttöön	56 800	0	56 800	60 578	106,7	55 992
Toimintakulut	-58 917 961	-854 050	-59 772 011	-59 951 248	100,3	-59 969 097
Henkilöstökulut	-16 537 593	501 730	-16 035 863	-16 139 722	100,6	-16 671 062
Palkat ja palkkiot	-11 755 758	329 298	-11 426 460	-11 495 070	100,6	-11 737 531
Henkilösivukulut	-4 781 835	172 432	-4 609 403	-4 644 652	100,8	-4 933 532
Eläkekulut	-4 118 099	153 587	-3 964 512	-3 953 950	99,7	-4 267 867
Muut henkilösivukulut	-663 736	18 845	-644 891	-690 703	107,1	-665 665
Palvelujen ostot	-37 249 361	-865 090	-38 114 451	-38 198 087	100,2	-38 066 392
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 059 711	-60	-3 059 771	-3 047 011	99,6	-3 132 774
Avustukset	-1 573 500	-490 000	-2 063 500	-2 055 877	99,6	-1 577 890
Muut toimintakulut	-497 796	-630	-498 426	-510 550	102,4	-520 979
Vuokrat	-481 426	-630	-482 056	-458 359	95,1	-475 096
Muut	-16 370	0	-16 370	-52 191	318,8	-45 884
Toimintakate	-51 635 496	-1 124 988	-52 760 484	-52 556 500	99,6	-52 529 271
Verotulot	24 200 000	0	24 200 000	24 934 938	103	24 223 900
Valtionosuudet	29 800 000	500 000	30 300 000	30 237 914	99,8	29 918 686
Rahoitustuotot ja -kulut	397 600	510 800	908 400	963 770	106,1	805 966
Korkotuotot	23 800	0	23 800	23 331	98	27 986
Muut rahoitustuotot	781 300	485 800	1 267 100	1 282 599	101,2	1 191 189
Korkokulut	-340 000	87 000	-253 000	-245 524	97	-341 824
Muut rahoituskulut	-67 500	-62 000	-129 500	-96 636	74,6	-71 385
Vuosikate	2 762 104	-114 188	2 647 916	3 580 121	135,2	2 419 280
Poistot ja arvonalentumiset	-2 781 122	-1 004 597	-3 785 719	-3 802 755	100,5	-3 669 843
Suunnitelman muk. poistot	-2 781 122	-319 900	-3 101 022	-3 118 058	100,5	-2 785 954
Arvonalentumiset	0	-684 697	-684 697	-684 697	100	-883 890
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	1 231 544
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	1 231 544
Tilikauden tulos	-19 018	-1 118 785	-1 137 803	-222 634	19,6	-19 019
Poistoeron muutos	19 018	0	19 018	19 019	100	19 019
Tilikauden yli-/alijäämä	0	-1 118 785	-1 118 785	-203 616	18,2	0

2.3.3 Investointiosan toteutuminen

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2015 (valtuustoon nähden sitova taso on merkitty huomiovärillä)

		TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	Tot-%
150	Khall maa-alueet					
2001	Maan hankinta	-15 000	0	-15 000	14 233	-94,9%
Menot		-25 000	0	-25 000	0	0,0%
Tulot		10 000	0	10 000	14 233	142,3%
	Pysyvien vastaavien myynnit	10 000	0	10 000	14 233	142,3%
150	Khall maa-alueet yhteensä	-15 000	0	-15 000	14 233	-94,9%
Menot		-25 000	0	-25 000	0	0,0%
Tulot		10 000	0	10 000	14 233	142,3%
160	Khall rakennukset					
2151	Tkn ensiapu ja vast.ottotiloj	-140 000	-11 200	-151 200	-151 193	100,0%
Menot		-140 000	-11 200	-151 200	-151 193	100,0%
Tulot		0	0	0	0	
2171	Viranrannan korjaukset	-50 000	-11 800	-61 800	-61 778	100,0%
Menot		-50 000	-11 800	-61 800	-61 778	100,0%
Tulot		0	0	0	0	
2201	Metallihallin muutostyöt	0	-72 800	-72 800	-72 827	100,0%
Menot		0	-72 800	-72 800	-72 827	100,0%
Tulot		0	0	0	0	
2203	Leivonen korjaukset	-10 000	10 000	0	0	
Menot		-10 000	10 000	0	0	
Tulot		0	0	0	0	
160	Khall rakennukset yhteensä	-200 000	-85 800	-285 800	-285 799	100,0%
Menot		-200 000	-85 800	-285 800	-285 799	100,0%
Tulot		0	0	0	0	
170	Khall koneet ja laitteet					
2301	Ict-investoinnit	-30 000	0	-30 000	-26 568	88,6%
Menot		-30 000	0	-30 000	-26 568	88,6%
Tulot		0	0	0	0	
2323	Tkn laiteinvestoinnit	-15 000	12 450	-2 550	0	0,0%
Menot		-15 000	12 450	-2 550	0	0,0%
Tulot		0	0	0	0	
2329	Ruokapalvelut Yläkoulu	-25 000	25 000	0	0	
Menot		-25 000	25 000	0	0	
Tulot		0	0	0	0	
2331	Ruokahuolto jakelu nuorisotalo	-20 000	0	-20 000	-19 183	95,9%
Menot		-20 000	0	-20 000	-19 183	95,9%
Tulot		0	0	0	0	
2333	Ruokahuolto ohjausjärjestelmä	-15 000	12 750	-2 250	0	0,0%
Menot		-15 000	12 750	-2 250	0	0,0%
Tulot		0	0	0	0	
2335	Leivosen koneet ja laitteet	0	-36 400	-36 400	-36 391	100,0%
Menot		0	-36 400	-36 400	-36 391	100,0%
Tulot		0	0	0	0	
170	Khall koneet ja laitteet yhteensä	-105 000	13 800	-91 200	-82 142	90,1%
Menot		-105 000	13 800	-91 200	-82 142	90,1%
Tulot		0	0	0	0	
180	Sijoitukset ja muut pitkävaik.					
2401	Laajakaistahanke/maakunnall.ti	-100 000	100 000	0	0	
Menot		-100 000	100 000	0	0	
Tulot		0	0	0	0	
2455	Osakkeiden osto ja myynti	0	-4 800	-4 800	-4 799	100,0%
Menot		0	-4 800	-4 800	-4 799	100,0%
Tulot		0	0	0	0	
180	Sijoitukset ja muut pitkävaik. yhteensä	-100 000	95 200	-4 800	-4 799	100,0%
Menot		-100 000	95 200	-4 800	-4 799	100,0%
Tulot		0	0	0	0	

		TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	Tot-%
300	Opetusltk rakennukset					
3012	Yläkoulun sisäpintojen korjaus	-10 000	0	-10 000	-8 326	83,3%
Menot		-10 000	0	-10 000	-8 326	83,3%
Tulot		0	0	0	0	
3101	Lukion korjaustyöt	-10 000	-174 600	-184 600	-185 245	100,3%
Menot		-10 000	-174 600	-184 600	-185 245	100,3%
Tulot		0	0	0	0	
3203	Nivan koulun kunnostus	-10 000	-250 000	-260 000	-265 349	102,1%
Menot		-10 000	-250 000	-260 000	-265 349	102,1%
Tulot		0	0	0	0	
3205	Jäähall.kunn.esiluokat,kahvio	-45 000	39 050	-5 950	-6 260	105,2%
Menot		-45 000	39 050	-5 950	-6 260	105,2%
Tulot		0	0	0	0	
3399	Kyläkoulujen kunnostus	-20 000	-10 950	-30 950	-41 951	135,5%
Menot		-20 000	-10 950	-30 950	-41 951	135,5%
Tulot		0	0	0	0	
300	Opetusltk rakennukset yhteensä	-95 000	-396 500	-491 500	-507 131	103,2%
Menot		-95 000	-396 500	-491 500	-507 131	103,2%
Tulot		0	0	0	0	
310	Opetusltk kiinteät rakenteet j					
3501	Yläkoulu,Nivan valvontakamerat	-20 000	0	-20 000	-17 301	86,5%
Menot		-20 000	0	-20 000	-17 301	86,5%
Tulot		0	0	0	0	
3503	Lukion sähk.yo-kirj.muutostyöt	-10 000	5 300	-4 700	-4 659	99,1%
Menot		-10 000	5 300	-4 700	-4 659	99,1%
Tulot		0	0	0	0	
3511	Jäähall.ja nuorisotal.piha-al.	-45 000	0	-45 000	-37 291	82,9%
Menot		-45 000	0	-45 000	-37 291	82,9%
Tulot		0	0	0	0	
3513	Lähteen koulukeskuksen piha-al	-30 000	0	-30 000	-6 046	20,2%
Menot		-30 000	0	-30 000	-6 046	20,2%
Tulot		0	0	0	0	
3515	Nivan ja jäähallin tietoverkko	-15 000	0	-15 000	-16 213	108,1%
Menot		-15 000	0	-15 000	-16 213	108,1%
Tulot		0	0	0	0	
310	Opetusltk kiinteät rakenteet yhteensä	-120 000	5 300	-114 700	-81 509	71,1%
Menot		-120 000	5 300	-114 700	-81 509	71,1%
Tulot		0	0	0	0	
320	Opetusltk koneet ja laitteet					
3621	Varhaiskasv.ohjelmat ja kalust	-25 800	0	-25 800	-25 100	97,3%
Menot		-25 800	0	-25 800	-25 100	97,3%
Tulot		0	0	0	0	
320	Opetusltk koneet ja laitteet yhteensä	-25 800	0	-25 800	-25 100	97,3%
Menot		-25 800	0	-25 800	-25 100	97,3%
Tulot		0	0	0	0	
400	Sivistysltk rakennukset					
4275	Nuorisotoimen muutostyöt	-100 000	-50 400	-150 400	-147 267	97,9%
Menot		-100 000	-120 400	-220 400	-217 267	98,6%
Tulot		0	70 000	70 000	70 000	100,0%
Rahoitusosuudet		0	70 000	70 000	70 000	100,0%
4283	Lukion nuorisotoimen,kansal.op	-20 000	5 900	-14 100	-18 005	127,7%
Menot		-20 000	5 900	-14 100	-18 005	127,7%
Tulot		0	0	0	0	
4299	Jääh-nuorisot-liikuntah-uimah	-20 000	-7 000	-27 000	-19 775	73,2%
Menot		-20 000	-7 000	-27 000	-19 775	73,2%
Tulot		0	0	0	0	
4301	Uimahallin allastilojen laa.	-30 000	0	-30 000	-41 383	137,9%
Menot		-30 000	0	-30 000	-41 383	137,9%
Tulot		0	0	0	0	
400	Sivistysltk rakennukset yhteensä	-170 000	-51 500	-221 500	-226 429	102,2%
Menot		-170 000	-121 500	-291 500	-296 429	101,7%
Tulot		0	70 000	70 000	70 000	100,0%

		TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	Tot-%
410	Sivistysltk kiinteät rakenteet					
4529	Valaistun kuntepolun valaisim.	-30 000	9 600	-20 400	-12 535	61,4%
Menot		-30 000	9 600	-20 400	-12 535	61,4%
Tulot		0	0	0	0	
4531	Yläkoulun lähiliikuntapaikka	-20 000	-9 600	-29 600	-29 330	99,1%
Menot		-20 000	-9 600	-29 600	-29 330	99,1%
Tulot		0	0	0	0	
410	Sivistysltk kiinteät rakenteet yhteensä	-50 000	0	-50 000	-41 865	83,7%
Menot		-50 000	0	-50 000	-41 865	83,7%
Tulot		0	0	0	0	
420	Sivistysltk koneet ja laitteet					
4901	Kirjastojärjestelmän uusiminen	-17 000	3 200	-13 800	-13 849	100,4%
Menot		-17 000	3 200	-13 800	-13 849	100,4%
Tulot		0	0	0	0	
420	Sivistysltk koneet ja laitteet yhteensä	-17 000	3 200	-13 800	-13 849	100,4%
Menot		-17 000	3 200	-13 800	-13 849	100,4%
Tulot		0	0	0	0	
500	Kiinteistöt					
5103	Kiinteistöjen sisäilma- ja kun	-10 000	-27 900	-37 900	-36 337	95,9%
Menot		-10 000	-27 900	-37 900	-36 337	95,9%
Tulot		0	0	0	0	
5113	Kaupungintalon korjaukset(sisä	-50 000	25 000	-25 000	-17 860	71,4%
Menot		-50 000	25 000	-25 000	-17 860	71,4%
Tulot		0	0	0	0	
5123	Yhtylän päiväkodin maa-alue	-70 000	0	-70 000	-64 231	91,8%
Menot		-70 000	0	-70 000	-64 231	91,8%
Tulot		0	0	0	0	
5191	Ennalta arvaamattomat korjaust	-50 000	44 000	-6 000	-5 436	90,6%
Menot		-50 000	44 000	-6 000	-5 436	90,6%
Tulot		0	0	0	0	
500	Kiinteistöt yhteensä	-180 000	41 100	-138 900	-123 864	89,2%
Menot		-180 000	41 100	-138 900	-123 864	89,2%
Tulot		0	0	0	0	
510	Tiet ja alueet					
6010	Yleinen kaavatiesuunnittelu	-15 000	0	-15 000	-8 609	57,4%
Menot		-15 000	0	-15 000	-8 609	57,4%
Tulot		0	0	0	0	
6131	Katupäällysteiden uusiminen	-60 000	0	-60 000	-58 363	97,3%
Menot		-60 000	0	-60 000	-58 363	97,3%
Tulot		0	0	0	0	
6141	Asuntokatujen korj(viem.saneer	-250 000	0	-250 000	-31 359	12,5%
Menot		-250 000	0	-250 000	-31 359	12,5%
Tulot		0	0	0	0	
6154	Sahan teoll.alueen kadut	-30 000	0	-30 000	-40 730	135,8%
Menot		-30 000	0	-30 000	-40 730	135,8%
Tulot		0	0	0	0	
6161	Lystimetsäntie	-100 000	0	-100 000	-28 069	28,1%
Menot		-100 000	0	-100 000	-28 069	28,1%
Tulot		0	0	0	0	
6163	Harrinpolku	-40 000	0	-40 000	-44 477	111,2%
Menot		-40 000	0	-40 000	-44 477	111,2%
Tulot		0	0	0	0	
6165	Tukkitie	0	0	0	-1 352	
Menot		0	0	0	-1 352	
Tulot		0	0	0	0	

		TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	Tot-%
6167	Kirkkokatu	0	0	0	-69 968	
Menot		0	0	0	-69 968	
Tulot		0	0	0	0	
6169	Museokatu	0	0	0	-195 383	
Menot		0	0	0	-195 383	
Tulot		0	0	0	0	
6211	Kevyt liikenne	-30 000	0	-30 000	-16 271	54,2%
Menot		-30 000	0	-30 000	-16 271	54,2%
Tulot		0	0	0	0	
6251	Yksityistiet	-60 000	0	-60 000	-39 404	65,7%
Menot		-60 000	0	-60 000	-39 404	65,7%
Tulot		0	0	0	0	
6285	Tievalaistus	-80 000	0	-80 000	-39 371	49,2%
Menot		-80 000	0	-80 000	-39 371	49,2%
Tulot		0	0	0	0	
6351	Puistot	-30 000	0	-30 000	-11 944	39,8%
Menot		-30 000	0	-30 000	-11 944	39,8%
Tulot		0	0	0	0	
6411	Leikkikentät	-25 000	0	-25 000	-41 461	165,8%
Menot		-25 000	0	-25 000	-41 461	165,8%
Tulot		0	0	0	0	
6459	Muut alueet	-10 000	0	-10 000	-7 841	78,4%
Menot		-10 000	0	-10 000	-7 841	78,4%
Tulot		0	0	0	0	
6501	Kunnostushankkeiden suunnittel	-10 000	0	-10 000	0	0,0%
Menot		-10 000	0	-10 000	0	0,0%
Tulot		0	0	0	0	
6507	Uimarantakalusteet,uimalaituri	-10 000	0	-10 000	0	0,0%
Menot		-10 000	0	-10 000	0	0,0%
Tulot		0	0	0	0	
6515	Niemisjärven kunnostus	-10 000	10 000	0	0	
Menot		-10 000	10 000	0	0	
Tulot		0	0	0	0	
8101	Kiuruveden yleiskaavat	-40 000	0	-40 000	0	0,0%
Menot		-40 000	0	-40 000	0	0,0%
Tulot		0	0	0	0	
8103	Paikkatietojärjestelmä	-30 000	0	-30 000	-22 042	73,5%
Menot		-30 000	0	-30 000	-22 042	73,5%
Tulot		0	0	0	0	
8105	Asemakaavan saneeraus	-10 000	0	-10 000	-18 987	189,9%
Menot		-10 000	0	-10 000	-18 987	189,9%
Tulot		0	0	0	0	
8109	Sulkavanjärvi rantakaava	0	0	0	-24 301	
Menot		0	0	0	-24 301	
Tulot		0	0	0	0	
8111	Rytkyn rantakaava	0	0	0	-3 438	
Menot		0	0	0	-3 438	
Tulot		0	0	0	0	
510	Tiet ja alueet yhteensä	-840 000	10 000	-830 000	-703 369	84,7%
Menot		-840 000	10 000	-830 000	-703 369	84,7%
Tulot		0	0	0	0	
600	Vesi- ja viemärlaitos					
6611	Vesihuollon suunnittelu	-15 000	0	-15 000	-8 055	53,7%
Menot		-15 000	0	-15 000	-8 055	53,7%
Tulot		0	0	0	0	
6621	Koivujärven vesihuolto	0	0	0	-18 593	
Menot		0	0	0	-18 593	
Tulot		0	0	0	0	

		TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	Tot-%
6633	Sahan alueen vesihuolto	-50 000	0	-50 000	-20 811	41,6%
Menot		-50 000	0	-50 000	-20 811	41,6%
Tulot		0	0	0	0	
6635	Savikon radan alitus	-20 000	0	-20 000	-13 402	67,0%
Menot		-20 000	0	-20 000	-13 402	67,0%
Tulot		0	0	0	0	
6681	Taloliittymät	-75 000	0	-75 000	-64 426	85,9%
Menot		-75 000	0	-75 000	-64 426	85,9%
Tulot		0	0	0	0	
6691	Vesiverkoston saneeraus vuositt	-10 000	0	-10 000	-16 158	161,6%
Menot		-10 000	0	-10 000	-16 158	161,6%
Tulot		0	0	0	0	
6700	Jätevesiviemärit	-150 000	0	-150 000	0	0,0%
Menot		-150 000	0	-150 000	0	0,0%
Tulot		0	0	0	0	
6705	Yhtylä,Kirkkokadun puol.jv	0	0	0	-10 015	
Menot		0	0	0	-10 015	
Tulot		0	0	0	0	
6709	Pienet jv-työt	0	0	0	-20 262	
Menot		0	0	0	-20 262	
Tulot		0	0	0	0	
6727	Tukkitie vh	0	0	0	-94	
Menot		0	0	0	-94	
Tulot		0	0	0	0	
6729	Harrinpolku vh	0	0	0	-117	
Menot		0	0	0	-117	
Tulot		0	0	0	0	
6731	Kirkkokatu30-Katajakuja jv	0	0	0	-2 105	
Menot		0	0	0	-2 105	
Tulot		0	0	0	0	
6733	Museokadun jv	0	0	0	-84 774	
Menot		0	0	0	-84 774	
Tulot		0	0	0	0	
6735	Akurädynt-Karhunt-Kirkkok30-34	0	0	0	-27 198	
Menot		0	0	0	-27 198	
Tulot		0	0	0	0	
6737	Piispantie-Salmisentie24 jv	0	0	0	-1 530	
Menot		0	0	0	-1 530	
Tulot		0	0	0	0	
6757	Lystimetsä jv	0	0	0	-15 988	
Menot		0	0	0	-15 988	
Tulot		0	0	0	0	
6810	Jätevedenpuhdistamon saneeraus	-825 000	0	-825 000	-816 937	99,0%
Menot		-825 000	0	-825 000	-816 937	99,0%
Tulot		0	0	0	0	
6901	Vesihuoltoavustukset	-10 000	0	-10 000	-1 123	11,2%
Menot		-10 000	0	-10 000	-1 123	11,2%
Tulot		0	0	0	0	
6905	Vuotovesiselvityksen laatim.	-35 000	0	-35 000	-27 082	77,4%
Menot		-35 000	0	-35 000	-27 082	77,4%
Tulot		0	0	0	0	
600	Vesi- ja viemärlaitos yhteensä	-1 190 000	0	-1 190 000	-1 148 668	96,5%
Menot		-1 190 000	0	-1 190 000	-1 148 668	96,5%
Tulot		0	0	0	0	
KAIKKI MENOT YHTEENSÄ		-3 117 800	-435 200	-3 553 000	-3 314 525	93,3%
KAIKKI TULOT YHTEENSÄ		10 000	70 000	80 000	84 233	105,3%
NETTO		-3 107 800	-365 200	-3 473 000	-3 230 292	93,0%

2.3.4 Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU 2015

	TA 2015	TA	TA+MUUT	TP 2015	Tot-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	2 762 104	-114 188	2 647 916	3 580 121	135,2%
Tulorahoituksen korjauserät	0	-11 612	-11 612	-61 612	530,6%
	2 762 104	-125 800	2 636 304	3 518 509	133,5%
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-3 117 800	-435 200	-3 553 000	-3 314 525	93,3%
Rahoitusosuudet	0	70 000	70 000	70 000	100,0%
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	10 000	0	10 000	14 233	142,3%
	-3 107 800	-365 200	-3 473 000	-3 230 292	93,0%
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN	-345 696	-491 000	-836 696	288 217	-34,4%
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	-30 000	
Antolainasaamisten vähennykset	86 301	0	86 301	86 301	100,0%
	86 301	0	86 301	56 301	65,2%
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 202 727	491 000	3 693 727	0	0,0%
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 953 332	0	-2 953 332	-2 953 332	100,0%
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	3 303 360	
	249 395	491 000	740 395	350 028	47,3%
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	0	0	-3 743	
Saamisten muutos	10 000	0	10 000	32 916	329,2%
Korottomien velkojen muutos	0	0	0	98 122	
	10 000	0	10 000	127 294	1 272,9%
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	345 696	491 000	836 696	533 623	63,8%
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	821 840	
RAHAVARAT 31.12.	7 505 867				
RAHAVARAT 1.1.	6 684 027				
				821 840	

3. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

3.1 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset

3.1.1 Vesi- ja viemärilaitos / taseyksikkö

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMISVERTAILU 2015 (ulkoiset ja sisäiset)

LIKETUOTOT	TP 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%	TP 2014
300 Liikevaihto	1 884 227	-75 000	1 809 227	1 832 447	101,3%	1 819 905
310 Valmistus omaan käyttöön	12 700	0	12 700	12 723	100,2%	9 440
320 Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0		1 420
329 Muut tuet ja avustukset	1 900	0	1 900	10 361	545,3%	8 984
YHTEENSÄ	1 898 827	-75 000	1 823 827	1 855 531	101,7%	1 839 749
LIIEKULUT						
405 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-528 766	0	-528 766	-542 259	102,6%	-524 498
420 Palvelujen ostot	-155 500	-67 232	-222 732	-237 424	106,6%	-172 566
500 Palkat ja palkkiot	-279 799	0	-279 799	-278 697	99,6%	-281 445
505 Henkilösivukulut	-79 473	0	-79 473	-79 229	99,7%	-80 735
600 Poistot ja arvonalentumiset	-436 600	-18 400	-455 000	-449 762	98,8%	-434 497
610 Liiketoiminnan muut kulut	-20 992	0	-20 992	-22 312	106,3%	-13 021
YHTEENSÄ	-1 501 130	-85 632	-1 586 762	-1 609 683	101,4%	-1 506 762
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	397 697	-160 632	237 065	245 848	103,7%	332 987

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU 2015 (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%
LIIEKVAIHTO	1 884 227	-75 000	1 809 227	1 832 447	101,3%
Valmistus omaan käyttöön	12 700	0	12 700	12 723	100,2%
Muut tuet ja avustukset	1 900	0	1 900	10 361	545,3%
Materiaalit ja palvelut	-684 266	-67 232	-751 498	-779 683	103,8%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-528 766	0	-528 766	-542 259	102,6%
Ostot tilikauden aikana	-528 766	0	-528 766	-542 259	102,6%
Palvelujen ostot	-155 500	-67 232	-222 732	-237 424	106,6%
Henkilöstökulut	-359 272	0	-359 272	-357 926	99,6%
Palkat ja palkkiot	-279 799	0	-279 799	-278 697	99,6%
Henkilösivukulut	-79 473	0	-79 473	-79 229	99,7%
Eläkekulut	-63 672	0	-63 672	-62 511	98,2%
Muut henkilöstösivukulut	-15 801	0	-15 801	-16 718	105,8%
Poistot ja arvonalentumiset	-436 600	-18 400	-455 000	-449 762	98,8%
Suunnitelman mukaiset poistot	-436 600	-18 400	-455 000	-449 762	98,8%
Liiketoiminnan muut kulut	-20 992	0	-20 992	-22 312	106,3%
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	397 697	-160 632	237 065	245 848	103,7%
Rahoitustuotot ja rahoituskulut	-180 500	-5 765	-186 265	-186 282	100,0%
Muut rahoitustuotot	0	4 000	4 000	3 983	99,6%
Korvaus peruspääomasta	-180 500	-9 765	-190 265	-190 266	100,0%
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	217 197	-166 397	50 800	59 566	117,3%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	217 197	-166 397	50 800	59 566	117,3%

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,02
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	3,02
Voitto, %	3,25

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU 2015 (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	TOT-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelyi-/alijäämä	397 697	-160 632	237 065	245 848	103,7%
Poistot ja arvonalentumiset	436 600	18 400	455 000	449 762	98,8%
Rahoitustuotot ja rahoituskulut	-180 500	-5 765	-186 265	-186 282	100,0%
	653 797	-147 997	505 800	509 328	100,7%
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-1 190 000	0	-1 190 000	-1 148 668	96,5%
	-1 190 000	0	-1 190 000	-1 148 668	96,5%
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-536 203	-147 997	-684 200	-639 340	93,4%
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos muilta	0	0	0	17 123	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	0	0	0	587 158	
Korottomien velkojen muutos muilta	0	0	0	35 058	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	0	0	0	639 340	
RAHAVAROJEN MUUTOS	-536 203	-147 997	-684 200	0	0,0%

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**QUICK RATIO** **0,13**

eli maksuvalmiusaste kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä yli 1, tyydyttävä 0,5 -1, heikko alle 0,5

CURRENT RATIO **0,13**

eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä yli 2, tyydyttävä 1-2, heikko alle 1

INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 2015 (ulkoiset ja sisäiset)

	TA 2015	TA MUUT.	TA+MUUT.	TP 2015	Tot-%
600 Vesi- ja viemärilaitos yhteensä	-1 190 000	0	-1 190 000	-1 148 668	96,5%
Menot	-1 190 000	0	-1 190 000	-1 148 668	96,5%
Tulot	0	0	0	0	

Tarkempi erittely toimintakertomuksen sivuilla 77 -78

TASE 2015

<i>VASTAAVAA 31.12.2015</i>			
	Avaava tase	Kumul. muutos	Kumul. saldo
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	74 757	2 052	76 809
Aineettomat oikeudet	1 930	-1 240	690
Muut pitkävaikutteiset menot	72 827	3 292	76 119
Aineelliset hyödykkeet	7 445 072	696 854	8 141 925
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 154 664	930 475	8 085 138
Koneet ja kalusto	20 471	36 316	56 787
Ennakkomaksut ja keskeneräiset	269 938	-269 938	0
Sijoitukset	778 677	0	778 677
Osakkeet ja osuudet	767 520	0	767 520
Muut saamiset	11 157	0	11 157
PYSYVÄT VASTAAVAT	8 298 506	698 906	8 997 411
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset	119 051	-17 123	101 928
Lyhytaikaiset saamiset	119 051	-17 123	101 928
VAIHTUVAT VASTAAVAT	119 051	-17 123	101 928
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 417 557	681 782	9 099 339
<i>VASTATTAVAA 31.12.2015</i>			
	Avaava tase	Kumul.muutos	Kumul.saldo
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	6 342 186	0	6 342 186
Edellisten tilikausien yli-/alijämä	1 590 181	0	1 590 181
Tilikauden yli-/alijäämä	0	59 566	59 566
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	7 932 367	59 566	7 991 933
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET			
VARAUKSET			
Vapaaehtoiset varaukset	300 000	0	300 000
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET	300 000	0	300 000
VARAUKSET			
VIERAS PÄÄOMA			
Lyhytaikainen	185 190	622 216	807 406
Ostovelat	74 574	4 327	78 901
Korottomat velat kunnalta	0	587 158	587 158
Muut velat/liittymismaksut	53 212	14 873	68 085
Siirtovelat	57 404	15 858	73 262
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	185 190	622 216	807 406
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 417 557	681 782	9 099 339

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	91,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	44,1
Kertynyt ylijäämä, euroa	1.649.747
Lainakanta 31.12	0,00
Lainasaamiset 31.12	0,00

Vesi- ja viemärilaitos

Hulevedet / laskennallisesti eriytetty taseyksikkö

HULEVEDEN TULOSLASKELMA

2015 (ulkoiset ja sisäiset)

	TP 2015
Materiaalit ja palvelut	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-88
Palvelujen ostot	-2 586
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-638
Henkilöstösivukulut	
Eläkekulut	-110
Muut henkilösivukulut	-38
Henkilöstökulut yhteensä	-786
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 711
Liiketoiminnan muut kulut	
Tilikauden alijäämä	-13 171

HULEVEDEN RAHOITUSLASKELMA 2015

	TP 2015
Toiminnan rahavirta	
Liikelylijäämä(-alijäämä)	-13 171
Poistot ja arvonalentumiset	9 711
Rahoitustuotot ja -kulut	
Satunnaiset erät	
Tulorahoituksen korjauserät	
Investointien rahavirta	
Investointimenot	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovuotustulot	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 460
Vaikutus kaupungin kassavaroihin	-3 460
Rahoituslaskelmassa eliminoidaan sisäiset tuotot ja kulut. Hulevedellä ei ole omia kassavaroja	

HULEVEDEN TASE 2015

V A S T A A V A A	TP 2015
PYSYVÄT VASTAAVAT	
Aineelliset hyödykkeet	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	171 293
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	171 293
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	171 293
V A S T A A V A A	171 293
V A S T A T T A V A A	
OMA PÄÄOMA	
Jäännöspääoma	184 462
Vesihuoltolaitoksen ylijäämä (alijäämä)	-13 171
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	171 291
VIERAS PÄÄOMA	
Lyhytaikainen	
Siirtovelat	2
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2
V A S T A T T A V A A	171 293

Jäännöspääoma muodostetaan vähentämällä omaisuus- ja saatavaeristä vieraan pääoman erät, varaukset ja oman pääoman muut erät. Jäännöspääoma muuttuu vuosittain muiden tase-erien muuttuessa.

Laskennallisessa eriytyksessä ei tasejatkuvuus toteudu, kumuloitavaa edellisten tilikausien yli-/alijäämää ei muodostu. Tilikauden alijäämä sisältää myös sisäiset erät.

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Kaupungin tilinpäätöksen liitetiedot

Liitetiedot 1-7

Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu seuraavia arvostusperiaatteita ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteita ja – menetelmiä:

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Taseessa ei ole vaihto-omaisuutta.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Kuntarahoitus Oyj:n kanssa solmittiin koronvaihtosopimus 18.3.2011 alkaen. Nimellispääoma on 2.000.000 euroa. Sopimus päättyy 18.3.2021. Koronvaihtosopimuksen kustannukset vuonna 2015 olivat 50.876,12 euroa.

Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus:

Oikaisut edellisten tilikauden tietoihin

Liitetietojen kaikki eurotiedot on esitetty euron tarkkuudella.

Liitetieto 28 Oman pääoman erittely konsernin vuoden 2014 luvut on korjattu kohdassa: Muut omat rahastot ja Ed.tilikausien yli-/alijäämät.

Liitetieto 47 Muut taloudelliset vastuut arvonlisäveroineen: YTY:n alijäämän kattaminen vuoden 2014 luku muutettu 67.958 euroksi (alkuperäinen luku 79.000 euroa). Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin vuoden 2014 luku muutettu 302.223 euroksi (alkuperäinen luku oli 296.000 euroa).

Liitetieto 50 Tilintarkastajan palkkiot: vuoden 2014 lukua on muutettu 12.962 (alkuperäinen luku 8.861 euroa).

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus:

Konsernitaseessa kaupungin ja kuntayhtymien poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on siirretty edellisten tilikausien yli-/alijäämään. Tuloverotettavissa yhtiöissä poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on siirretty edellisten tilikausien yli-/alijäämään ja laskennalliseen verovelkaan jaettuna.

Konsernin tuloslaskelmassa poistoerojen ja vapaaehtoisten varausten tilinpäätössiirrot on jaettu laskennalliseen verovelkaan ja tilikauden yli-/alijäämään tuloverotettavissa yhtiöissä. Ja vastaavasti kaupungin ja kuntayhtymien kohdalla oikaisu on tehty tilikauden yli-/alijäämään. Vertailuvuoden tietoja ei ole oikaistu. Edellisten tilikausien yli-/alijäämään on siirretty poistoeroja ja vapaaehtoisia varauksia konsernitaseessa yhteensä 2.952.648,26 ja laskennalliseen verovelkaan 431.005,77 euroa.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot

Aikaisempiin tilikausiin ei kohdistu oleellisia tuottoja.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat kulut ja hyvitykset

Aikaisempiin tilikausiin ei kohdistu oleellisia kuluja ja hyvityksiä.

Valuuttamääräiset erät

Valuuttamääräisiä eriä ei sisälly kirjanpitoon.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Liitetieto 8

Ulkoiset toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Yleishallinto	172 377	207 961	59 741	90 599
Sosiaali- ja terveystalvet	35 608 923	34 911 321	520 851	562 833
Opetus- ja kulttuuripalvelut	2 522 656	2 978 426	1 225 668	1 183 960
Yhdyskuntapalvelut	3 128 683	3 287 675	3 546 275	3 697 889
Muut palvelut	6 054 934	5 732 329	2 042 213	1 904 545
Toimintatuotot yhteensä	47 487 573	47 117 713	7 394 747	7 439 826

Muut palvelut sisältävät seuraavat tulosalueet: ruokahuolto, elinkeinojen kehittäminen, maataloushallinto sekä tytäryhtiöt. Vuoden 2014 kaupungin yhdyskuntapalvelujen lukuja on korjattu summan 55.992 (valmistus omaan käyttöön) verran.

Liitetieto 9

Verotulot eriteltyinä kunnan tuloveroon, osuuteen yhteisöveron tuotosta ja kiinteistöveroon:

Verotulojen erittely verolajeittain	2015	2014
Kunnan verotulo	21 343 720	20 971 114
Osuusyhteisöveron tuotosta	1 934 928	1 638 873
Kiinteistövero	1 656 290	1 613 913
Verotulot yhteensä	24 934 938	24 223 900

Liitetieto 10

Valtionosuuksien erittely	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Kaupungin peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	22 846 772	23 348 177	22 846 772	23 348 177
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	8 341 647	7 664 228	8 341 647	7 664 228
Järjestelmämuutoksen tasaus		168 045		168 045
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-950 505	-1 261 764	-950 505	-1 261 764
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus				
Yksikköhintarahoitukseen perustuvat ym. valtionosuudet	4 291 420	6 193 696		
Valtionosuudet yhteensä	34 529 334	36 112 382	30 237 914	29 918 686

Liitetieto 11:

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät.

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
	Satunnaiset tuotot			
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	1 887			
Rakennusten myyntivoitot				
Muut myyntivoitot		25 735		
Savonia-amk rakennuksen käypä arvo kirjaus		168 823		
Savonia yhtiöittäminen		1 231 544		1 231 544
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	1 887	1 426 101	0	1 231 544
Satunnaiset kulut				
Kiinteistöjen myyntitappiot				
Muut myyntitappiot				
Savonia-amk ylijäämän luovutus-apporttiomaksuun		-324 654		
<i>Satunnaiset kulut yhteensä</i>		-324 654	0	0
<i>Satunnaiset erät yhteensä</i>	1 887	1 101 447	0	1 231 544

Liitetieto 12

Selvitys suunnitelman mukaisista poistojen perusteista ja niiden muutoksista:

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Tilikaudella 2015 on tehty lisäpoisto puretun Yhtylän päiväkodin tasearvosta 160.528,39.

Tilikaudella 2014 on tehty kertaluonteinen poisto Tiet ja alueet tulosalueella Ratakadun pilaantuneen maan poistamattomaan hankintahintaan yhteensä 36.573,89.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit ja poistomenetelmät:

	Poistoaika	Poistomenetelmä
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3 – 5 vuotta	Tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	
Rakennukset	15 – 50 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, sillat	20 – 25 vuotta	Tasapoisto
Puistot, tori, urheilualueet	20 – 30 vuotta	Tasapoisto
Vesi- ja viemäriverkosto	40 vuotta	Tasapoisto
Muut rakenteet ja laitteet	10 – 50 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3 – 10 vuotta	Tasapoisto
Keskenkäynteiset hankinnat	Ei poistoa	
Käyttöomaisuusarvopaperit	Ei poistoa	
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	Ei poistoa	

Liitetieto 13

Erittely suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta					
	TP 2014	TP 2015	Taloussuunnitelma		
			2016	2017	2018
Poistonalaiset investoinnit	4 132 482	3 309 726	3 267 000	6 132 000	3 047 000
Rahoitusosuudet	386 000	70 000	0	0	0
Investointien omahankintameno	3 746 482	3 239 726	3 267 000	6 132 000	3 047 000
Suunnitelman mukaiset poistot	2 785 954	3 118 058	2 897 507	2 897 507	2 897 507
Viiden vuoden keskiarvo Suunnitelman mukaiset poistot 2.919.307 Poistonalaisten investointien omahankintameno 3.886.442 Ero -967.135 Poikkeama -% - 24,88*					

Selvitys olennaisen poikkeaman syistä:

*) Olennainen poikkeama johtuu vuoden 2014 suurista investointihankkeista (päiväkodin rakentaminen) ja taloussuunnitelman vuoden 2017 uuden paloaseman rakentamisesta/peruskorjauksesta sekä uimahallin allastilojen korjauksesta.

Liitetieto 14

Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista:

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
	Keskusvaraston lakkauttamiseen liittyvät maisemointikustannusvaraus 1.1.	10 000	10 000	10 000
Vähennykset tilikaudella	-10 000		-10 000	
Maisemointivaraus 31.12.	0	10 000	0	10 000
Ympäristöriskivaraus 1.1.	40 000	40 000	40 000	40 000
Vähennykset tilikaudella	-40 000		-40 000	
Ympäristöriskivaraus 31.12.	0	40 000	0	40 000
Vahingonkorvaukset 1.1.				
Lisäykset tilikaudella	6 887			
Vahingonkorvaukset 31.12.	6 887			
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	450 233	297 432		
Lisäykset tilikaudella	30 451	152 801		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	480 684	450 233		
Muut pakolliset varaukset 1.1.	16 090	0		
Lisäykset tilikaudella	125 744	16 090		
Vähennykset tilikaudella				
Muut pakolliset varaukset 31.12.	141 834	16 090		

Liitetieto 15

Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappioista:

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja – tappiot	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
	Muut toimintatuotot			
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	20 370	35 032	11 612	34 944
Rakennusten myyntivoitot				
Muut myyntivoitot	8 150	10 716		4 400
<i>Myyntivoitot yhteensä</i>	28 520	45 748	11 612	39 344
Muut toimintakulut				
Kiinteistöjen myyntitappiot	3117			
Muut myyntitappiot		2 866		
<i>Myyntitappiot yhteensä</i>	3117	2 866	0	0

Liitetieto 16

Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä:

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	2015	2014
Osinkotuotot muista yhteisöistä *	547 782	611 066
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	81 161	86 956
<i>Yhteensä</i>	628 943	698 023

*) Osinkotulo Savon energiaholding-yhtiöstä 543.595,25 (vuonna 2014 osinkotulo oli 609.102,50)

Liitetieto 17

Erityy poistoeron muutoksista	2015	2014
Investointivarausten liittyvä poistoeron muutos	19 019	19 019
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	0	0
<i>Poistoeron muutos yhteensä</i>	19 019	19 019

Liitetieto 21

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET
2015

Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävai- kutteisat menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	70 581,32	1 959 300,41	0,00	2 029 881,73
Lisäykset tilikauden aikana	22 519,00	43 598,74		66 117,74
Rahoitusosuudet tilikaudella				0,00
Vähennykset tilikauden aikana				0,00
Siirrot erien välillä	22 041,94	151 603,51		173 645,45
Tilikauden poisto	-35 183,34	-224 368,87		-259 552,21
Arvonlennukset ja niiden palautukset				0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	79 958,92	1 930 133,79	0,00	2 010 092,71
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	79 958,92	1 930 133,79	0,00	2 010 092,71

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	3 603 266,70	23 216 355,71	14 292 675,48	1 243 422,43	0,00	280 023,52	42 635 743,84
Lisäykset tilikauden aikana				159 016,83		3 084 591,30	3 243 608,13
Rahoitusosuudet tilikaudella		-70 000,00					-70 000,00
Vähennykset tilikauden aikana	-2 620,24						-2 620,24
Siirrot erien välillä		1 054 294,27	2 068 690,36	67 984,74		-3 364 614,82	-173 645,45
Tilikauden poisto		-1 376 449,76	-1 055 712,46	-292 351,68			-2 724 513,90
Arvonlennukset ja niiden palautukset							0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 600 646,46	22 824 200,22	15 305 653,38	1 178 072,32	0,00	0,00	42 908 572,38
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 600 646,46	22 824 200,22	15 305 653,38	1 178 072,32	0,00	0,00	42 908 572,38

*Lisäpoistot 160.528,39 purettu Yhtylän päiväkotirakennus

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistus- yht.yhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osak- keet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 381 006,00	1 446 200,89	5 581 778,30	1 607 043,99	12 016 029,18
Lisäykset				4 798,64	4 798,64
Vähennykset					0,00
Siirrot erien välillä					0,00
Hankintameno 31.12.	3 381 006,00	1 446 200,89	5 581 778,30	1 611 842,63	12 020 827,82
Arvonlennukset ja niiden palautukset	-648 700,00	-35 997,00			-684 697,00
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 732 306,00	1 410 203,89	5 581 778,30	1 611 842,63	11 336 130,82

Jvk-,muut laina-ja muut saamiset

	Jvk-lainasaami- set	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset osakkuus- ja muut omist.yht.	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,00	1 159 992,35	0,00	0,00	180 859,25	1 340 851,60
Lisäykset			30 000,00			30 000,00
Vähennykset		-86 300,92				-86 300,92
Siirrot erien välillä						0,00
Hankintameno 31.12.	0,00	1 073 691,43	30 000,00	0,00	180 859,25	1 284 550,68
Arvonlennukset ja niiden palautukset						
Arvonkorotukset						
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	1 073 691,43	30 000,00	0,00	180 859,25	1 284 550,68

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Omistukset muissa yhteisöissä

Liitetiedot 22 -24

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt					
	Kaupunki omist.%	Konserni omist.%	Kuntakonsernin osuus		
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt					
As Oy Kiuruveden Ruotu	76,85	76,85	80 242	73 147	0
Kiint.Oy K-veden Kiurunkulma	100,00	100,00	127 084	13 506 509	-100 413
K-veden Yrityskiinteistöt Oy	99,80	99,82	1 490 851	5 705 040	347 187
Kiurunportti Oy	0,00	52,84	55 585	8 499	995
Kuntayhtymät					
Itä-Suomen Päihdehuollon ky	1,08		19 949	6 939	-645
P-Savon sairaanhoitopiirin ky	2,5887		2 661 764	9 298 794	105 230
Savon koulutuskuntayhtymä	2,06		940 344	451 061	58 761
Savonia-ammattikorkeakoulun ky	3,96		339 835	35 063	0
Pohjois-Savon liitto	3,40		36 266	13 416	12 222
Vaalijalan ky	2,034		201 844	392 913	12 801
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä	16,09		3 071 176	873 577	60 781
Ylä-Savon SOTE-kuntayhtymä	16,81126		1 805 725	3 332 600	0
Yhteis- ja omistusyhteisyhteisöt					
Ylä-Savon ICT-palvelut Oy	15,00		8 500	51 885	28
Ylä-Savon Jätehuolto Oy	17,00		99 447	382 795	-1 409
Ylä-Savon Vesi Oy	11,04		798 816	775 333	22 749
Ylä-Savon Kehitys Oy	10,10		17 536	16 282	-18 324
Ylä-Savon Pääomarahasto Oy	17,83		604 179	11 236	31 344
Savon Eläinsairaala Oy	30,00		-15 681	34 638	-46 179
Yhdistelemättömät yhteisöt					
Virranniemi-säätiö (Kiint.Oy K-veden Kiurunkulma omistaa säätiöstä 50 %)	50,00	100,00			

Oleelliset positiiviset ja negatiiviset omistuksen eliminointierot	Tasearvo 1.1.	Lisäykset/ Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kaupungin/konsernin osuus peruspääomasta	Ero
P-Savon sairaanhoitopiirin ky	2 815 667		2 815 667	2 643 964	171 702
Savon koulutuskuntayhtymä	28 171		28 171	244 027	-215 856
Kiur. Yrityskiinteistöt Oy	3 091 753	-648 700	2 443 053	8 134	2 434 919
Kiurunportti Oy	77 718		77 718	17 155	60 563
Savon Eläinsairaala Oy	60 000		60 000	23 730	36 270
Kiinteistö Oy Kiurunkulma	286 676		286 676	272 128	14 548

Liitetieto 25

Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisyhteisöiltä:

Saamisten erittely	2015		2014	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		112 828		1 468
Lainasaamiset				30 000
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	0	112 828	0	31 468
Saamiset kuntayhtymistä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		121 898		147 128
Lainasaamiset				
Muut saamiset		202		776
Siirtosaamiset		78 239		73 429
<i>Yhteensä</i>	0	200 339	0	221 333
Saamiset osakkuus- sekä muita yhteisyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		3 912		8 385
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		24 790		
<i>Yhteensä</i>	0	28 702	0	8 385
<i>Saamiset yhteensä</i>	0	341 869	0	261 186

Liitetieto 26

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Vuokravakuudet	35	13		
<i>Pitkäaikaiset muut saamiset yhteensä</i>	35	13		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Alv-saatavat				
Kelan korvaus työterveyshuollosta	201 390	191 661	89 575	91 557
Kelan korvaus ensihoidosta	16 983	14 634		
Valtionavustukset	41 235	38 631		
Vahingonkorvaussaatava	43 295	26 961	26 484	
Siirtyvät korot	83 132	74 925	83 258	73 429
Ylä-Savon Kehitys Oy:n seurarahan palautus	24 790		24 790	
Hankkeiden saatavat ja rahoitusosuudet	51 057	314 995		
Pelastuslaitoksen palautus	21 679	26 414	15 984	21 754
Eläkemaksu- ja henkilösivukulujen saatavat	84 991		84 991	23 724
Muut tulojäämät	210 675	338 921	43 153	71 073
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	779 229	1027 143	368 235	281 537

Liitetieto 27

Rahoitusarvopaperit tase-erittäin jälleenhankintahintojen ja aktivoitujen hankintamenojen erotus:

Rahoitusarvopaperit	2015	2014
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo		
Erotus		
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Jälleenhankintahinta	341 623	346 823
Kirjanpitoarvo	341 623	346 823
Erotus	0	0
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta	6 768 569	6 428 772
Kirjanpitoarvo	6 182 400	5 549 610
Erotus	586 169	879 162
<i>Yhteensä rahoitusarvopaperit</i>	<i>6 524 023</i>	<i>5 896 433</i>

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT**Liitetieto 28**

Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana:

Oman pääoman erittely	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Peruspääoma 1.1.	29 511 822	29 511 822	29 511 822	29 511 822
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	29 511 822	29 511 822	29 511 822	29 511 822
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat 1.1.	653	653		
Lisäykset				
Vähennykset				
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat 31.12.	653	653		
Arvonkorotusrahasasto 1.1.	441 272	1 028 482		
Lisäykset				
Vähennykset		-587 211		
Arvonkorotusrahasasto 31.12.	441 272	441 272		
Muut omat rahastot 1.1.	4 042 245	3 715 052		
Siirrot rahastoon	5 102	410 372		
Siirrot rahastosta	-19 660	-83 179		
Muut omat rahastot 31.12.	4 027 688	4 042 245		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämät 1.1.	-2 096 491	-366 748	1 936 384	1 936 384
Siirto tilikauden yli-/alijäämien tililtä	94 893	-1 185 637		
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset	2 952 648			
PSSHP yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat -tilille		-653		
Kuntayhtymien muutokset ja korjaukset	127 070	-543 452		
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyhtiöiden muutokset	-20 659			
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 057 462	-2 096 491	1 936 384	1 936 384
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 026 795	94 893	-203 616	0
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>36 065 691</i>	<i>31 994 394</i>	<i>31 244 590</i>	<i>31 448 206</i>

Liitetieto 29

Erittely poistoerosta	2015	2014
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	106 544	125 562
<i>Poistoero yhteensä</i>	<i>106 544</i>	<i>125 562</i>

Liitetieto 30

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua:

Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua	2015	2014
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 175 000	5 225 000
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>4 175 000</i>	<i>5 225 000</i>

Liitetieto 32

Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä:

Pakolliset varaukset	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Muut pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset	141 834	16 090		
Vahingonkorvausvaraus	6 887			
Ympäristövastuut		50 000		50 000
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	480 684	450 233		
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>629 405</i>	<i>516 323</i>	<i>0</i>	<i>50 000</i>

Liitetieto 33

Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille:

Vieras pääoma	2015		2014	
	Pitkäaikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkäaikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		92 363		2 563
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>92 363</i>	<i>0</i>	<i>2 563</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		1 095 093		797 237
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>1 095 093</i>	<i>0</i>	<i>797 237</i>
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		26 884		41 084

Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	26 884	0	41 084
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>1 214 340</i>	<i>0</i>	<i>840 884</i>

Liitetieto 36

Erittely Muut velat – erän jakautumisesta liittymismaksuihin ja muihin velkoihin:

Muiden velkojen erittely	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Muut velat				
Liittymismaksut				
Muut velat	485 168	476 664	236 920	242 611
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>485 168</i>	<i>476 664</i>	<i>236 920</i>	<i>242 611</i>

Liitetieto 37

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	329 829	272 652	264 316	212 251
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 957 169	5 021 795	1 566 090	1 593 217
Jäsenkuntien peruspääoman korot	70 504	65 322		
Korkojaksotukset	109 474	140 762	49 611	70 373
Seururaha	39 349			
Muut menojäämät	624 530	1 118 572	436 613	404 175
<i>Lyhyt aikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>6 130 856</i>	<i>6 619 103</i>	<i>2 316 630</i>	<i>2 280 016</i>
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>6 130 856</i>	<i>6 619 103</i>	<i>2 316 630</i>	<i>2 280 016</i>

Liitetieto 44

Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut

Leasingvastuiden yhteismäärä arvonlisäveroineen	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	345 657	371 898	205 192	204 413
Myöhemmin maksettavat (<u>vuoteen 2026 saakka</u>)	1 098 758	1 267 278	935 048	1 088 912
<i>Yhteensä</i>	<i>1 444 414</i>	<i>1 639 176</i>	<i>1 140 239</i>	<i>1 293 325</i>

Liitetieto 45

Kaupungin antamat vastuusitoumukset:

Vastuusitoumukset	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Takaukset tytäryhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			23 944 234	23 114 234
Jäljellä oleva pääoma			17 685 810	18 331 750
Takaukset osakkuusyhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	1 623 000	1 623 000	1 929 000	1 623 000
Jäljellä oleva pääoma	879 737	990 477	1 185 737	990 477
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 393 436	2 393 436	2 393 436	2 393 436
Jäljellä oleva pääoma	1 191 691	1 322 759	1 191 691	1 322 759

Liitetieto 46

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2015	2014
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	41 737 406	40 458 452
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	29 742	27 972

Liitetieto 47

Muut taloudelliset vastuut arvonlisäveroineen	Konserni		Kaupunki	
	2015	2014	2015	2014
Rahoitusvastuu Ylä-Savon Terveystieteiden tutkimuskeskuksen alijäämästä 31.12.2009. Alijäämä maksetaan Ylä-Savon SOTE kuntayhtymälle kolmena eränä vuosina 2016-2018.	67 958	67 958	67 958	67 958
Rahoitusvastuu Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän alijäämästä (KILA:n lausunto nro 110)	266 415	302 223	266 415	302 223
ESCO -energiatieteiden tutkimuskeskuksen rahoitus-leasingin jäännösarvon 10 % lunastushinta arvonlisäveroineen 31.12.2026	178 684	178 684	178 684	178 684
Maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet (Niemisjärvi kunnostushanke 2015-2017)	100 000	100 000	100 000	100 000
Johdannaissopimukset Kuntarahoitus 2.000.000 eräpäivät 18.3.2021 ja 24.5.2021 (10v) Käypäarvo	-508 924	-576 333	-241 698	-274 669
Arvonlisäveron palautusvastuu*			17 349	18 752

*Kiinteistön mahdollisen myynnin tai käyttötarkoituksen muuttumisen yhteydessä kaupungilla saattaa olla velvollisuus maksaa valtiolle takaisin 1.1.2008 alkaen valmistuneista kiinteistöjen rakentamis- ja perusparannuskustannuksista kirjatut arvonlisäveron vähennykset ja palautukset sekä suorittaa oman käytön vero itse tehdyistä rakennustoista.

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT**Liitetieto 48**

Henkilöstön lukumäärä 31.12 palvelukeskuksittain (pl. työllistetyt)	2015	2014
Yleispalvelukeskus (ml. ruokahuolto)	56	64
Projektit		1
Opetus- ja sivistyspalvelukeskus (ml. varhaiskasvatus)	238	243
Tekninen palvelukeskus	52	54
Yhteensä	346	362

Liitetieto 49

Henkilöstökulut	2015	2014
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	16 139 722	16 671 062
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	201 308	238 716
Henkilöstökulut yhteensä	16 341 031	16 909 778

Liitetieto 49a

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetty luottamushenkilömaksut	2015	2014
Keskusta	6 179	6 417
Kokoomus	4 241	4 714
Ylä-Savon Kristillisdemokraatit	107	95
Vasemmistoliitto	2 652	2 852
Perussuomalaiset ry	498	505
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>13 677</i>	<i>14 583</i>

Liitetieto 50

Tilintarkastajan palkkiot	2015	2014
<i>Oulun HTM & JHTT - Tarkastus Oy</i>		
Tilintarkastuspalkkiot (lakisääteinen tilintarkastus)		2 140
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät		0
Tarkastuslautakunnan avustaminen		582
Muut palkkiot		0
<i>Palkkiot yhteensä</i>		<i>2 722</i>
<i>TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy *</i>		
Tilintarkastuspalkkiot (lakisääteinen tilintarkastus)	11 000	11 430
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät	673	645
Tarkastuslautakunnan avustaminen	0	334
Muut palkkiot	2 520	553
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>14 193</i>	<i>12 962</i>

*vuoden 2014 palkkiot on muutettu vastaamaan tilinpäätöksen tietoja ja tilikauden 2015 palkkiot ovat arvioita

4.2 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot**Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet:****Konsernitilinpäätöksen laajuus**

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta 10.6.2015 perustettu Asunto Oy Kiuruveden Pakastiainen ja Virranniemi-säätiötä, koska yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Ylä-Savon SOTE -kuntayhtymän omistama Ylä-Savon Sairaanhoidon tukisäätiö on jätetty yhdistelemättä ja Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän omistama 14.9.2015 perustettu EduSavo Oy on jätetty yhdistelemättä, koska yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Sisäisinä tuottoina ja kuluina on eliminoitu kiinteistöverot.

Olellaisia pysyviin vastaaviin sisältyviä eliminoitavia sisäisiä katteita ei ole.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminointimenetelmä vastaa olennaisilta osin hankintamenomenetelmää (Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta 2015). Kaupungin tekemä arvonalennus Kiuruveden Yrittäjäyhteisöt Oy:n tytäryhteisöosuksiin on peruutettu konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Vähemmistöosuudet

Tytäryhteisön omaan pääomaan luetaan poistoero ja vapaaehtoiset varaukset laskennallisella verovelalla vähennettynä. Näin määritellystä omasta pääomasta on erotettu tytäryhteisöjen vähemmistöosuudet konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Valtionosuudet

Koulutuskuntayhtymien valtionosuudet, ammattikoulutuksen yksikköhintarahoitus, esitetään konsernin valtionosuudet rivillä tuloslaskelmassa. Kuntayhtymien omassa tuloslaskelmassa valtionosuudet sisältyvät toimintatuottoihin. Vaalijalan kuntayhtymän opetustoimen valtionosuus on siirretty toimintatuotoista valtionosuuksiin. Vuoden 2014 tietoa ei ole oikaistu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen rakennusten poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi. Suunnitelmapoistojen oikaisu on tehty ennen kuin vähemmistöosuus on erotettu.

Kiuruveden Yrittäjäyhteisöt Oy on tehnyt poistosuunnitelman muutoksen vuoden 2014 tilinpäätöksestä alkaen ja poisto-oikaisua konsernitilinpäätökseen ei ole tehty vuosina 2014 ja 2015.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Kaupungin tekemä arvonalennus Ylä-Savon Kehitys Oy:n osakkuusyhteisöosuksiin on peruutettu konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Savon Eläinsairaala Oy:n tilikauden tappiosta ei ole erotettu osakkuusyhteisöosuutta.

Konsernin ja osakkuusyhteisöjen välisiä eliminointavia sisäisiä katteita ei ole.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa kaupungin ja kuntayhtymien poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on siirretty edellisten tilikausien yli-/alijäämään. Tuloverotettavissa yhtiöissä poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on siirretty edellisten tilikausien yli-/alijäämään ja laskennalliseen verovelkaan jaettu. Konsernin tuloslaskelmassa poistoerojen ja vapaaehtoisten varausten tilinpäätössiirrot on jaettu laskennalliseen verovelkaan ja tilikauden yli-/alijäämään tuloverotettavissa yhtiöissä. Ja vastaavasti kaupungin ja kuntayhtymien kohdalla oikaisu on tehty tilikauden yli-/alijäämään. Vertailuvuoden tietoja ei ole oikaistu.

Välittömät verot ja laskennalliset verovelat sekä –saamiset

Yhdisteltävien yhteisöjen erillistilinpäätöksiin sisältyvät välittömät verot laskennalliset verovelat ja –saamiset on sisällytetty sellaisenaan konsernitilinpäätöksen tuloslaskelmaan tilikauden veroihin ja laskennallisiin veroihin. Rahoituslaskelmassa erät esitetään ennen tulo-rahoituksen korjauseriä.

Tilikaudet

Konserniin kuuluvien yhteisöjen tilikausi oli 1.1. -31.12.2015

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellisten tilikausien yli-/alijäämään on siirretty poistoeroja ja vapaaehtoisia varauksia konsernitaseessa yhteensä 2.952.648,26 ja laskennalliseen verovelkaan on kirjattu yhteensä 431.005,77 euroa.

4.3 Vesi- ja viemärlaitoksen liitetiedot

Liitetiedot 1-7

Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu seuraavia arvostusperiaatteita ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteita ja – menetelmiä:

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Ylä-Savon Vesi Oy:n osakkeet on merkitty taseeseen hankintameno määräisenä. Osakkeiden arvo poikkeaa vain 157,44 euroa vesi- ja viemärlaitoksen omistusosuudesta (11,04 %) osakkuusyhteisön peruspääomasta.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Taseessa ei ole vaihto-omaisuutta.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Vesi- ja viemärlaitoksella ei ole omia rahavaroja.

Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus:

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus:

Vesi- ja viemärlaitos käsiteltiin vuonna 2015 kirjanpidollisesti eriytettynä taseyksikkönä. Vuonna 2014 eriytys tehtiin laskennallisesti.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot

Aikaisempiin tilikausiin ei kohdistu oleellisia tuottoja.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat kulut ja hyvitykset

Aikaisempiin tilikausiin ei kohdistu oleellisia kuluja ja hyvityksiä.

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Liitetieto 8

Toimintatuottojen erittely (ulkoiset ja sisäiset)	Vesihuoltolaitos	
	2015	2014
Vesimaksut	1 031 327	1 077 679
Jätevesimaksut	420 829	388 130
Perusmaksut	251 534	252 229
Muut liiketoiminnan tuotot	109 451	76 151
Liittymismaksut	15 471	21 517
Valmistus omaan käyttöön	12 723	9 440
Työllistämistuet	8 430	7 773
Muut korvaukset	5 767	6 830
Toimintatuotot yhteensä	1 855 531	1 839 749

Liitetieto 12

Selvitys suunnitelman mukaisista poistojen perusteista ja niiden muutoksista:

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit ja poistomenetelmät:

	Poisto aika	Poistomenetelmä
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3 – 5 vuotta	Tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	
Rakennukset	15 – 50 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, sillat	20 – 25 vuotta	Tasapoisto
Puistot, tori, urheilualueet	20 – 30 vuotta	Tasapoisto
Vesi- ja viemäriverkosto	40 vuotta	Tasapoisto
Muut rakenteet ja laitteet	10 – 50 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3 – 10 vuotta	Tasapoisto
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	
Käyttöomaisuusarvopaperit	Ei poistoa	
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	Ei poistoa	

Liitetieto 13

Erittely suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta					
Vesi- ja viemärlaitos	TP	TP	Taloussuunnitelma		
	2014	2015	2016	2017	2018
Poistonalaisten investoinnit	556 220	1 148 668	522 000	477 000	477 000
Rahoitusosuudet			0	0	0
Investointien omahankintameno	556 220	1 148 668	522 000	477 000	477 000
Suunnitelman mukaiset poistot	434 497	449 762	469 604	469 604	469 604
Viiden vuoden keskiarvo					
Suunnitelman mukaiset poistot 458.614					
Poistonalaisten investointien omahankintameno 636.178					
Ero -177.564					
Poikkeama -% - 27,91*					

Selvitys olennaisen poikkeaman syistä:

*) Olennainen poikkeama johtuu vuoden 2015 jäteveden puhdistamon investointihankkeesta.

Liitetieto 15

Muihin toimintatuottoihin ei sisälly pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoittoja eikä muihin toimintakuluihin sisälly pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappioita.

*Liitetieto 21***VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET 2015****Aineettomat hyödykkeet**

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 929,82	72 827,03	0,00	74 756,85
Lisäykset tilikauden aikana				
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä		30 136,62		30 136,62
Tilikauden poisto	-1 239,88	-26 844,79		-28 084,67
Arvonlennukset ja niiden palautukset				
Poistamaton hankintameno 31.12.	689 94	76 118,86	0,00	76 808,80
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	689,94	76 118,86	0,00	76 808,80

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.			7 154 663,56	20 470,60	0,00	269 937,52	7 519 828,53
Lisäykset tilikauden aikana				12 763,20		1 135 904,80	1 148 668,00
Rahoitusosuudet tilikaudella							
Vähennykset tilikauden aikana							
Siirrot erien välillä			1 342 668,70	33 037,00		-1 405 842,32	0,00
Tilikauden poisto			-412 193,77	-9 483,85			-449 762,29
Arvonlennukset ja niiden palautukset							0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	8 085 138,49	56 786,95	0,00	0,00	8 218 734,24
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	8 085 138,49	56 786,95	0,00	0,00	8 218 734,24

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistus- yht.yhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osak- keet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1. Lisäykset Vähennykset Siirrot erien välillä	0,00	767 520,00	0,00	0,00	767 520,00
Hankintameno 31.12.	0,00	767 520,00	0,00	0,00	767 520,00
Arvonlennukset ja niiden palautukset Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	767 520,00	0,00	0,00	767 520,00

Jvk-,muut laina-ja muut saamiset

Jvk-lainasaami- set	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset osakkuus- ja muut omist.yht.	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1. Lisäykset Vähennykset Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	11 157,23
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	11 157,23
Arvonlennukset ja niiden palautukset Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	11 157,23

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Omistukset muissa yhteisöissä

Liitetiedot 22 -24

Osakkuusyhteisöt	Kaupunki omist.%	Konserni omist.%	Kuntakonsernin osuus		
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Yhteis- ja omistusyhteisyhteisöt					
Ylä-Savon Vesi Oy	11,04		798 816	775 333	22 749

Liitetieto 25

Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset vesi- ja viemärlaitoksen osakkuus- ja muilta omistusyhteisyhteisöiltä:

Saamisten erittely	2015		2014	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset osakkuus- sekä muita yhteisyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		3 448		5 130
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	0	3 448	0	5 130
<i>Saamiset yhteensä</i>	0	3 448	0	5 130

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT**Liitetieto 28**

Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana:

Oman pääoman erittely	Vesi- ja viemärlaitos 2015
Peruspääoma 1.1.	6 342 186,10
Lisäykset	
Vähennykset	
Peruspääoma 31.12.	6 342 186,10
Edellisten tilikausien yli-/alijäämät 1.1.	1 590 181,16
Lisäykset	
Vähennykset	
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 590 181,16
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	59 566,03
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>7 991 933,29</i>

Liitetieto 33

Pitkä- ja lyhytaikaiset velat vesi- ja viemärlaitoksen osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille:

Vieras pääoma	2015		2014	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		44 058		43 450
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	44 058	0	43 450
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>0</i>	<i>44 058</i>	<i>0</i>	<i>43 450</i>

Liitetieto 36

Muiden velkojen erittely	Vesi- ja viemärlaitos	
	2015	2014
Muut velat		
Liittymismaksut		
Muut velat	68 085	53 212
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>68 085</i>	<i>53 212</i>
Korottomat velat kaupungilta		
Lyhytaik.sisäiset muut velat	587 158	0
<i>Korottomat velat kaupungilta</i>	<i>587 158</i>	<i>0</i>

Liitetieto 37

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Vesi- ja viemärlaitos	
	2015	2014
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Tuloennakot		
Menojäämät		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	65 542	56 778
Muut menojäämät	7 719	626
<i>Lyhyt aikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>73 262</i>	<i>57 404</i>
Siirtovelat yhteensä	73 262	57 404

Liitetieto 47

Muut taloudelliset vastuut arvonlisäveroineen	
	2015
Jäteveden käsittelyn uudistaminen ja rakennustekniset muutokset ympäristöluvan mukaisesti 31.12.2021 mennessä	2 900 000
Vuotovesien vähentämisen toimenpiteet ympäristöluvan (ehto nro 8) mukaisesti	1 100 000

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 48

Henkilöstön lukumäärä 31.12 (pl. työllistetyt)	2015	2014
Vesi- ja viemärlaitos	7	7
<i>Yhteensä</i>	<i>7</i>	<i>7</i>

Liitetieto 49

Henkilöstökulut	2015	2014
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	357 926	362 181
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	54 646	51 956
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>412 572</i>	<i>414 137</i>

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TASEYKSIKÖN VAIKUTUS KAUPUNGIN TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMISEEN

	Kaupunki	Vesi- ja viemärlaitos	Eliminoinnit	Tulos las kelma kaupungin tilinpäätöksessä
Toimintatuotot	9 108 406	1 842 808	-191 838,70	10 759 375
Myyntituotot	2 551 415	1 710 812		4 262 227
Myyntituotot , sisäiset	1 089 907	118 933	-185 059,18	1 023 781
Maksutuotot	632 482			632 482
Maksutuotot, sisäiset	61 099			61 099
Tuet ja avustukset	571 046	10 361		581 407
Tuet ja avustukset, sisäiset	1 900			1 900
Muut toimintatuotot	4 200 558	2 702	-6 779,52	4 196 480
Vuokrat	1 618 145	2 702		1 620 847
Vuokrat, sisäiset	2 345 206		-6 779,52	2 338 426
Muut	237 207			237 207
Valmistus omaan käyttöön	47 854	12 723		60 577
Toimintakulut	-62 408 372	-1 159 921	191 838,70	-63 376 454
Henkilöstökulut	-15 781 796	-357 926		-16 139 722
Palkat ja palkkiot	-11 216 373	-278 697		-11 495 070
Henkilösivukulut	-4 565 423	-79 229		-4 644 652
Eläkekulut	-3 891 438	-62 511		-3 953 949
Muut henkilösivukulut	-673 985	-16 718		-690 703
Palvelujen ostot	-38 038 781	-159 307		-38 198 088
Palvelujen ostot, sisäiset	-1 111 555	-78 117	118 147,76	-1 071 524
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 511 731	-535 280		-3 047 011
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sis.	-75 188	-6 978	66 911,42	-15 255
Avustukset	-2 055 877			-2 055 877
Muut toimintakulut	-2 833 445	-22 312	6 779,52	-2 848 977
Vuokrat	-457 503	-856		-458 359
Vuokrat, sisäiset	-2 338 427	-6 780	6 779,52	-2 338 427
Muut	-37 515	-14 676		-52 191
Toimintakate	-53 252 111	695 611	0,00	-52 556 500
Verotulot	24 934 938			24 934 938
Valtionosuudet	30 237 914			30 237 914
Rahoitustuotot ja -kulut	1 150 053	-186 283	0,00	963 770
Korkotuotot	23 331			23 331
Muut rahoitustuotot	1 278 616	3 983		1 282 599
Muut rahoitustuotot, sisäiset	190 266		-190 265,58	0
Korkokulut	-245 524			-245 524
Muut rahoituskulut	-96 636			-96 636
Muut rahoituskulut, sisäiset		-190 266	190 265,58	0
Vuosikate	3 070 793	509 328	0,00	3 580 121
Poistot ja arvonalentumiset	-3 352 993	-449 762		-3 802 755
Suunnitelman muk. poistot	-2 668 296	-449 762		-3 118 058
Arvonalentumiset	-684 697			-684 697
Satunnaiset erät	0			0
Satunnaiset tuotot	0			0
Tilikauden tulos	-282 200	59 566	0,00	-222 634
Poistoeron muutos	19 019			19 019
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-263 182	59 566	0,00	-203 616